

3/1/24

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

3/1/24

Post Box No 212

Telephone No. 544.

Vol. 12 } చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 24-వ తేది గురువారము } No. 303
సంపుటము ౧౨ } శ్రీ భగవాను నందవత్తరము, పుష్పమాన శుద్ధ నవమి ౯. } సంచిక 303

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గానీ గానీవారిచే నెలకు నెల యోగ్యతావత్తరములు పొందియున్నది. మంచభావ పీటి మాచి కొనిన మోనముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారబోలును, పొట్లబోగొట్టను.
బెబుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విజేతములలో కూడ వాడుచున్నార

శుక్లనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

1926 అమృతాంజనము డిపో వారి 1926

అందమైన రంగుల క్యాలెండరు

శ్రీకృష్ణమూర్తి, మోహిని, శారీశంకరులు రంగులపటములతో మూడురకములుగా తయారగు
చున్నవి. రోజున కొక కాగితము తీసివేయు క్యాలెండరు నహా తయారైనది. ధర 1-కి 0 4-0
క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0; 12-కి రు 1-4-0; 100-కి రు 9-12-0.
పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

మదరాసు — అమృతాంజనము డిపో — బొంబాయి

నెడుంగాడి బాంకు లిమిటెడ్

స్థాపితము 1899. ఇంకాకొన్ని రేటు చేయబడినది 1913.

హెడ్ ఆఫీసు:—తల్లి, కల్కికోట;
రహలాఫీసు:—చాలాపురము.

బ్రాంచీలు:—పాలఘాటు, బడగర, కల్కికోటబాడు, తిరుగు, ఓట్టపాలెం, ఎర్నాకులం, చాళుసూర్.

కాపీక్, తిరుమారు, అలెప్పి, మంగళూరు, పాన్వూరి, తెల్లిచేరి, తిరువేడ్రమ్, కన్నమూరు, మద్రాసు.	
అనుమతి చెందిన మూలధనము (31-3-25) వారీయైనది	రూ 50,000,000
చందాలు చేయబడినది	" 14,28,800
చెల్లించబడినది	" 9,95,850
రిజర్వు ఫండు	" 2,78,458

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు మిక్కిలి అనుకూలమైన పద్ధతులపై ఆంకితగించబడును. కర్రెంటు, సేవింగ్స్ బాంకు
అకౌంట్లుకూడ గలవు. గవర్న మెంటు పేపరు, పరపులు, ఇతర హామీలపై బుణము లివ్వబడును. బాంకు సంబంధమై వ్యాపార
మంతయు జరుగును. చిన్న తొగ మొదలుకొని పెద్దతొగ వరకు బంగారు నగలుమీదభూడ బుణా మివ్వబడును. 2818
వరకులకు ఈడినవ భిలాసమునకు వ్రాయుడు.

Agent, Madras Branch, 158 Broadway, Madras.
టి. ఎం. కున్హన్, కార్యదర్శి.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:— మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2. 8
నిండుక్యాలికోబైందు ఫెదర్ వైటు కాగితములు } పోస్టు ఖర్చులుప్రత్యేకము.
తపాలపెట్టె నెం 212, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

క్రొను థియేటరు

19-12-25 శనివారమునుండి 25-12-25 శుక్రవారమువరకు
ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సాయంత్రము 6-15 ని,
రాత్రి 9 గం-30 ని. ప్రతి శని, ఆదివారములందు
పగలు 8 గం-15 ని ప్రత్యేక మాటనీగలదు
మదన్ థియేటర్లు లిమిటెడ్ వారు
వారిచే తయారుచేయబడినది
ఐగుప్తదేశపు ప్రేమను తెలుపు అద్భుతమైన కథ
“మిస్సూరురాణి”ని ప్రదర్శింతురు
నాటకరంగమునందు సుప్రసిద్ధ పేరుచెందిన
ఇరానిర్-రాణి
నాటకరంగముందు మిక్కిలి ప్రసిద్ధురైన కథానాయకురాలు
మిస్ కృష్ణవామిని
మిస్టర్ డి. సర్కాట్టి, శ్రీయుత అహింద్ర చాదరి అందు
శ్రీయుత దుర్గాదాసు బెనర్జి పోషకత్వముగలను
7 రీల్స్ గల డ్రామా, అనేక ఇతర ఫిల్ములకూడ గలవు

అపూర్వమైన సమయము

ఉపయోగించలేని మిగిలియున్నట్టి శత్రు
చికిత్స ఆయుధములు, అందుకు సంబంధించిన
సామానులు బొంబాయి, బై కుల్లాలోనున్న గవర్న
మెంటు మెడికల్ స్టోరు డిపోవర్త 18-1-1-26 తేదిన
బహిరంగవేలమువేసి విక్రయించబడును.

బ్యోతిషము 2421

మహాత్మాగాంధీ జైవజ్ఞుడు

1 సంవత్సరము మాసవారీఫలములు వ్రాయ రు 2-0-0
భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రు 1-0-0 పైప్రతిప్రశ్నకు
రు 0-4-0 జనశకాల వివరములేక ప్రశ్న వ్రాయుకాలమైనను
తెలుపవలెను. ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము
86 తల్లి, చిత్తూరుజిల్లా

చిరునామా మార్పును గమనింపుడు.
పుస్తకములు తయారైనవి.

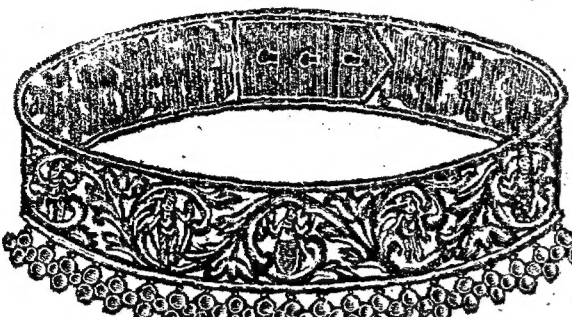
వర్తకులకు పంపిణీమిషన్ యివ్వబడును.

విద్యాధికులచేత ప్రశంసగనవి. పత్రికారాజములచేత ప్రసిద్ధి కెక్కినవి. సర్వజనాదరణీయముగ పాడబడుచున్నవి. స్వరలిపితో కలిపి ముద్రింపబడుచున్నవి.

ఫెడరేట్ కాగితము. చక్కని అచ్చు, మంచిపైండు, పుస్తకము వెల రు 1. 2370

సంఘాతీ వెంకటసుబ్బారావు 71 లయాలోహాప్తలు కేంద్రములలో ముద్రింపబడును.

ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన మానవ్యకము మీకు తెలియును

చిత్రపున నగిషీలు, పూజలు, మొదలగు నవిగల నాగవత్తులు, పట్టెడలు, నాగములు, జడ బిళ్ళలు, మల్లెమొగ్గలు, రోజుపువ్వులు, కంపులు, పచ్చలు, పువ్వురాగములుచేర్చి కట్టబడిన మోపులు, హంసబిళ్ళలు మొదలగునవి, వెండి సామానులను మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. అక్కరలేనివో పువ్వు కొని పైకము వాపసిచ్చెదము. సవరము బంగారుకు, నీమచెండికి, మేలైన పువ్వురాగములకు కంపులకు పూచీ విచ్చెదము. 1842

ఉమిడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ

నగలవ ర్తకులు, 25-చె నాబజారులోడ్డు, ముద్రాను.

హిందూ ముస్లిముల ఐకమత్యము! ముహమ్మదీయుల మతగ్రంథము జాతీయ జెన్నత్యము!

నవలకాదు, నాటకము కాదు! కురాను పరీక్ష కాశ్వతవాజ్ఞయము

కర్త: చిలుకూరి నారాయణరావు, ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. 2310

(రాజమహేంద్రవర కళాశాలయందు సంస్కృతాంధ్ర భాషాధ్యాపకులు)

800 పుటల గ్రంథము: వెల సాధారణప్రతి రూ 3 లు; ఉత్తమప్రతి రూ 4 లు.

దయచేసి ఒక పుస్తకమును కొనండి. ఆంధ్రవాజ్ఞయమును పోషించండి.

వలయువారు: మేనేజరు, ప్రపంచమత గ్రంథమాలా కార్యస్థానము, ఇన్నిసుపేట, రాజమహేంద్రవరము.

మీరు ఇదివరలో మైసూరు చందననబ్బును ఉపయోగించితిరా?

లేనిచో, నేటిదినమే కొనివాడిచూడుడు.

ప్రపంచమత గ్రంథమాల కార్యస్థానముల విచారణకొరకు అభివృద్ధిచేయబడిన మేధావరచే మిక్కిలి మేలైనవస్తువులు చేత్పొంది యారుచేయబడినది, ఇది మిక్కిలి మితవ్యయముగలది. దీనియొక్క సువాసన మొదటిదఫా వాడినప్పటి నుండి కడవరకు ఒకమాదిరిగా నుండును.

అనేక ఇతరవస్తువులవలె పైన మట్టబడియుండు కాగితమునుత్రమే వాసనగా యుండుటలేదు. బజారునందు మైసూరు చందననబ్బు మాదిరిలు విపరీతము గాగలవు. అయితే ఒక్కటియైనను దీనికి సమానముగాలేదు, గనుక మైసూరు నందు తయారైననబ్బునే వాడుటకు పట్టు పట్టుడు. మైసూరు అని యుండిన అదియే మీకు పూచి. హిందూదేశమునందు ప్రతివర్తకునియొద్దను దొరకును మీకు దొరకనిచో తక్షణమే ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు. మీరు రూ 1 పంపిన 3 డిల్లీలుగలపై 1 టి పోస్టుఖర్చులేక పంపబడును.

Sole Agents:— Mohamed Musa Hajee Ebrahim & Co., 32, Godown Street Madras.

శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణము

హిందూమత వేదములకు మూలమైనట్లును గాయత్రీమంత్రము మంత్రములకెల్ల ప్రారంభమైనట్లును శ్రీమద్వాల్మీకి విరచిత రామాయణము కావ్యములకెల్ల నాదియై యలరారుచున్నది. సర్వోత్కృష్టతగల యీ రామాయణమహర్షవమనకు మహానీయు లనేకు లనేక సంస్కృతవాగ్ధ్యానతీరముల నేర్పరచియుండిరి. అందు గొన్ని ముద్రింపబడి దర్శనీయములుగను గొన్ని ముద్రింపబడినవి దర్శనసౌలభ్యము లేకయుండుటయు, గాంచి బ్రహ్మశ్రీ భమిడిపాడి కామేశ్వరశాస్త్రిగారు ముద్రిత రామైతి వ్యాఖ్యానముల జాలవఱకు నంతర్నిచి పండితులు పామరులు త్రిమతస్థులు తదితరులు సంస్కృత వ్యాఖ్యానతీరము నుగమముగాఁ బ్రవేశించి చూచి యంధ్ర లీలికేమములగావించి సంకేతమునట్లు శాకనాటరగు సంపూర్ణాంధ్ర వ్యాఖ్యానమును; ప్రతిక్రికమునకు ప్రతిపదార్థము, తాత్పర్యము, విశేషార్థములు, కథాసందర్భము ననుసరించి చిత్రపటములును గలిగి యనరారునట్లు రచించి 50 పాదల డబుల్ రాయల్ పైజా గ్రేజుకాగితములమీద రెండుమాసముల కొక్కొక్కసంపుటముగాఁ బ్రకటింపబడుచున్నది. సంపుటము 200 పుటలు గలిగి యెండు చేయబడియుండును. తిరిగి శీవము నిందుగఁడుప బద్ధకంబున శ్రీ శాస్త్రిగారు దీనినిగల రాజకీయ ప్రతిక సాంఘిక మతధర్మములను, విహితాస్మిక మార్గములను గరతలముకముగాఁజేసి ముద్రించుచున్నారు. ప్రతి భారతీయాంధ్రుఁడు బలింపఁదగిన గ్రంథము ఇంతవఱకు బాలకాండము ఆర్య సంపుటములందు ముద్రింపబడినది. అయోధ్యాకాండ సంపుటములు ముద్రింపఁబడుచున్నవి. సంపుటము లన్నియుఁ బిమ్మిందుకొనువారు కాశ్వత చందాదారులుగా నెన్నఁబడుదురు. కాశ్వతచందాదారులు మొదట రు 0-8-0 లు ప్రవేశమును చెల్లించవలెను. సంపుటము 1 కి పోస్టుఖర్చులుగాక చందాదారులకు రు 1-2-0 ఇతరులకు రు 1-8-0 వివరములు మాకువ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

వలయువారు:— శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము, ఆర్కాపురము, రాజమహేంద్రవరము. 1943 (1187)

భారతదేశమున వేదాంత ప్రచారము

ప్రాకృతిక దేశములవారు చేసిన సేవ

మహాకవి రవీంద్రుని ఉపన్యాసము

కలకత్తాలో 18వ తేది శనివారమునాడు కాంతినికేతనము పేరిట మంత్రిరమున భారత వేదాంతమహాసభ జరిగినది. ఆసభకు డా॥ రవీంద్రునాడు బాగురుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. విశ్వభారతీ విశ్వవిద్యాలయము ఛాన్సలరు లిటనుప్రభువు సభను ప్రారంభించెను. వైసు ఛాన్సలరు గా॥ సర్ ఇ. గ్రీన్వు గారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసగిరి.

లిటనుప్రభువు ఉపన్యాసము

“పురుషుని తత్వవేర్తలుగూడ ఆనందమునే బడయగోరెదరు. ఈసభలోగూడ వేదాంతశాస్త్రోపనిషదులు మహాకవిసే అధ్యక్షునిగ నెన్నుకొనిరి. విరోపా మహాభండముం దిట్టివేదాంత సభలుతరమజరగుచుండును. 1902సం॥ మొదలుప్రతిసంవత్సరము మానసిక సంఘవాదీ కసభ ఆంగ్లదేశమున జరుగుచున్నది. విరోపా మహా యుద్ధమునకు పూర్వము పారిసు, జినీవా, హిడెల్బెర్గ్, బొలోనాపట్టణములలో ఆంతర్జాతీయ వేదాంతమహాసభలు జరుగుచుండెడివి. యుద్ధానంతరము పారి సు న గ ర ము లో నే పిల్చు నంధు సభలు జరిగినవి. ఆ సభలకు భారతదేశమునుండి కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధిగా ప్ర ఫెసరు ఎస్. ఎల్. దాసు గుప్తగారు వెడలిరి. భారత దేశము మహాన్నత వేదాంత శాస్త్రమునకు పుట్టినయిల్లని 75 ఏండ్లకు ముందే కడనుగారు దెచ్చియుండిరి. ఇపు డాధునికతత్వజ్ఞులను కలవరపరచుచున్న పెక్కు సమస్యలు, ప్రాచీన కాలమునందే భారత దేశమునందలి వేదాంతగ్రంథములందు పరిష్కరింపబడినవి ప్ర ఫెసరు గుప్తగారు యిట్టివల. ప్రకటింపిన గ్రంథముందు వ్రాసియున్నారు. అట్టి భారతదేశముందు యిట్టి వేదాంతమహాసభ జరుగుట సమంజసము.

“భారతదేశముందు సామాన్యముగ ప్రతి పల్లెటూరునందుగూడ శుభాశుభ కార్యములు జరిగినప్పడు సదస్యులలో పండితులు వేదాంత విషయముల చర్చించి బోధించుచునేయుండురు. ఈ పద్ధతిని స్టేట్ గారుగూడ తమ గ్రంథములందు వివరించియున్నారు. నేటి సభలో అట్టి విద్యార్థులు పెక్కుమంది నాకు గోచరించున్నారు. పాశ్చాత్యదేశములుగూడ పలు పురుషులయిన్నారు. కావున దీనిని ఆంతర్జాతీయమహాసభ యనియే చెప్పవచ్చును. ఇట్లుపైన ప్రతి సంవత్సరము యిట్టి సభ జరుపుటను అందులకు అంగ నిర్మాణము జేయుటకు కోరుట చాల సంకృష్టికరము. అట్టి స్థాయి సంఘము లేర్పడవలెననియు సభలు జయప్రదముగ జరుగవలెననియు నేను కోరెదను.

“శీతైక్యమును స్థిరపరచుటకు జేయునీ ప్రయత్నముందు వేదాంత విషయకభిన్న భావములు వెలువడుట ఆవశ్యకము. ఈ విషయమున ప్రాప్యులును పాశ్చాత్యులునుగూడ చాలపరిశోధనల జేసియే యున్నారు. ఈ రెండు తెగలవారును పరస్పర సంబంధము లేకుండ ప్రత్యేకముగనే పరిశ్రమల జేసియున్నారు. పాశ్చాత్యులకు వేదాంతము కేవలము గ్రాంథికముగ మాత్రమే అయియున్నది. భారతీయులు దాని నాచరణలోనికిగూడ తెచ్చియున్నారు. భారతీయులపద్ధతియే వేదాంత మనియు, పాశ్చాత్యుల పద్ధతి ప్రకృతిశాస్త్ర సంబంధ మని యు, భారతీయులకు ఆంధ్రీద్వీక్షణమువలన కలిగినదనియు పాశ్చాత్యులకు సంవాదమువలన కలిగినదనియు ప్ర ఫెసరు ఆకుపూర్వగారు చెప్పియున్నారు.

“మతమును వేదాంతమునుగూడ సత్యతత్వమునే ఆన్వేషించు చుండును. భారతదేశముం దిది రెండునుమిళితమైయున్నవి. పిటికి రెంటికి భేదమేమయిన నున్నచో ఆభేదము భారతదేశముందు సులభముగ అతిక్రమింపబడినది.

“పాశ్చాత్యదేశములందు నిత్యసత్యమును మతమునువేదాంతమును భిన్నరూపముల నిరూపించెను. వానివ్యర్థములే వేరు. వేదాంతము హేతుబద్ధమనియు మతము కేవలము విశ్వాసముపైనే ఆధారపడియున్నదనియు పలువురు దలందు చున్నారు.

“మానవుని మనోభావములందు భిన్నశాఖల నేర్పరచుట కవకాశము లేదు. మతము, వేదాంతము, రాజకీయము ప్రకృతిశాస్త్రములు మున్నగువాటి కన్నిటికి పరస్పరసంబంధమున్నది. జనసామాన్యమునకు వివిధశాస్త్రములందు పరిచయము లేకున్నను ఆయాశాస్త్రములందు పండితులగువారుగ్రంథము గు ముఖ్యవిషయములను బోధించుచుండుటచే వానిని ప్రజలకు

3

ఎంగుయిండియాలో మహాత్మాని వ్యాసములు

మహాత్మాని ఉపవాసము

ఉపవాసమునలన శరీరమునకు కలిగిన ఫలితము

మహాత్మాని వ్యాసము

ఉపవాస చికిత్సయందు నమ్మకము గల నామిత్రుడగు నొక వైద్యుడు నా అనుభవము నొకవ్యాసముగా వ్రాయుమని కమ్మ కోరినా. చాలమందికి ఉపవాసపథతి సరిగా తెలియదు. కొంతమందికి ఉపవాసచికిత్సలన చాల బాధగూడ కలిగినా గాన నేనిందుల కంగీకరించితిని. నేను సైతిక సంబంధముననే పరిపూరియును ఉపవాసము చేసియుండినను ఆచార సంస్కారమును ప్రధానముగా కోరువాడ నగుటవలనను ఉపవాస చికిత్సయందు నమ్మకము కలవాడనగుటవలనను ఉపవాసము వలన శరీరమునందు కలిగిన మార్పులను గూడ నేను గమనించుచునే యుంటిని. కాని సైతికము ప్రధానముగలచే శరీరవిషయమున ఏకాగ్రతతో నేనుండలేదు. కాన నానూచనలు ప్రత్యేక పరిశీలనయని తెలుపబాలను. నిరుదు నేను ఉపవాసము చేసినపుడు డాక్టరు అన్నానీ డాక్టరు అబ్దురు రహిమానగార్లు నిరంతరము కడు శ్రద్ధగా నన్ను కనిపెట్టి యుండిరి. వారిలో నెవరో యొకరు నా ప్రక్కను వదలకుండ నుండినారు గాన ప్రత్యేక పరిశీలనవిషయమున వారు తెలుపగలుగుదురు.

1914 లో రెండవసారి నేను ఉపవాసము చేసితిని. అప్పుడు 14 రోజులు దక్షిణాఫ్రికాలో నుపసించితిని. ప్రాశీన చేసిన మరునాడే నేను చాల దూరము నడిచితిని. రెండవ రోజు ననో మాడురోజుననో మాడుమైల్ల నడిచితిని. అందువలన బాధ కలుగనని నాకు తెలియదు. దానివలన కండరములు లేనివోట్ల శరీరమున పోటు తీవ్రముగా బయలు దేరినది. ఆపోటు నడుచుటవలననే కలిగిన దని గూడ నేను తెలుసుకొన జాలక పోతిని. అందువలన పోటు తగ్గినపుడు మరల నడుచుచునే యుంటిని. ఆగిరిలోనే నేను దక్షిణాఫ్రికానుండి ఆంగ్లేజీమునకు వెళ్లితిని. ఆంగ్లేజీమున డాక్టరు జీవరాజ మోహలాగారు నన్ను పరీక్షించిరి. "15 రోజుల పాటు నీవు ప్రక్కమీద నుండి కదలగూడదు. లేనిచో యానట్లేమును వికలాంగుడవు కావలసివచ్చును." అని మోహలాగారు తెలిపిరిగాని అప్పటి కప్పుడే పాకము ముడిరినది. ఆరోగ్యము చెడినది. అదివరకు అనారోగ్యముగా ఏకధాటిని రోజుకు 40 మైళ్లు గూడ నడువగలుగుచుంటిని. రోజుకు 20 మైళ్లు నాకు అలీగానుండెడిది. నేనుటల ఉపవాసానంతరము నడుచుటవలననే నా ఆరోగ్యము కాళ్ళత్రముగా చెడినది. అదివరకు నేను సామాన్యముగా ఆరోగ్యవంతుడనుగానే యుంటిని. అప్పుడు నాకు 40 తీవ్రముల పార్శ్వకూల కలిగినది. అంతవరకు నాకు తీవ్రములవ్యాధి యేదియును కలుగనేలేదు. కావున ఉపవాసము చేయుచున్న దినములలోను ప్రాశీన చేసిన పిమ్మట గూడ ఎన్ని రోజులు ఉపవసించినో కనీసము అన్నిరోజులైనను సంపూర్ణము విశ్రాంతి తీసుకొనుట అత్యవసరము. ఈనియమమును లెవ్వరుండ ననుసరించినచో ఉపవాసచికిత్సలన నెట్టి ఆనర్థకమును కలుగదు. ఆనియమమున నెవరును భయపడ నవసరములేదు. సరిగా ఉపవాసము చేసినచో శరీరమునకు చాల మేలు కలుగుననియే నానమ్మకము. ఉపవాసమువలన శరీరమునందుండి కల్మషములయను తొలగిపోవును. నిరుదును, యాపిడును నేను ఉపవాసదినములలో ఉప్పును సోదానై కాన్పా నేటును కలిపిన నీళ్లనే త్రాగుచుంటిని. అంతకు పూర్వము అటుల చేసియుండలేదు. ఎటుల నైనను ఉపవాసదినములలో నాకు మంచినీళ్లయందు పెగటు కలుగును. ఉప్పును సోడాను కలుపుటవలన కొంతవర కావగటు లేదు. నీళ్లను విస్తారముగా త్రాగుటవలన అంతర్దేహము పరిశుభ్రముగా నుండును. నోట తేమయుండును. 6 లేక 8 అవున్సులనీళ్లకు 5 గ్రాయిసులు ఉప్పును 5 గ్రాయిసులు సోడాను కలుపవలెను. నేను రోజుకు 8 సార్లు 8 ఓన్సు త్రాగుచు మొత్తము 48 అవున్సులనీళ్లను నేను త్రాగుచుంటిని. 8 1/2 పైంటు వెచ్చని నీళ్లలో 40 గ్రాయిసులు ఉప్పును 40 గ్రాయిసులు సోడాను కలిపి ప్రతిదినమును ఎనిమా చేయుచుంటిని. ప్రతిదినమును పండుకొని వేడి నీళ్లలో వేడిగుడ్డ తడిపి పళ్లు తుడుచుకొనుచుంటిని. (స్వాంతబాతు). నిరుదును యాపిడునుగూడ నాకు రాత్రి బాగుగానే నిద్రపట్టుచుండెను. పగలు గూడ నొక గంటనేపు నిద్రపోవుచుంటిని. 8 1/2 రోజులు ఉదయము 4 గంటలు మొదలు రాత్రి 8 గంటలవరకును నేను ఉపవాసకార

ణమును సమస్యనుగూర్చి మిత్రులతో చర్చించుచునేయుంటిని. ఉత్తరములకు జవాబులను పత్రికకు వ్యాసములను వ్రాయుచునే యుంటిని. నాలుగవరోజున అతితీవ్రమున తలనొప్పివచ్చినది. ఆనాడు మధ్యాహ్నము పనిని పూర్తిగా మానివేసితిని. ఆమరునాడు నాకు కాంతి కలిగినది. తలనొప్పి గూడ చాలవరకు తగ్గి పోయినది. బడలిక తీరినది. అరవరోజున మరలఁ బులాసాగా నున్నది. ఏడవరోజు మానత్రతదినము. ఆనాడు మిక్కిలి ఖులాసాగా నుండెను. ఆనాడు స్వతముగా ఉపవాసమును గూర్చి నవ్యాసమును వ్రాసితిని. చేయి యేమియును నటుకనేలేదు.

ఉపవాస దినములలో నాకు ఆకలి తాళ ఎన్నడును కలుగలేదు. ప్రతీ పుష్పకొనిననాడు గూడ ఆకలితోందర ఏమియును కలుగలేదు. మామూలు కంటే ఒక అంగుల ఆలస్యముగా గూడ ప్రాశీన చేయగలిగితిని. ఉపవాస దినములలో ప్రతిదినమును ఒక అరగంటనేపు బాల్ బుక్కు తేల్లబడి కూర్చుని మామూలు థాటితో నాలు వడక గలుగుచునేయుంటిని. ప్రతి దినమును త్రికాలములందును ప్రార్థనపథలను జరుపగలుగుచునే యుంటిని. కడపటి మాడురోజులు మాత్రము నన్ను ప్రక్కమీద పడుండజేటి సభా ప్రదేశమునకు కొనిపోవలసివచ్చెను. కొంచము ప్రయత్నించిన పథలలోగూడ కూర్చొన గలిగియుండును కాని నేనందులకు ప్రయత్నింపలేదు. ఒడలి నొప్పులేనియును నాకంత హెచ్చుగా కలుగలేదు. ఏతో యొక అపహ్యత (కాసియా) మాత్రము కలుగుచుండెను. నీళ్లుపీట్టుట (పిప్పింగు) వలన అతి పెంటనే తగ్గిపోవుచుండెను.

ప్రాశీన చేసిననాడు వారంజ (బత్తాయి- కమల-వారింజ) రసమును ద్రాక్షరసమును మొత్తము అర అవున్సులు త్రాగితిని. ఒకవారంజపండు తొవలను చప్పరించితిని. వరి రెండు గంటల పిమ్మట మరల నటులేచేసేపైగా 10 ద్రాక్షపండ్లనుగూడ చప్పరించితిని. అటుపిమ్మట ఎనిమా చేసుకొంటిని. తరువాత ఆడ అవున్సుల మేక పాలలో రెండు అవున్సుల నీళ్లు కలిపి కాచి ఆపాలను త్రాగి ఒక వారంజపండును పదిద్రాక్ష పండ్లను చప్పరించితిని. సాయంకాలము గూడ మరల నటులే పాలను నీళ్లను కలిపి త్రాగిపండ్లను గూడ నటులే తింటిని. మరునాడు రెండుపూటలకు కలిపి 18 అవున్సులు పాలు త్రాగితిని. 18 అవున్సులకు 6 అవున్సుల నీళ్లుకలిపియే కాచియిచ్చిరి. మూడవనాడు 24 అవున్సుల పాలును నాలుగవనాడు 30, 5 వ నాడు 36, ఆరవనాడు 42, ఏడవనాడు 48 అవున్సుల పాలును త్రాగితిని. 48 అవున్సులకు 16 అవున్సుల నీళ్లు కలిపియే త్రాగితిని. ఇప్పుడు గూడ నీళ్లు కలిపియే త్రాగుచున్నానుగాని 6 అవున్సుల పాలుకు ఒక అవున్సు నీళ్లు మాత్రమే కలుపుచున్నాను. మూడుపూటలు మాత్రము నీళ్లు కలపకుండ త్రాగిచూచితిని గాని కడుపు బరువుగానుండసాగినందున మరల నీళ్లు కలుప వారంభించితిని.

నేటికి ప్రాశీనచేసిన 12 వ దినము. నేడే యావ్యాసమును వ్రాసితిని. నేటివరకును ఫలరసమును పండ్లను పాలను మాత్రమే పుష్పకొనుచుంటిని; గాని రొట్టెలను తింటు లేదు. మాడురోజులనుండి వారింజపండ్లను ద్రాక్షపండ్లను మాత్రమేగాక ఒకచానిమ్మపండును లేక ఒక బొప్పాయి Papaw పండునుగాని ఒకచీకు Chiku పండునుగూడ తినుచుంటిని. ప్రతిరోజును సామాన్యముగా రోజుకు 48 అవున్సులపాలను మాత్రమే త్రాగదను. కాని అప్పుడప్పుడు 64 అవున్సులుగూడ త్రాగదను. అంతకంటే హెచ్చుగా యితరవరకును త్రాగలేదు. అప్పుడప్పుడు ఒక పలచని చపాటిని లేక బొంగు రొట్టె (బాకర్లు బ్రెడు)ను గూడ తినుచుండునుగాని పెక్కు నెలలనుండి కేవలము పండ్లను పాలను మాత్రమే పుష్పకొనుచున్నాను. అందువలన నాకు శరీరారోగ్యము చాల బాగుగా నున్నది.

నేను చెరసాల నుండి వచ్చినపిమ్మట 112 పావుల కంటే హెచ్చుగా ఎన్నడును తూగలేదు. ఏడురోజులు ఉపవాసము చేయగా 9 పావులు తగ్గెను. కాని మరల నిపుడు అది అంతయును ఇంచుమించుగా పూర్తియైనది. ఇప్పుడు 108 పావులు తూగితిని. మాడురోజులనుండి ఉదయమును సాయంకాలమును కడరత్తుగూడ చేయుచున్నాను. నాకేమియును అలపట కలుగలేదు. సమస్యలను నడచుటకు గూడ యిట్లుండి యేమియును లేదు. మెట్టు ఎక్కినను దిగినను మాత్రమింకను కొంత అలభట కలుగుచున్నది. విశేషముగూడ చాలవరకు సరిగానే యగుచున్నది. నిద్ర బాగుగా పట్టుచున్నది.

మనక 21 రోజులును ఇప్పుడు 7 రోజులును ఉపవసించినచో నాకేమియును శరీరవత్తును కలుగలేదనియే నా అభిప్రాయము. ఏడురోజులలోను చాల బరువు తగ్గినమాట నిజమేగాని మొదట 8 1/2 రోజులు పనిచేయుటయే యిందులకు కారణము. ఇంకను కొన్నిరోజులు విశ్రాంతి పుష్పకొనినచో మామూలు శక్తి నాకు పూర్తిగా కలుగుటయే గాక కచ్చిలో తగ్గిన బలమును ధౌర్యమును గూడ మరల కలుగుననియే నేను నమ్మిదను.

ఉపవాసము చేయగోరువారు గమనింపవలసిన ముఖ్యవిధులు

మహాత్మాడు అనుభవపూర్వకముగా చేసిన ఉపదేశము

1. "ఉపవాసమును ఆరంభించిన మొదటి దినమునుండియు కడవరకును శరీరమునకును మనస్సునకును కూడ సంపూర్ణముగా విశ్రాంతి నియ్యవలెను.
2. ఆరోజులలో ఆహారపదార్థములను రుచులనుగూడ ఎంతమాత్రమును ఆలోచింపగూడదు.
3. మంచినీళ్లనుకాచి వడియకట్టి చల్లారబోసి మూత వేసియుంచి వాటిని తడవకు కొద్దికొద్దిగా తరుచుగా త్రాగుచుండవలెను. బాగుగా చప్పిళ్ల వలె చల్లబడువరకును త్రాగకూడదు. ఉప్పును సోడాగుండను ఆనీళ్లలో కలిపి త్రాగిన మంచిది, వానిని కలుపుటవలన నేమియును చెరుపులేదు. సాధారణముగా మనము త్రాగెడు నీళ్లలోగూడ యాలవణములు కలిసియే యుండును.
4. ప్రతిదినమును తడిగుడ్డను వేడినీళ్లలో ముంచి దానితో వట్లు తుడుచుకొనవలెను.
5. ప్రతిదినమును ఎనిమా చేసికొనవలెను. మలముతో గలసి అత్యధికముగు మురికి పోవుచుండును.
6. వెల్లడి ప్రదేశములో గాలి బాగుగా తగులుచోట చాలనేపు నిద్రపోవలెను.
7. ఉదయమున ఆరుబయట ఎండలో కూర్చుని గాని పండుకొని గాని అతపస్నానము చేయవలెను. అటుల గాలియును ఎండయును శరీరమున కంతకును తగిలినచో నీళ్లు పోసుకొని స్నానము చేసియుటవలన నెంత పరిశుభ్రత కలుగునో దీనివలన (వాతాతపస్నానము) గూడ సంతపరిశుభ్రతయును కలుగును.
8. ఉపవాసమును గూర్చి ఆలోచింపగూడదు. ఇతర విషయములనుగూర్చి ఆలోచింపవలెను.
9. ఏకారణము వలన ఉపవాస దీక్షను ప్రారంభించినను, భగవంతుని గూర్చియు భగవంతుని స్పృహలోని నమస్తజీవరాసులను గూర్చియు భగవంతునకును మనకును గల సంబంధమును గూర్చియు ధ్యానము చేయవలెను. అందువలన అత్యద్భుతములగు విషయములు మనకు గోచరమగును.
10. 1. మలబద్ధము కలిగినను 2. రక్తము క్షీణించినను, 3. జ్వరము తగిలినను 4. అజీర్ణిచేసినను, 5. తలనొప్పివచ్చినను 6. కీళ్లనొప్పులు వచ్చినను 7. వాతరక్తము (గొటు) కలిగినను 8. విసుగుదల కోపము ముగ్ధుగునవి కలిగినను 9. విచారము నిరుత్సాహము మున్నగునవి కలిగినను 10. విస్తారముగా సంతోషము కలిగినను తప్పక ఉపవాసము చేయుడనియే నేను స్వానుభవమువలన నిస్సంశయముగా బోధించెదను. వైద్యులమందులును బహు (పేటెంటు) మందులును గూడ అగ్రజనకము.

కవచపడి పనిజేసి ధనమును సంపాదించి దానిని బాగుగా ఆకలియైనపుడు మాత్రమే తినవలెను." అని మహాత్ముడు వ్రాసెను. (ఎంగు యిండియా) 17-12-25)

ఉపవాసము చేసినపుడు ఎనిమిది చేయటంకంటే ఉదయమున నిద్రలేవగానే ఒకగళాను వేడినీళ్లలో అపుష్పలేక అరచొన్న ఎప్పుసాల్లువేసి త్రాగుట చాలమంచిది. ఎనిమిది చేసినప్పటికంటే యీనీళ్లు త్రాగినపుడే వాకధికముగు గుణము కనబడినది. నేను 16 రోజు లొకసారియును, 10 రోజు లొకసారియు, 10 రోజులొకసారియును మొత్తము 86 రోజులు ఉపవాసము చేసితిని. మొదటిసారి 16 రోజులును ఎప్పుసాల్లు నీళ్లే త్రాగితిని. చాలామందిగా నుండెను. రెండవసారి ఆపద్ధతిమాని ఎనిమిది చేసితిని. అప్పుడు నాకు ఆరోగ్యము సరిగా నుండలేదు. అందువలన మూడవసారి ఎనిమిదు మాని మొదటిసారిలో వలేనే ఎప్పుసాల్లు నీళ్లే త్రాగితిని. చాలా మందిగా నుండెను. ఇది నా అనుభవము" అని డాక్టరు రై నాల్డు ఎఫ్. ఇ. ఆస్టినుగారు వ్రాసిరిగాన ఉపవాసములను చేయుగోరు వారి రెండు విధములను వివరించ సాధనలనుచేసి యేది అనుకూలించినదాని నవలంబింపదగును. ఆం. ప. సం)

ఉపవాస చికిత్స

డాక్టరు. రై నాల్డు. ఎఫ్. ఇ. ఆస్టినుగారి స్వానుభవము

1911-1912 సంవత్సరములలో మూడుసార్లు నేను ఉపవాస చికిత్సను జరిపితిని.

మొదటిసారి 16 రోజులు కేవలము జలాహారము మీదనే యుంటిని. ఉదయమున నిద్ర లేవగానే ఒకగళాను వేడినీళ్లలో అర అపుష్ప లేక అపుష్ప యెప్పుసాల్లు వేసి త్రాగు నుండెడు వాడను.

తూకములో 21 పౌనులు తగ్గిపోతిని. నోటిలో కొంత స్వేద్యము, నాలుకకు పాచితిప్ప మరలభాయన కలుగలేదు. ఉదయమున మెలుకువ వచ్చినప్పటికి కొన్ని నిమిషములవరకును చాల నీరసముగా నుండెడి. పగలుగూడ కొంతనేపు మాన్యని లేచి నిలవబడెను. తిల తిరుగుచుండెను. రాత్రి గాఢనిద్ర పట్టుచుండెను. కలలుగూడ రాకుండునంతటి గాఢ నిద్ర పట్టుచుండెను. నేనుస్వయముగా ఫలము చేసుకొనుదు ప్రతిదినమును మధ్యాహ్నము ఒకన్నే హితుతోగూడ షికారు వెళ్లి 12 మైళ్లు నడుచుచుంటిని. 16వ రోజున నాకంటే 20 ఏండ్లు తక్కువ వయసుగల యువకునితో పంచెము వేసి రెండుమైళ్ళు నడిచితిని. అప్పుడు ఇండియాలోనే హాస్పిటల్ నుండెడువాడను. నేనును హాస్పిటల్ నుండి నాబంగ్లాదేశ్ వరకును రెండుమైళ్ళుదూరమును అనాయాశముగానే నడిచితిని.

ఉపవాసమువలన నాకాళ్ల కలిగినదని నేనుతెలుపుట లేదు. 16 రోజులు అన్నము తినకుండు నున్నను సహజముగా నాకాళ్ల తగ్గలేదని తెలుపుటమాత్రమే యీసంగతిని వివరించితిని.

మరికొన్ని నెలలకు రెండవసారి మరల ఉపవాసచికిత్స ప్రారంభించితిని. ఈసారి 10 దినములు మాత్రమేచేసితిని. ఈసారి గూడ నీళ్ళుమాత్రమే త్రాగుచుంటిని. ఈసారి యెప్పుసాల్లు నీళ్ళు త్రాగుటమానివేసి ప్రతియుదయమునను నిద్రలేవగానే మూడుపైంటుల వెచ్చనినీళ్లతో యెనిమిది చేయుచుంటిని. ఈసారిగూడ నా పనులను నేనే చేసుకొనుచుంటిని గాని మొదటిసారివలె ఆరోగ్యముగా కనబడలేదు. నాలుగు రోజులైనవరకు దూరము నడుచుటకు శక్తి తగ్గిపోయెను. నోటిలో దుర్వాస న చాల హెచ్చినది. నాలుకకు మిక్కిలి దళిపరిగా పాచి పట్టినది. హైడ్రోజను పెరాక్సైడు ద్రావకము పుక్కిట బట్టి దానితో నోరు కడుగుకొనుచుంటిని. అందువలన కొంత నయముగా నుండెడిది. రాత్రి సరిగా నిద్రపట్టుటలేదు. అందువలననే నేను 10 వ వాడే ఆహారమును తీసుకొంటిని. మరిమూడు రోజులకు నోరు మామూలుగా కుభ్రపడినది.

మరికొన్ని వారములకే మూడవసారి మరల ప్రారంభించి మరల 10 రోజులు చేసితిని. మొదటిసారి చేసినట్లులే యెప్పుసాల్లునీళ్లే త్రాగుచుంటిని. యెనిమిది మానివేసితిని. అందువలన నేను మూడుమొదటిసారి 16 రోజులు చేసినపుడెల్ల నుండెనో మూడవసారి గూడ అట్లులే యుండెను.

ఈవారము ఉపవాసములు చేయువారు యెనిమిది చేయుటకంటే యెప్పుసాల్లు నీళ్లు త్రాగుటచే చాల మంచిదని నేను నిశ్చయించితిని. అని డా|| రై నాల్డు, ఎఫ్. ఇ. ఆస్టినుగారు వ్రాసిరి. (ఆరోగ్యప్రకాశిక)

శాసనసభలకు వెళ్లుట

మహాత్ముని అభిప్రాయము

"మీరు ఏవిధమునైన శాసనసభాసభావన నామోదించుచున్నందులకు నాకు చాల విచారముగావున్నది. శాసనసభలను మీరు వెనుక నిరసించుట సరియైనదే" యిప్పుడు మీరు వాని నామోదించుట తప్పియగును. "అబ్బాయి యిదిగో నీవడిగిన చందమామ. ఏనువ కమ్మ. దానితో ఆడుకో అని తగ్గి పసిపిల్లవాని నోదార్పుటకు వాని ముందు వేసెడు నీవారేకు విల్ల ఎట్టిదో యీశాసనసభ లట్టిదేయని నేను నమ్మెదను" అని ఒక ఆమెరికా దేశీయుడగు పత్రికాధిపతి నాకు వ్రాసెను.

శాస్త్రములలోని విడివిడి వాక్యములను చదువుటవలన నితరీటుల పొరబడియుండును.

శాసనసభలను గూర్చి 1920-21 లో నాకెట్టి అభిప్రాయముండెనో నేనును అట్టి అభిప్రాయమేకలదు. శాసనసభలకు వెళ్లవచ్చునని నేను తెలుపను. నేను లోకవృత్తమును బాగుగా గమనించుచుండును గాని జరుగుచున్న సంగతులను చూడకుండా కనులు మూసికొని కూర్చుండను. 1920-21 లో నాతోకలసి పనిచేసిన ముఖ్యమైన హితులును సహకారులునగు వారిలో కొంతమంది యిప్పుడు క్రొత్త దారి ని తీసిరి.

భారత జాతికి నేనెట్టి ప్రతినిధిని వారును అట్టి ప్రతినిధులే. కావున ఎంతవరకు ఏలగునో అంతవరకు నేను గూడ వారి ననుసరించవలసియుండును. శాసనసభలకు వెళ్లుట సిరడవీరుండున నేను దానిని మూర్ఖజాలను గాన నాసహకారులగు స్వరాజ్యపక్షమువారికి చేయగలిగినంత సహాయమును చేయుటకు నేను వెనుక దీయను. నేను శాంతియుడనైనను ఆ క్రమింప వచ్చిన యోపాఖండవాసుల నెదిరించుచున్న ధీరులగు రిపులపట్ల నెటుల సానుభూతిని చూపకుండునండ జాలనో అటులే నేను శాసనసభలను బహిష్కరింప గోరినను శాసనసభలకు వెళ్లగోరు స్వరాజ్యపక్షమువారికి చేయవలెనంతవరకు సహాయమును చేయకుండా జాలను."

(ఎంగుయిండియా 17-12-25)

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము, ఏలూరు ఎస్.ప్లనేడ్ నాటకశాలలో 26-12-25 శనివారము రాత్రి 9-గంటలకు

రుక్మాంగద

నాటకమును ప్రదర్శింతురు ఎమ్. ఎస్. రావు జమీందారు, ప్రాప్రేటరు.

సాందర్యమహాలులో శ్రీ శ్రీ శ్రీ చెన్నరాజధాని గవర్నరుగారి యజమాన్యము క్రింద జరుగు ప్రదర్శనములు బెంగుళూరు అమెయ్యూర్ డ్రమాటిక్ అసోసియేషన్ వారు ప్రతిదినము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు 25-12-25 విజయనగర సామ్రాజ్య నాశనము 26-12-25 వైకుంఠయేకాదశిరోజు రాత్రి 10 గంటలకు తిరువళ్ళిక్కేటి ఎం.వెన్ను థియేటరులో "రామదాసు" ప్రదర్శించెదరు.

శ్రీయుత బహ్మరి.టి. రాఘవాచారిగారు అన్ని నాటకములను ముఖ్యపాత్రలను ధరించెదరు.

క్షయరోగము

ఆయుర్వేదవైద్యము

వే. రామేశంభంతులుగారి అభిప్రాయము

క్షయరోగము విక్రిమి భూరమయినది. దీని కాంక్షయే చికిత్సలవలన నంతగా ప్రయోజనము లేకున్నది. ఆయుర్వేదసంప్రదాయము తెలిసినవారిలో నుత్తిము లీవ్యాధి నక్కడక్కడ కుదుర్చుచున్నారు. చెన్నపురిలో వైద్యరాజు డాక్టరు అవధానిగారి వ్యాధివిషయములో నిపుణతగా పనిచేయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

"డి. యస్. అవధానిగారు ఆయుర్వేద వైద్యముందు వండితులగుటయేగాక ఆంక్షయవైద్య విధానమునగూడ కలకత్తాలో ప్రకమముగా నేర్చియున్నారు. అడయారులో ఆయుర్వేదవృత్తికాస్త్రమునుగురించి యువవ్యాసముగానుండి వరంగల్లులో ఆయుర్వేదకళాశాలకు ప్రెసిపిటాలుగా పనిచేసి యుండిరి. వీరు ప్రమాదకరముగా ముడిగిన క్షయరోగము నాకనులయెదుట కుదిర్చినారు. నా శరీరములో నేడుసంవత్సరముల నుండియున్న ఆమనాతమును పూర్ణముగా నివృత్తింప జేసివారు. వీరు విశ్వసింపదగిన సమర్థులను పండిత వైద్యులని నాయభిప్రాయము." అని న్యాయమూర్తి వేపా. రామేశంభంతులుగారు తెలిపిరి.

డాక్టరు అవధానిగారు తమవద్దకు వచ్చిన రోగులనుకుడు రుట్లయేగాక ఈరోగము రాకుండు సుపాయములను. ప్రథమ దశలో పొగొట్టు కొనుటకు దగిన ఆహార విహారములను గురించి కొన్ని వ్యాసములు వ్రాసిన లోకమున కెక్కువ యువకారము కలుగగలదని నా నమ్మకము.

అనుభవజ్ఞుడు.

గాంధర్వ ఫార్మసీ

ఇదివరకు రాజమహేంద్రవరమున ఉండిన పండిత శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారి గాంధర్వఫార్మసీ గోదావరి తీర్థా రామచంద్రపురమునకు మార్చబడినట్లు శాస్త్రిగారు వ్రాసి వారు.

టాచి యుద్యమము

10 వ వర్ధంత్యుత్సవము

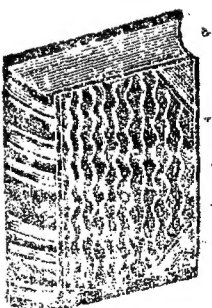
దినముగ జరిగెను. వేల్పు యువరాజు డొమినియను హాకమీషనరులు వచ్చిరి.

గంటూరు వాస్తవ్యులగు సకలా వీరయ్య గుప్తగారు 21 తేదీని పరలోకగతులయిరి. వీరి మరణమునకు విచారించుచు వస్త్రములు కొట్లవారు దుకాణములు మూసివారు.

(చిన్నము రానుకృష్ణయ్య.)

ఇప్పుడే రెండవసారి ముద్రితమైనది !!! ఆంధ్రదేశముంతటను సుప్రసిద్ధ మైన కవిశ్లోకలగు బ్రహ్మశ్రీ పురాణం మార్గనారాయణ శీర్షులుగారిచే పరిశోధింపబడినది. చదువ చదువ సంతోషించెదరు ! నీకు కావలసినదియు, నీవు చూడవలసినదియు చాలరోజులు వెదికిన కాస్త్రమిదియే. 2289 శరీరమర్త శాస్త్రము

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టిపూర్తిరహస్య శాస్త్రము ఇదివరకు యెవరినెల్లను బహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో శ్రీ పురుష లక్షణములును వారియొక్క అవయవము విలక్షణములు శృంగార రహస్యములును మొగ అడ అను శివు ఉత్పత్తి వివరములును, పూర్వము విమోచములు మర్మముగా వ్రాసిపెట్టినపుస్తకమును చక్కగా 64 వివిధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము. ధర రూ. 1-0-0 వి. పి. చార్జీ 7 అణాలు. ఎం. ఎస్. పబ్లికేషన్స్ అండు కంపెనీ, నెం. 9, ఆరుముగంపేటి, మమరాసు.

విజయనగర నివాసులగు బ్రహ్మశ్రీమ దబ్బాడాది భట్టనారాయణదాసుగారు విరచించిన

శ్రీ యథార్థ రామాయణము హరికథారూపక పద్యగద్యగోప్రబంధము. ఇందు శ్రీ రామ జననము, సీతాకల్యాణము, హనుకాపట్టాభిషేకము, సుగ్రీవసఖ్యము, హనుమత్సంక్షేపము, సామ్రాజ్యస్థాపనము నాటాశ్చర్యములు. హరికథాకాలక్షేపములను వివరింపబ్బును. దీనివెల పోస్టేజీగాక రు 2-8-0. గ్రంథకర్తగారికి పనివహారు. నాపే తెప్పించుకొనవలెను. 2513

స్క్రి-ను క మి టీ

ఎనిమిదివటాలముల స్క్రి-మును నిరసించుట

లెఫ్టి నెంటు శాంతసింగుగారి సాక్ష్యము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

డిప్టీ, డిసెంబరు 21—నేటి ఉదయమున స్క్రి-ను కమిటీ తిరిగి సమావేశమయ్యెను. లెఫ్టి నెంటు కర్నూలు జె. ఆర్. హాస్పి ట్లీస్సు రాయలు పటాలమునందలి రెండవ లెఫ్టి నెంటు శాంత సింగుగారు విచారించబడిరి.

ప్రాండన విశ్వ విద్యాలయములనుండి సాండుహర్షన్ నందు సైనిక శిక్షణము నొందుటకు ఎన్నుకొనబడిన విద్యార్థులు ఢేరాధూను కళాశాలనుండి తరిఫీదు నిమిత్త మెన్నుకొనబడిన విద్యార్థులకుంటే చక్కగ శిక్షణము నొంద దగినవారని సాండు హర్షన్ ద్వారా కమిషను నొందిన లెఫ్టి నెంటు శాంతసింగుగారు చెప్పిరి.

సార్వభౌమని కమిషనుల సంపాదించినవారికి గల అధికారములు దొమియను కమిషనులు గల సైనికోద్యోగములను ప్రసాదించినవో తాను దొమియను కమిషనులను నిరసించునని నేషను గారికి సాక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. సార్వభౌమని కమిషనులు గల భారతీయ సైనికోద్యోగులు పేరుచేయబడుచుండుట వలన తాను ఎనిమిది పటాలముల స్క్రి-మును ఆంగీకరించుట ననెను. భారతీయ సైనిక విద్యార్థులు ఎనిమిదిపటాలములుగాక మరియితర పటాలములలో జేరవలయునని ఉద్దేశించినయెడ స్క్రి-ము వారి అభిప్రాయముని రోధించుచున్నది. ప్రస్తుతము ప్రతి సంవత్సరమునకు పదిమంది కమిషను లీయబడుచున్నది. వారు యీ ఎనిమిది పటాలముల దయమింపబడుచున్నారు. బహుళియను లేక దండునందు కుమారు పండ్లెండుగురు ఉద్యోగులు లుండెదరు. ఎనిమిది పటాలముల స్క్రి-ము సరిగ అనుబంధము లెట్లైనయెడ పది సంవత్సరములలో యెనిమిది పటాలము లందు భారతీయులు నియమింపబడెదరు. 25 సంవత్సరముల అనుభవము గల సీనియరు కర్నూలు క్రింద నుండుటకు బహుళం పది సంవత్సరముల అనుభవముగల జూనియరు లేక చిన్న భారతీయ సైనికోద్యోగికింద మీరు బని చేయవలయుండును. అది మిక్కిలి ప్రమాదకరమైనది. అని సాక్షి నుడివెను. సాండు హర్షన్ నందు భారతీయులు తరిఫీదు కాబడుట మంచిది. కాని యీ దేశమున సాండు హర్షన్ స్థాపించబడిన యెడ తరిఫీదు పూర్తియగుట కా భారతీయ విద్యార్థుల నిండ్లాండు బంపవలయును. అందువలన బ్రిటిషు వారి సహవాసము, వారలకు లభించును. భారతదేశము దెంతవరకు తరిఫీదు చేయవలసినదియు యిండ్లాండు నందు ఎంత తరిఫీదు కావలసినదియు సాక్షి చెప్పెను. ఈవిషయము సైనికవిద్య యందు నిపుణులు నిర్ణయించవలయును. అని శాంతసింగుగారు చెప్పిరి.

18 సంవత్సరముల యీదునందు సాండు హర్షన్ నందు తరిఫీదు నొందుటకు తాను యిండ్లాండు వెల్లెననియునునుండు ప్రాండనవిద్యార్థులు సాండుహర్షన్ నందు జేరుటకు వెడలుట సమంజసముగ నుండుననియు సాక్షి రామచంద్రరావుగారి ప్రశ్నకు సమాధాన మిచ్చెను.

మందుగ కొంత సైనిక శిక్షణము లేకుండ సాండు హర్షన్ నకు వెడలుట కొన్ని యిబ్బందులకు కారణమగుననిశాంత సింగుగారు నుడివెరి. సాండుహర్షన్ నందు ప్రవేశించుటకు పూర్వమే పల్లెకు పాఠశాలలందు ఆంగ్లేయ బాలురు కొంతవరకు డ్రిల్లు తుపాకి ప్రేక్షుట అభ్యసించెదరు. అంతియకాక వారు సుశిక్షణ నొందెదరు. విస్తారముగ ప్రాండన విశ్వ విద్యాలయములనుండి సాండు హర్షన్ నందు జేర, వెడలు యిండియా దేశ యువకుల కీలాభముల నొంద నవకాశము లభించుట లేదు.

కళాశాలలందు పాఠశాలలలోను కొంత సైనికవిద్య నభ్యసించుటకు చాలమంది విద్యార్థులను భారతదేశమందలి విశ్వవిద్యాలయములనుండి యెన్నవచ్చెను. అని జిన్నాగారికి శాంతసింగు గారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. సాధ్యమైనంత వేగముగ భారతదేశ మందు సాండుహర్షన్ స్థాపింపవలయును. కాని యిండియను సాండు హర్షన్ నందు తరిఫీదు పూర్తిచేయవలయును. అని లెఫ్టి నెంటు శాంతసింగుగారు నుడివెరి.

కర్నూలు హాస్పి గారిసాక్ష్యము

తరువాత విచారించబడిన కర్నూలు హాస్పి గారు భారతదేశమునందు విప్రప్రభావసాప్రదాయకాతులను, అట్టి సాంప్రదాయములు లేని జాతులను గలవని బ్రిటిషు సైనికులు గ్రహించుచున్నారు అని తెల్పెను. భారతీయ సైనికులు బాల్యముండే వివాహమాడు వాచారము, సైనికులందరూ గలసి నివసించుచు తరిఫీదు నొందుట కంతరాయముగ నున్నది. విద్యార్థులు కలసినివసించుచు విద్య నభ్యసించుట మిక్కిలి లాభకరముగ నుండును. భారతీయులు బాల్యముండే వివాహమాడుటచే యిట్టి లాభమునికలిగించుటలేదు. అని కర్నూలు హాస్పి గారు బక్కిరి.

సాండు హర్షన్ నందు ప్రాండనలు బ్రిటిషువారి సహవాసము లభించును. అట్టి సహవాసము లేకుండ జేయుట తనకు సమ్యక్తము గాదని మేజరు జోరవారసింగుగారికి సాక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. ఓనుబోరను—దార్జు మార్తలద్వారా బ్రిటిషు నావిక కళాశాలయందు విద్యనభ్యసించుటకు బాలురెల్లు ఎన్నుకొనబడుచుండెదో ఆ ప్రకారముగ సాండుహర్షన్ కు భారతీయుల సెన్సుటల్ లాభకరముగ నుండునని సాక్షి నూచించెను. ఈపద్ధతి అనలంబించినయెడ ఢేరాధూను కళాశాల ఓనుబోరను కళాశాలవలె ఉపయోగించును.

యద్దప్రాంతముందు పల్లెకు పాఠశాలలద్వారా సైనిక విద్య నభ్యసించుటకు వచ్చు విద్యార్థులు చాలమందివారనియు పాఠశాలల ద్వారా విద్యార్థులు లభించక పోవుటచే మంచివారు దొరకుట అరుదయ్యెననియు కలి హాస్పి గారు రామచంద్ర రావుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

బ్రిటిషు సాండుహర్షన్ నందు డిప్యూ సైనిక శిక్షణము నిచ్చి గాని లేక బ్రిటిషు పటామునందు తరిఫీదు పూర్తిచేసికొనుటకు కొంతకాలము యిండియను సాండుహర్షన్ నందు దయారైన వారు బనిచేసినయెడల భారతదేశమున సాండుహర్షన్ స్థాపించుటకు తాము జేపింపవలయు సాక్షి వచించెను.

భారతీయ సైనికోద్యోగులు బ్రిటిషు పటాలములందు తరిఫీదుగల లాభమైనది బర్డునుగారికి సాక్షి జవాబిచ్చెను.

సైనికోద్యోగులలో బాలముంది యింగ్లీషు మాదిరిని తరిఫీదు గుట ఉపయోగకరము అని జిన్నా గారడిగ ప్రశ్నకు సాక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. పల్లెకు పాఠశాలలనుండి సాండుహర్షన్ నందు తరిఫీదునవారల కెవరును బాలరు. ప్రత్యేకముగ పాఠశాలలనుండి విద్యార్థులను ఎన్ని సైనికవిద్య నభ్యసించుటకు బంపవలయును. కార్యమునకు బుట్టినిల్లు కాని జాతులగుంచి సాక్షి అభిప్రాయమును మార్చెను. మందుగ ప్రాంత సైనికవిద్య గరవినయెడల మీరు మంచి స్థానములకు దయారయ్యెదరు.

కర్నూలు హాస్పి గారి తక్కిన సాక్ష్యము రహస్యముగ దీసి కొనబడెను.

హెచ్. ఎస్. మాలిక్కు-గారు

ఫలహారాంతరము కమిటీ సమావేశమై లాహోరు డిప్యూటి కమిషనరు హెచ్. ఎస్. మాలిక్కు, వి. సి. ఎస్ గారిని విచారించెను.

వైమానికదళమున కమిషను యెటుల సంపాదించెనో వివరముగ సాక్షి బర్డునుగారి కెరిగించెను. వైమానిక దళమునకు తనకు కావ్యముగ ఉద్యోగము నీయబడుననియు, భారతదేశమున కంపబడెదననియు వదలి గలవని సాక్షి తెల్పెను. కాని 1919 సంవత్సరములో ఎనిమిదిహాసముల పెల్లపుమీద ఇండ్లాండు వెడలిన పిదప తనంతటతానే వైమానికదళమును విడిచి భారత ప్రభుత్వముచే పిలువకాఫోద్యోగ నుండ నియమింప బడుటకు ప్రయత్నించెను. 1917 సంవత్సరములో యుద్ధముందు పాల్గొనెను. ఒకసారి గాయములు దినెను.

వైమానికదళములో ఫెంసుపటాలములో బనిచేయుట తనకు యిష్టముగ నుండెనని మేజరు జోరవారు యింగుగారితో జెప్పెను. వైమానికదళమునందు భారతీయులను తావిచ్చినయెడ భారతీయులు స్వల్పముగ జేరెదరు. తాను సైన్యవిషయములలో సంబంధము వదులకొనుటచే దానిని భారతీయుల హస్త గతుంచేయుట కంతకాలము బట్టునదియు చెప్పెనని సూచిక్కు-గారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. సైన్యముయొక్క కట్టుదిట్టమునకు లోపములేకుండ దానిని భారతీయులవశము చేయుటకు తానంగీకరించెదనని సాక్షి వచించెను. ఢేరాధూనువంటి సైనిక కళాశాలలను మరికొన్ని స్థాపించవలయునని తన అభిప్రాయమునెను. సాండుహర్షన్ నందు జయప్రదముగ సైనికవిద్య నభ్యసించుటకు యిష్టము భారతదేశమున అర్హముగ పాఠశాలలు ఉన్నట్లు సాక్షికి తోచుటలేదు.

మీరు ఢేరాధూనునందు సైనికవిద్య నభ్యసించుటకు మీరుగ లేదనియు, ఢేరాధూనువిద్య నభ్యసించినవారలనే సైనికో

ద్యోగులుగ నయ్యుటచేయు దలచినవో మీరకు సైన్యముందు ఉద్యోగములే లభింపవని నూచింపబడెను.

మా మా లు పాఠశాల ల ల భి వృద్ధి పరచవలయుననియు, ఉన్నత పాఠశాలల విద్యార్థులు విశ్వవిద్యాలయ పటాలములందు, బాలభటోద్యమము శిక్ష నొందుటకు ప్రోత్సహము పర్చవలయునని సాక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

యుద్ధసమయముందు తెప్పు భారతీయ విద్యార్థులు సైన్యముందు జేరుటకు అభిలాష జూపిరని మాలిక్కు-గారు రామచంద్ర రావుగారు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చెను. కాని వారి అభిలాష యీదేరనందున వారు ప్రభుత్వవర్యును నిరసించిరి. తాను సైన్యమున దుండవలయునని ప్రయత్నించినను యిండియా ఆఫీసు ఆంగీకరించలేదు. అందువలన సాక్షి ఫ్రెంచి రెస్ట్రాక్టును సంఘముందు జేరెను. బ్రిటిషు విద్యార్థులతో పోటీ చేయుటకు అధికముగ భారతదేశమునందు బ్రిటిషు విశ్వవిద్యాలయములందు నభ్యసించుటకు వెడలుచుండుటచే యింగ్లీషు విద్యార్థులను భారతీయ విద్యార్థులను మనస్ఫూర్తు గలుగుచుండెను. భారతీయ విద్యార్థుల అధికముగ తరిఫీదు చేయుటకు సాండుహర్షన్ ఆధికారు లంగీకరించినయెడ భారతీయులు, ఆంగ్లేయులు జేరువేరుగ నుండుట తలస్థించి మనస్ఫూర్తులై యెగుల కవకాశము గలుగునని రామచంద్ర రావుగారికి సాక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. పంజాబుకళాలనుండియే యెటు పదిమంది విద్యార్థులు సైనికశిక్ష నొందుటకు తాను యెన్నగలవని సాక్షి నుడివెను. డిప్యూటి కమిషనరు గాన, తాను కాండేలుల యెన్నవలయున్నది. ఒకసారి సర్జెను కుమారుని, ఒక జింబా దారు కుమారుని, ఒకసారి తాను సాండుహర్షన్ నకు బంపుటకు యెంచెను. రాష్ట్రీయ వాల్ ఫ్రాంత్రికలందు వెలువడినదికన్న విశేషముగ విద్యార్థులకొరకు ప్రచారముగాని ప్రకటనలుగాని గావించలేదు. ఎవరు సాండుహర్షన్ నందు తరిఫీదుగలవరు తనవా రో జిల్లాఅధికారి గ్రహించగలవని సాక్షి చెప్పెను. సాండుహర్షన్ నందు విద్యనభ్యసించ తగినబాలురను జిల్లాఅధికారి కనుగొనవలయునని గాక, దరఖాస్తు లంపిన వారినుండి ఎన్నుటయే జిల్లాఅధికారి పని.

డిప్యూటి కమిషనరుతో పలుకుబడిగలవారే దరఖాస్తుల నంపెదరని వదలి స్క్రి-మునేనాని నుడివెను.

అది వాస్తవము గాదని సాక్షి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. సాండుహర్షన్ నకు బంపుట కెట్టి బాలురను ఎన్నవలసినదియు చెల్లు నిబంధనలు డిప్యూటి కమిషనరున కంపబడుటలేదు.

బాల్యముండే బాలురను ఢేరాధూనునకంపినయెడల మంచి శిక్షణము అలవడునని సాక్షి కచ్చెన్లు హేరాసింగుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

సాంప్రదాయములందు సాక్షికి విశ్వాసముగలదు. అవి విద్యార్థికి మహాపకారముగ నుండును.

మేజరు జోరవారసింగు:—సస్పీలుడైన బాలునకు మంచి తరిఫీదు నిచ్చినయెడల మంచి సైనికోద్యోగియని పేరుప్రఖ్యాతి సంపాదించ సాధ్యముగాదా?

సాక్షి:—సాధ్యమే.

కచ్చెన్లు హేరాసింగు:—కుమారుల జాతివారు కాకపోయినను అట్టివిద్యార్థులు ఉత్తమములగు నుండెదరని మీఅభిప్రాయమా?

సాక్షి:—అవును. వారు ఆసాధారణ వంతులుగ నుండెదరు.

ఆటల ప్రాముఖ్యమును ఆంగీకరించుచు సాక్షి బర్డునుగారితో ఏకభవించెను.

ఢేరాధూను విశ్వాధ్యులు సాండుహర్షన్ విద్యార్థులంత బాగుగ పేరుపొందలేదని నేత్యాగారికి మాలిక్కు-గారు జవాబిచ్చిరి.

అది వట్టిఅపవాదమని బర్డునుగారు నుడివెరి.

ఈయవకులకు ఢేరాధూనునందు 18 మాసముల తరిఫీదు మాత్రమే గలదుగాని సాండుహర్షన్ విద్యార్థులవలె ఆరుసంవత్సరముల తరిఫీదులేదు. అని కచ్చెన్లు హేరాసింగుగారు వచించిరి.

ఇంతటితో సాక్షి విచారణ పూర్తియయ్యెను.

లెఫ్టి నెంటు

మల్లికు మహమ్మదు ఆలీగారు

స్క్రి-ను కమిటీ జేడు విచారించిన పాటులలో లెఫ్టి నెంటు మల్లికుమహమ్మదు ఆలీగారు. లాహోరునందలి ఫిఫ్తులకళాశాల (సంపన్నుల కిడ్లెటను విద్యగరపుటకు స్థాపించబడినకళాశాల) యందు చాలవరకు నభ్యసించినదియు, సార్వభౌమని కమిషను

పాండుపర్వతమున అభిలాష చే ప్రేరితుడగుచే 1918 సంవత్సరములో యిందూరు మిలిటరీ కాలనీలో చేరనియు సాక్షి వల్లీమహావ్యక్తుడు అభిలాష రామచంద్రరావు గారికి ప్రత్యక్ష తరమిచ్చెను. సైనికవృత్తి అవలంబించిన సాంప్రదాయము గల కుటుంబమునకు తాను జేరినవాడనియు, 1857-వ సంవత్సరమున దలి సిపాయిల తిరుగుబాటు సమయములో తనతాత సైనికుడగు బ్రిటిషు సైన్యముందు బనిచేసెననియు సాక్షి నుడివెను. దుర్భరమగు వ్యయకారణముచే పదిమంది కేడెటులను మిత్రమె తయారుచేయుకొరకు యిండియను సాండుహార్టు స్థాపించుట తనకీష్టముగ లేదని వల్లీకుల అభిప్రాయము. సాండుహార్టు యిండియాను సాక్షి పంపింపజేసెను. బ్రిటిషువారు సాండుహార్టువలె సైనిక శిక్షణము కట్టుదిట్టముగ నీయవలయును. అందు భారతీయులతో బాటు బ్రిటిషు కేడెటులను తరిగిదుడచేయవలయును. కేడెటుల అసగా సైన్యమును దుర్బోగముకొరకు విద్యనభ్యసించు యువకుడు. భారతీయ సైనికోద్యోగములను ఎనిమిది పటాలములలో మూత్రము నియమింపక, సాధ్యమైనంతవరకు సర్వపటాలములలో బరిచేయ నియమింపవలయును. తనకు వేతనము చాలననియు, సైనికోద్యోగముల వేతనము తన్ను సైన్యముందు తేర బురికొల్పెనని సాక్షి వచించెను.

ఈజిప్టు, సరిహద్దురాష్ట్రములు టోక్లో యందు సైన్యములో బనిచేసెనని సాక్షి బర్దుగారి ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చెను. సైన్యముందు బనిచేయుట సంకేతముగ నున్నదని.

యాకోబియ ను ఉద్యోగి ఉత్తరపుల నిర్వర్తించుటకు సైనికులెట్లు ప్రాణమునైన అర్పింప సంసిద్ధముగ నున్నారో అజ్ఞాత అజ్ఞులను నెరవేర్చుటకును వారు సిద్ధముగ నున్నారని సాక్షి జిన్నాగారికి ప్రత్యక్ష తరమిచ్చెను. తన పటాలముందును డోగ్రాలు, సిక్కులు తన్ను అధిక విశ్వాసముతో జూచెదరని మల్లీకుల అభిప్రాయము.

జిన్నాగారు:—త్రాగుడు మట్టి కట్టలు మొదలగు దురభ్యాసములు మాకు లేనని తెల్పుచున్నారు. బ్రిటిషు సైనికోద్యోగులతో కలిసి మెలసి దిరుగుట కిది ప్రతిబంధకముగాదా?

(నవ్వులు)

సాక్షి:—ఇది యెంతమాత్రము అడ్డంకి గాదు. సాండు హార్టును తరిగిదు నొంకపోవుటచే తానెంత మాత్రమును సైనిక ఉద్యోగముందు ఇబ్బందుల పాలు గారేదనియు, సాంఘిక మర్యాదలందు మొదటిమాసములందు స్వల్పముగ కష్టము తోచెననియు సాక్షి, నేతనాస్తిగార్లకు ప్రత్యక్ష తరమిచ్చెను.

భారతీయ పటాలములకు అధిక నియమించబడుటకు తానంగీకరింపనని వల్లీకుగారు మేజరు జోరాసుంగుగారికి సమాధానమిచ్చెను.

లెస్సినెంటు జారెటు నేనుగారు

4/19 హైదరాబాదు రిజిమెంటు లేక పటాలము తాలూకు లెస్సినెంటు దొలకునేనుగారు మల్లీకు అభిలాష తరువాత విచారించబడిరి. వజిరిఫాను దండయాత్రయందు పోరాటము చేయునీసయందు తానుగలవని, సాక్షి, జిన్నాగారువేసిన ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చెను. సాక్షి రాజపుత్రుడు. సిక్కు సైనికుల పటాలమున కధిపతి. సిక్కు సైనికులు హృదయ పూర్వకముగ సాక్షి ఉత్తరపుల నెరవేర్చెదరు. సందేహ సమయముందు సైనికులు తన్ను సంపూర్ణముగ విశ్వసించెదరనియు, రిజిమెంటును తాను నుభవముగ నుండె ననియు లెస్సినెంటు నేనుగారు చెప్పిరి.

తరగతులనుబట్టి సైనికవిద్య నభ్యసించుటకు యువకులెన్న బడుచున్నారని నానాటికి అభిప్రాయము వ్యాసించుచున్నందున పోటీపద్ధతిని విద్యార్థులనెన్నవలయునని సాక్షి నేతనాస్తిగారి కుత్తరమిచ్చెను.

జిన్నాగారు:—సంవత్సరమునకు పదిమంది కేడెటులను ఒక్కరాజపుత్రుని సాండుహార్టును తరిగిదునటుకు సరఫరా చేయగలదనియో మీ అభిప్రాయము? (నవ్వు)

సాక్షి:—అవును. సమాజముగ యుద్ధమున పండుగగ నెందుకాటికి తాను జేరినను, ఇతరభాతులవారు సైన్యముందు జేరుటకు తనకెట్టి అభ్యంతరమును లేదనెను. కోటసంస్థానముందు కాయస్థులు, కోమట్ల సైన్యముందు నాయకులుగ గలరని తన అభిప్రాయమును సాక్షి రుజువుచేసెను. రాజప్రతినిధి కమిషనులు పొందిన హైందవి సైనికోద్యోగులకు భావి అభ్యుదయమావలగు గన్పించినందున, రాజప్రతినిధికమిషనులవలన సైన్యముయొక్క సామర్థ్యమును లోటు గల్గుచుండుటవలనను ఆకమిషనులను రద్దుచేయ నలసినదని నేతనాస్తిగారికి సాక్షి సమాధానమిచ్చెను.

భారతదేశముందు సాండుహార్టు స్థాపింపవలయును. సాండుహార్టును దయాచైన విద్యార్థులను 5 సంవత్సరములను తరము ప్రత్యక్షముగ తరిగిదు నొంకలుకు ఇంగ్లాండు బంపవలయునని లెస్సినెంటు దొలకునేనుగారు వచించిరి.

రాజపుత్రుని సాంధ్యముల సైన్యములందు కోమట్లను తప్పకుండగ కేర్చుకొనుచున్నారా యని కష్టము హిరాసింగుగారు సాక్షి ప్రశ్నించెను. తనకాసంగతి తెలియదని సాక్షి తెల్పెను.

భారతదేశముందు సాండుహార్టు స్థాపించుటయే మంచి ప్రకటనయనియు స్వప్నముగ దాఖలులు లేనిప్రకటన నిచ్చు యోజనమనియు సాక్షి రామచంద్రరావుగారికి ప్రత్యక్ష తరమిచ్చెను.

భారతీయ సైనిక విద్యార్థులసంఖ్య విస్తరించుటగుడ మంచి ఫలప్రదముగ ప్రకటనయనియు జిన్నాగారికి ప్రత్యక్ష తరమిచ్చెను.

భారతదేశముందు అయిదు సంవత్సరములు సైన్యముందు అనుభవము నొందినవిద్య సైనికోద్యోగులు మరి తరిగిదుకొరకు ఇంగ్లాండుకు బంపబడవలయునని నూచించుట అచ్యుతముగ నున్నదని బర్దుగారు నుడివెరి.

ఇంగ్లీషు సాండుహార్టును దయాచైన తరిగిదు నొంకలయందు నని నూచించుటలేదనియు, ప్రత్యేకముగ వారు తరిగిదు నొంకలయందునని గోరుచుండె ననియు, కొంతకాలము భారతీయులు ఇంగ్లీషు రిజిమెంటులందు బనిచేయవలయుననియు సాక్షి వివరముగ తెల్పెను.

సాండుహార్టును శిక్షణము నొందినవెంటనే ఇంగ్లీషు సాండుహార్టును ఉన్నత సైనికవిద్య తక్షణము నొందుట లాభకరముగాదని జిన్నాగారికి సాక్షి సమాధాన మిచ్చెను.

రెండవలెస్సినెంటు మదిదుగారు

జిన్నాగారిచే విచారించబడు గత సంవత్సరము నవంబరు మాసములో తాను రిజిమెంటునుండే చేరని 4/19 హైదరాబాదు రిజిమెంటు రెండవలెస్సినెంటు ఎమ్.ఎ. మజిదుగారు ప్రత్యక్ష తరమిచ్చిరి. సాక్షి తండ్రిబారిష్టరు. అస్సామ ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకవర్గముందు ఆయనసభ్యుడు. ధేరాఢూను నందు రెయారెన విద్యార్థులు. సాండుహార్టును బాగుగ విద్యనభ్యసించుచుండిరి. కాని యితర ప్రాంతములనుండి తరిగిదునటుకు వెళ్లు విద్యార్థులకుంటే బాగుగ విద్యనభ్యసించకగినవారుకారు. బ్రిటిషుకోద్యోగులు భారతీయ సైనికోద్యోగులచేతికింద బనిచేయకుండునందుటకు ఎనిమిదిపటాలములవిధానము పన్నబడినదని సైనికులందు సామాన్యభిప్రాయము గలదు. బ్రిటిషు కేడెటుభారతీయ సైనికోద్యోగుల క్రింద పనిచేయ నక్కరలేదని ఇంగ్లాండునుండవారలకు చెప్పబడుచుండెను. సైన్యముందుజనులను కేర్చుకొనుట కిట్లు చెప్పుచున్నారేమో అని తాను సంగీచిచెను. ఈమాదిరిని చెప్పుటచే విశేషముగ బ్రిటిషుయువకులు సైన్యముందు జేరవచ్చును. సైన్యమునురెండు భాగములుగ చీల్చుచుండుటచే తాను ఎనిమిది పటాలముల విధానము నంగీకరింపనెను.

సంఘముందు అధిక ప్రతిపత్తి గలవారు సైనికోద్యోగులుగ నుండుట తానంగీకరించెదనని సాక్షి కష్టము హిరాసింగుగారికి సమాధానమిచ్చిరి. ప్రస్తుతమును యిండియను సాండుహార్టు స్థాపించుటకు సాక్షి ప్రారంభముందు ప్రాతికూల్యమును జూపెను. కాని మేజరు జోరావారు సింగుగారు సాక్షిని విచారించుచుండె అభిప్రాయమును సాక్షి మార్చుకొనెను. భారతదేశముందు స్థాపించునట్లు సాండుహార్టు నందు తరిగిదు నొందిన విద్య బ్రిటిషు సాండుహార్టు నందు అదనముగ భారతీయ సైనికోద్యోగులు శిక్ష నొందుట ప్రస్తుతము చాలనని మజిదుగారు పలికిరి.

బాలుడు ఎక్కడ విద్య నభ్యసించినను, బాల్యమునుండియు నాతడు మిలిటరీ విద్య నభ్యసించుట ఆవశ్యకమనియు, బాలురు సంఘములకు నుండి కలిసిమెలిసి భోజనవసతి గృహములందు సర్వకులములవారు ఉండవలయునని సాక్షి రామచంద్రరావుగారికి ప్రత్యక్ష తరమిచ్చెను. పాతకాలయందలి వసతి గృహములలో నివసించుకుండ స్వంత గృహములలో దలిదగ్గరలతో నివసించు బాలురు సైనిక విద్య నభ్యసించుకుండ ప్రోత్సేయరాదు. సైన్యముందు బ్రవేశించుటకు బెల్గియనువలను సిద్ధముగ నున్నారని. కాని ఎట్లు చేరునదియు వారికి బోధపడుచున్నది. తగినంత ప్రకటన మీవిషయమై జరుగుటలేదు. అని సాక్షి నుడివెను.

ఇండియను కరెన్సీ, మారకపునమస్యలు

బెంగాలు వాణిజ్యసంఘమువారి అభిప్రాయము

కలకత్తా, డిసెం 28:—నేడు కరెన్సీమిషన్యందుట స్టేటుమెంటునిచ్చుచు బెంగాలు వాణిజ్యసంఘ ప్రతినిధు లిట్లు చెప్పిరి:—ప్రస్తుతపరిస్థితు లసంత్పత్తిగానుండుటచే ఇండియన్ కరెన్సీ, మారకపునమస్యలను పరిష్కారముచేయుటకు ప్రయత్నించవలెను. కాని ఖాయమైనమార్పులను చేయుటకై ప్రయత్నించుటకు కాలము అచ్యుతప్రాయమైనదని తలంచుటకు వీలులేదు. ఇప్పుడు దాపని చేయుటకు వీలుగలదని కమిషనువారు తలంచినవో వెంటనే చర్యచేసుకొనుటకు కమిటీవారు సాయపడెదరు. ఇండియాపరిస్థితులకు సరిపడనిరేటుతో సమత్వమును తీసుకొనివచ్చుటకు ప్రయత్నించుటకుంటే ప్రభుత్వమువారు మారకపుటుయ్యలయొక్కవడిని తగ్గించుట మంచిది. మారకము తారుమారుచు దేశములోనిధరలు నిలిచియుండుటకుంటే మారకము ఒక్కచో ప్రధాన నిలిచియుండుట మంచిదని కమిటీవారు తలంచుచున్నారు. రూపాయ విలువ ఒక పన్ను డెక్కునై మరియొక పన్ను డెక్కునై పోవుటవలన బాకీదారులు అప్పుదారులసంబంధములు తారుమారుచున్నవిగావున కొందరికి లాభముగా నున్నది. మరికొందరికి నష్టముగానుండుటచేత మొత్తముమీద దేశమున కన్యదాయక మని వారు తలంచుచున్నారు. ప్రపంచములోని ముఖ్యమైనవర్తకదేశములలో హిందూదేశమునకు నిలుకడయైన సంబంధముండవలెనన్న రూపాయకును బంగారమునకుగల సంబంధము నిలుకడగానుండవలెను. మారకము నొక్కదారిలోని తీసికొని వచ్చి తుదకు కరెన్సీని దిట్టపరచుటకే గోల్డుస్టాండర్డు రిజర్వును పయోగింపవలెను. నోట్లప్రచురణయు డబ్బు రిజర్వులను ఒక సెంటుకే బ్యాంకింగు అధికారుల స్వాధీనములో నుండవలెనని కమిటీవారు తలంచుచు ఇండియా ప్రభుత్వము కరెన్సీడిపార్టు మెంటులోని మనుష్యులను ఇంపీరియలు బ్యాంకుకు మార్పుట అవసరమని వీరు తలంచుచున్నారు. హిందూదేశములో బంగారు స్టాండర్డుమీద ఆధారపడిన ఆటమాటికే కరెన్సీపద్ధతిని స్థాపింపవలెననియు అప్పుడు దేశములోని డబ్బును వెంటనే బంగారుగా మార్పుటకు వీలగుననియు వీరు చెప్పుచున్నారు. నాణెములను చాకగా ముద్రించుటకు వీలై నట్లయిన హిందూదేశముచే టంకసాలల నేర్పరుపవలెను. మంచివెండి ఎచ్చటదొరికితే అచ్చటనే కొనుటకు ఇండియాకోరతనమువారికి స్వాతంత్ర్యముండవలెనని వీరు తలంచుచున్నారు. (అ.ప్రె.)

ఆలిఫురు జూబిలీ యుత్సవములు

ఆలిఫురు, డిసెం 28:—ఆలిఫురు విద్యాంగ మంత్రి, అల్ఫారుదుమహారాజా పాటిమాలామహారాజాగార్లు ఆలిఫురు జూబిలీ యుత్సవములకు నత్తురు. ఆకుప్పర్ దుర్గానివ ర్న టి యూనివర్సిటీను కాన్పూరు గ్రేటుబ్రిటన్ విశ్వవిద్యాలయపు ప్రతినిధులు వచ్చెదరు. (అ.ప్రె.)

అంతర్జాతీయ కార్మికసభ 1926 మే 25

డిల్లీ, డిసెం 28:—జీనీవాలో జరుగు అంతర్జాతీయ కార్మికసభయొక్క వచ్చేసమావేశమును 1926 మే 25 వ తేదీన జరుపవలెనని అంతర్జాతీయ కార్మిక కార్యాలయాధికారులు నిశ్చయించిరి. మహాసభయొక్క మామూలుకార్యక్రమ మిదివరకే ప్రకటింపబడినది. (అ.ప్రె.)

రాజప్రతినిధి

వైస్రాయికాంపు, డిసెం 28:—రాజప్రతినిధి దంపతులు సర్ ఓంకారమత్ జాటియాగారికి దర్శనమొసంగిరి. రాజప్రతినిధి ఇండియన్ మ్యూజియముకు వెళ్ళిచూచెను. (అ.ప్రె.)

జొంజాయి, డిసెం 28:—పార్లమెంటు సభ్యుడు టి. జాన్స్టనుగారును, జె. యస్. సైముసుగారును నేడు యస్. యస్. “బిలింపియాలో” మార్చెయిల్సుకు పయనమైరి. (అ.ప్రె.)

కలకత్తా, డిసెం 28:—నావికాధిపతి నేటి యుద్ధమున వచ్చి బెంగాలు గవర్నరును దర్శించెను. (అ.ప్రె.)

అంతర్జాతీయ కళాప్రదర్శనము అడయారు

ఆంధ్ర వంగదేశీయుల చిత్రపటములు

దీర్ఘకాల సమాజముయొక్క పంచదశ సంవత్సరోత్సవ సంవత్సరమున 22 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు అంతర్జాతీయ కళాప్రదర్శనముయొక్క ప్రారంభోత్సవము జరుపబడెను. ప్రదర్శనమునకు ప్రపంచమందలి వివిధ దేశముల నుండియు పలుకొంతవలె చిత్రపటములు, బంగారు, వెండి, దంతపు చెతిపనులు, చిత్రవిచిత్రములగు వస్త్రాలంకార విశేషములు అయాదేశములందు వాడబడెడి గృహపరికరములు, శిలా, మృణ్మయప్రతిమలు, కొయ్య చెక్కడములు విరివిగ గొనిరాబడెను. ప్రదర్శనాలయమంతయు నొకతూరి చుట్టిపర్చువానికి ప్రాచీనతీతి, సనాతన అభినవకళాసర్వస్వ మంతయు కన్నులకు గట్టినటు లుండును. వంగాంధ్ర దేశీయుల చిత్రపటములేమి, నేపాళ కళ్యాటక, తమిళ, బర్మాదేశీయుల మువ్వ, రజిత, దంతపు శేటికలు, బ్రహ్మములు మున్నగు పనితరము లేమి, కన్నుల మిరుముల్మిల్మియున్నవి. అమెరికా దేశమునందలి మెక్సికోవారంపిన మట్టి బొమ్మలు నిజముగ జూడవలయున్నవి. ఇంకను రషియా, పోలాండు, ఆస్ట్రీయా, హాలెండు రుమేనియావారికొయ్య పనులు, పోలాండువారి తివాచీలు, ఫ్రాన్సువారికుట్ట, అల్లికపనులు, పేల్సు- హాలండువారి పల్లెరములు, పాత్రలు, జపాను, ఆస్ట్రేలియా, జావా ద్వీపములవారి వస్త్రములపై చిత్రించిన ప్రాచీనచిత్రములు ఒక వాని నొకటి మించియున్నవి.

చిత్రపటములు

ఇక చిత్రపటము లుంపబడిన భవనాంతర్భాగ మందొక తూరి మన దృష్టిని సారితము. కాలయంతరి చిత్రపటముల నొక మారణాంకించిన వారెట్టి యరళిక సిఖామణులై నను, ఎటి పరిస్థితులందును, రసోత్పన్నము గలుగుననుటలో వింత యేమియులేదు. నిరాకారుడు, నిరంజనుడు, నిర్వికారుడు, నిర్గుణుడునైన జగన్నేత సాకారుడై, సకరీయై, సగుణుడై సర్వాంతర్యామియై భిన్నవిభిన్న స్వరూపముల నొకచో చిత్రంపబడియుండె. ప్రకృతికాంత నిజలాపణ్యైఖరి సమేతయై వేరొకచో ప్రతిబింబించుచుండె. మానవ జీవితము, మానవప్రకృతి, సర్వాంశలందు తత్త్వచిత్రముగ కొండొకచో ప్రదర్శింపబడియుండె. వీని యన్నిటియందును వంగదేశీయులను ఆంధ్రులు సంపిన చిత్రములే అధికమగ రసజన మనోభరామములై యలరారుచున్నవి.

ఆంధ్ర జాతీయకళ కాలవారంపినచిత్రములు ప్రేక్షకులదృష్టి నాకర్షించుచు ఆంధ్రుల నవ్యలలితకళాభివృద్ధిని చాటుచున్నవి. బెంగాలు చిత్రకారుడగు ఆర్. పి. వర్మగారు ఆంధ్రజాతీయ కళాకాల చిత్రకళోపాధ్యాయులగు పి. కె. చటర్జి గారును, ఆంధ్రజాతీయ కళాకాలకు జెందిన అడవి బాపిరాజుగారును, యమ్. బి. గుప్త. సి. యస్. టాగోరు, యమ్. ఏ. రహిమాన్ ఛగటై, ఆర్యదాసుగారుల చిత్రములు ముఖ్యముగ ఎన్నుచున్నది.

ఆర్. పి. వర్మగారి భిక్షుని చిత్రలేఖనమును, పర్వదిన మందు యిల్లూ గృహకృత్యముల దీర్చికొని సంసిద్ధపడుటయు, ఉమకళ్యాణం యొక్క చిత్రములు గమనింపదగినవి. యమ్. ఏ. రహిమాన్ ఛగటైగారు "జీవితము సారసాడు" అను చిత్రముం పరపరచిన మహోన్నతభావప్రదర్శనము అనుభవైక వేష్యమే. ఇంకను వీరుప్రాసినకవి, తల్లి- శిశువు మున్నగు చిత్రములును కనుంగను రమ్యముగనున్నవి. సి. యస్. టాగోరు గారు తెలుపు నలుపు రెండు రంగులందే "నిర్దగ్ధహృదు, యాత్రినులు, పూజాసమర్పణము" మున్నగు చిత్రములందు పరచిన కళానైపుణ్యము ప్రశంసనీయమే. పి. కె. చటర్జిగారి "ఎనబేన-చేవి యను చిత్రమును, "ప్రతిబంధకము"ను నదియు, అడివిబాపిరాజుగారి "ఉలాపి-సంజీవని," నూర్యమండలవిశేషములు మున్నగుచిత్రములును, ఏ. పి. బావజీగారి "కమలములు, అరణ్యదేవి, జగత్ప్రభు" అను చిత్రపటములును, ఆర్. కె. బైజుగారి "తల్లిబిడ్డకు పాలాసంగుటయు," జి. వల్లయ్యగారి "నిర్భాగ్యుడు" "నీలకంఠుడు" అను చిత్రములును ఇతర చిత్రముల కేమాత్రమును దీసిపోవు. యమ్. బి. గుప్తగారు తమ "మాత్రము" "మహాపరనిర్వాణము"ను రెండుచిత్రముల వలన సుప్రసిద్ధులయ్యిరి. కె. రామాచార్యులవారి "రతి-ప్రద్యున్న" చిత్రమును, వి. రామమూర్తిగారి "పూజాసమర్పణము" ను, ఏ. వి. సుబ్బారావుగారి "ప్రసవరదులు"ను, టి. కె. బాబుగారి "పెండ్లిమాతురు" మున్నగుచిత్రములు గాంచినవి.

రాబోవు భగవదవతారము

మానవులెల్లరును సిద్ధపడుడు

దివ్యజ్ఞానసమాజాధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షుల హెచ్చరిక

సర్వమత సమన్వయము

నాలు దినములుగా, అడయారునందు జరుగుచున్న దివ్యజ్ఞాన సమాజ పంచదశ వత్సరోత్సవముల సందర్భమున దివ్యజ్ఞాన సమాజాధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షులగు డా. అనీలెసెంటు, సి. జనరాజదాసగారి క్రియదయమున, సుప్రసిద్ధ పటస్థితభావలం దుపన్యసిండుచు, దివ్యజ్ఞాన మత సత్యములను వివరించుచు నుపన్యసింపిరి. ప్రపంచమందలి వివిధ ప్రాంతములనుండి వచ్చిన ప్రతినీధులును భారతదేశమునందన్నిప్రాంతములనుండియు నరుదెంచిన ప్రతినిధులును ఇతర ప్రేక్షకులును భూమి ఆరువేలమంది ప్రేక్షకులతో సభా ప్రదేశమంతయు క్రిక్కిరిసి యుండెను.

జనరాజదాసగారు

ప్రస్తుతము ప్రపంచమున వేర్వేరు భిన్నాభిప్రాయముల సమన్వయమున కెక్కడు అవకాశములు లభించుచున్నవి. ప్రతి వారును, స్వలాభ స్వకీయ సంతులితదృష్టిని వదిలి ప్రపంచ సమస్యల సంతర్ధాతీయ దృష్టితో డిలించుచున్నారు. ఆర్థిక విషయములందును, రాజకీయములందునుగూడ ప్రపంచమందన్ని జాతులవారును పరస్పరసద్భావముతో కలసి ఏకమై వ్యవహారముల నిర్వహించుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. జాతిపక్షపాతి ఇందుకు ప్రత్యేకసాక్ష్యము. వాణిజ్యమునందును, మారకము వ్యాపకంకం మొదలగు ఆర్థికవిషయములందు సంతర్ధాతీయ సంస్థ లేర్పడుచున్నవి. ప్రభుజాతిక్షేమాభి వృద్ధియు, ప్రపంచక్షేమాభి వృద్ధిలపై నాధారపడియుండె ననువిషయము నన్నిజాతుల వారును గ్రహించున్నారనువిషయ మిందువలన స్పష్టపడగలదు. విజ్ఞానసారస్వతవిషయములందుగూడ నీసత్యమే గాన్పించును. స్వజాతీయ దురభిమానముతో తమజాతియొక్క ప్రత్యేకభావమును నిలపియుంచుటకు యత్నించువారిప్పుడు లేకపోలేదు. కాని వారి వైఖరి త్వరలోనే క్రమక్రమంగా మారిపోక తప్పదు.

మతవిషయములందుగూడ సరిగా నిట్టి వికాలవిజ్ఞానదీప్తికలే వ్యాపించుచున్నవి. ప్రపంచమున నీదినమున నదుర్భుతముగ శాశ్వత సత్యముల బోధించు మతము లనేకములు గలవు. ఆర్థిక రాజకీయ విషయసహాయముల యందు వలెనే, ఈవిషయమున గూడ మానవకోటికంతకును ఒకేమత మేర్పడగలదు. మానవజాతి గావించుచున్నరసాయనికాధిస్థితివైచిత్ర్య విజ్ఞాన శాస్త్రపరిశోధన లన్నియు ఇందుకే తోడ్పడుచున్నవి. మానవజాతుల ప్రాచీన సాంప్రదాయమును, మతవిశ్వాసములును రానున్న విశ్వపత స్వరూపమును నిర్ణయించును

ప్రపంచమునందెల్ల అత్యంత ప్రాచీనమగు హిందూ మతము జీవులన్నియు నొకటే యనుసత్యమునుబోధించుచున్నది. ధర్మభగవానుడుగూడ నీ సత్యమునే తిరిగి చెప్పెను. మహమ్మదీయ మతమునందు—అందు ముఖ్యముగా నూఫీ మతమునందీ సత్యమే—ప్రతిబింబియు మానవుని ప్రతిబింబము—అను వాక్యము నందు బోధింపబడెను. సత్యములు సాధారణముగ విభ్రమముగ గలిగించి శంకింప జేయుచుండును. కాని ప్రతి ముఖ్యియందును భగవంతుని అంశా విశేషమేదియో యొకటిగలదను విషయము మన మందరమును అనుభవమునందుగ్రహించుచునేయున్నాము.

విశ్వమానవమత మరుదెంచినపుడు భగవంతుని జానుటకు స్వర్గమునైపు జూడనక్కరలేదు. భగవంతుడు జెలుపల నెక్కడనోగాక స్వీయాత్మలయందేప్రత్యక్షమగును. ఇదియే నూతన శకారంభ ప్రధాన చిహ్నము. క్రొత్తమతము వచ్చినపుడు

భారతీయ చిత్రకళావ్యాప్తియు, భావ్యభివృద్ధియు గాననగును. కారదా ఉకిత్ గారి "సిద్ధాధిని సన్న్యాసస్వీకార" మనుచిత్రము ను, డబ్లియు, ఏ. ఆర్యదాసుగారి "యశోద-సిద్ధాధులు" చిత్రమును పటములకెల్ల తలమానికమై భారతీయ చిత్రలేఖనమునకు వన్నె తెట్టుచున్నవి. అసంఖ్యాకములగు నీచిత్రపటములు ప్రజలందుగల కళాభిరుచికిని, భారతీయ చిత్రకారుల కళా విజ్ఞాన సంపదకును, ప్రబల నిదర్శనములై చెన్నలరారుచున్నవి. వీని యన్నిటియందు గాకపోయినను కొన్నిటిమాత్రము ప్రాకృత్యము కళాసహజమును ప్రకటిత మగుచున్నది. ఇట్టి ప్రదర్శనములు దేశీయ కళాధర్మమునకును, రసాస్వాదనకును, జీవితానందోపలక్షింప, తోడ్పడగల పనులలో నిగుమంతయేనియు సంది యున్నది.

తమతమ మతముల యుపయోగమునకుగాని గౌరవమునకుగాని భంగము కలుగనని ఎవ్వరును భయపడ నక్కరలేదు. మానవ పృథ్వీయ సత్య స్వరూపమును గనుగొనుటకుగా నప్పుడు ప్రతి మతమును ఇప్పటికంటె నధికముగ తోడ్పడగలదు.

ఇంతవరకును ప్రపంచమునందలి వేర్వేరు జాతులవా రొక చో సమావేశమైనపుడు, అన్ని విషయములందును మైత్రితో మెలగుచున్నారగాని, మతము, భగవంతుల పేర్లచెప్పిన వెంటనే ఒకరి కుత్తుక నొక రుత్తరించుకొనుటకు ప్రతివారును కత్తులు దూయుచున్నారు. మోక్షము అసహనములే ఇందుకు కారణము. ప్రపంచమున నందరును ఎట్టి వివాదములు లేకుండ నేకీభవింపగల విషయము భగవంతుడు దప్ప మరొకటి గాన్పించదు. రానురాను ఈ అసహనభావము తగ్గిపోవుచున్నది. పోనపోన విశ్వమానవ మతస్థాపన సమీపించు చున్నది. ప్రపంచము నందు వేర్వేరు భాగములనుండి అరుదెంచిన 40 జాతుప్రజలీప్యతచ్ఛాయలందు సోవరీ సోవరల నిర్మల ప్రేమానురాగములతో నేటి దినమున సజావేశమగుటయే ఇందుకు నిదర్శనము.

సృష్టియందలి మానవు లందరును ఒకటేయను భావము ను అందరి భగవంతుడు నొక్కడేయను సహనమును మహావేగముగ వ్యాపించి ప్రపంచమును ముంచితేయ నున్నది. ఆ జహా ప్రవాహము నెవ్వరును నిరోధింపజాలరు.

అనీలెసెంటుమూగారు

అన్ని మతములందలి పరమార్థమును ఒకటేయనునెడల— మతములన్నియు ఒకవిధముగనే యుండక ఇట్లు వివిధ ముఖములై యుండుటకు కారణమేమని ప్రతివారికిని సంది యము కలుగవచ్చునని డాక్టరు బెసెంటుమూగారునుజివిరి. ఒకేనూర్యుడు బింబమువేర్వేరుజలాశయములందు నేకముగ అప్రతిబింబించువిధము గనే ప్రతిబింబించుచును భగవంతుడు ప్రతిబింబించియున్నాడు. ప్రపంచమందలి ఒక్కొక్క మతమును ఒక్కొక్క సత్యమును నిర్వచించుచున్నది. సత్యస్వరూపమును పూర్తిగ గ్రహింప వలెనని యెడల అన్ని మతముల స్వరూపమును ఏక మొనర్చినట్లదే సాధ్యమగును.

ప్రపంచమందలి మతము లన్నిటికిని, మాతృకమగువ్యాస ప్రాక్త మహామతమునందన్ని మతములందలి సత్యములును వీజరూపమున నూచీరింపబడెను. ఆర్యుల పురాణములందును వేదములందును పేర్కొనబడిన శ్వేతదీప్తిపమునుండి బ్రహ్మజ్ఞానము క్రమముగా ప్రపంచమునందన్ని భాగములందును, వ్యాపించెను. ఇతరమతము లన్నియు వ్యాసప్రాక్త సనాతనమతమునకు పుత్రులు. చరిత్రాత్మకదృష్టితో పరిశీలించినయెడల నీ తిషయము తెల్లము గాగలదు. వేర్వేరుకాలము లందు వేర్వేరు ప్రవక్తలు పరమసత్యమును వేర్వేరురూపములతో ప్రపంచమున ప్రచార మొనర్చిరి. మొదటిభగవత్సత్యము శ్వేతదీప్తిపమునుండి ఈజిప్తునకు వ్యాపించెను. అచ్చటనుండి పర్షియానుండి యూధజేవుడు వేరొకరూపముతో విజృంభింప జేసెను. బుద్ధదేవుడు మరియొక రూపముతో నీ సత్యమునే యన్నిదిశలకు వ్యాపింప జేసెను. ఆసత్యమునే కృష్ణభగవానుడు వేరుగాన మొనర్చినపుడుపశువులాగానామృతమును గ్రోలుటకుపరుగ తివచ్చెను. పృథ్వీములు సాష్టాంగపడి జోహారు లొనర్చెను. శిలలు ప్రేమగానమున కరిగి ప్రవహించెను. తరువాత క్రీష్ణస్థ భగవానుడు ఏసుక్రీస్తు రూపమున ఇతరులకొరకు తన ప్రాణము నర్పించి మానవ సేవయే భగవత్సేవయను సత్యమును ప్రపంచమునకు జాపెను.

రాబోవు అవతారము

వివిధ ముఖములైయున్న ప్రపంచమతముల వీక్షకసత్యమును మానవకోటికిబోధించి తరింపజేయుటకుగాను అపారకృపా సముద్రుడగు భగవంతుడు తిరిగి అవతరింపనున్నాడు. విశ్వమానవ సోదరత్వమందలి ముఖ్యాంశము. మీరు కావలెననినన్న అక్రూరలేదనిననుగూడ ఈ మతము ప్రపంచమునంతను త్వరలో నొక్కమారు ముంచితేయును. ప్రపంచమందొకప్రాంతమునుండి మరియొక ప్రాంతమునకు భౌతికవిజ్ఞాన ప్రభావ జనితములగు రైల్వేలనను, విమానముల వలనను చాల సమీపమునకు గొనిరాబడెను. అందుచే విశ్వమానవ సోదరమతము త్వరితముగ వ్యాపించుట కిప్పుడెక్కువ అవకాశములు గలవు. ఏపాతివారును తమ దేశమున జనించిన విజ్ఞానమును తమ దేశకపు స్వంతసాత్తుగ పరిగణింప జాలరు. ఇక మీద రాష్ట్రీయ సరిహద్దులుగాని, జాతి విభేదములుగాని మానవసోదర భావమును మరుగుపరుపజాలవు. రాబోవు అవతార మూర్తి బోధింపు విశ్వమానవమతము, ప్రపంచము నెక్కడు సోదరత్వముగ నొనర్చును. మానవుల స్వాధీనపరత్వమును తొలగించి ప్రేమ పూరితములుగ జొనర్చును. అయవతారముల్లి సంధేశమును వ్యాపింపజేయుభాగ్యము గలిగిన వారు ధన్యులు.

గాంధీ మహాత్ముడు

స్వదేశవస్తు ప్రదర్శనమును కాన్పూరునుండి నేడు ప్రారంభించెను.

దేశభక్త కొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు
రాష్ట్రభాషా సమావేశాధ్యక్షులు, కాన్పూరు.

40 వ దేశీయ మహాసభ

సరోజినీదేవి కాన్పూరు జేరుట

గాంధీ, అబ్దుల్ కలాం అజదు మున్నగు నాయకమహాశయుల రాక

డోరేగింపు బుత్తవము జరుపబడుట

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ నుండి)

కాన్పూరు, డిసెం 28:- మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదు మున్నగు కలకత్తానుండి వచ్చిన తిరువాతి కేంద్రకలాభివృద్ధిసంఘము నేడు సాయంత్రము మొదటి పరిశీలనగూర్చి చర్చింపబడును. మాలానా మహమ్మదలీ, డాక్టరు యం. పి. అన్నాసాగర్, యా. బాబు హుసేనుగారు (మద్రాసు) నేడుదిగిరి. వీరును ఆంధ్ర యందు పాల్గొనెదరు. మాలానా మోకతలీ, మాలానా హజరత్తు మొహనిగారులను ఇతర కలాభివృద్ధి నాయకులను ఆంధ్రకే యిక్కడ జేరియున్నారు.

అధ్యక్షుని వ్యాఖ్య ప్రయత్నములు
దేశీయ మహాసభ అధ్యక్షులగు సరోజినీ నాయుడుగారిని కలాభివృద్ధి సహాధ్యక్షులగు మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదుగారిని సన్మానించుటకు ప్రయత్నములు పూర్తియైనవి. ఈ సన్మాన ప్రయత్నములందును, తిలకు నగరమున కూరేగింపులను వాల్లూర గోరువారి తిప్పకుండ ఖద్దరు దుస్తులను ధరింపవలెనని యిచ్చు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకులు కర

ప్రతిమల బంచినెట్టిరి. ఈ ఊరేగింపు కాన్పూరులో ముఖ్యమైన పీఠులనుండి బోవును. తిలకు నగరమునకు రైలుస్టేషనువద్దనుండి చెండుమెట్లవారము గలరు.

అధ్యక్షుగమనము

బొంబాయినుండి బాన్స్ వీరుగా నేడు సాయంత్రము దేశీయ మహాసభాధ్యక్షులగు సరోజినీదేవి యిచట జేరిరి. వారిలో బాబు గాంధీ మహాత్ముడును, నేటుజమ్మాలూ బజా జీగారును, బొంబాయి గజరాతు ప్రతినిధుల నేకులును వచ్చిరి. స్టేషనువద్ద యిచటి కాంగ్రెసు సభ్యులు చాలమందియు దేశీయ నాయకులను సన్మానసంఘాధ్యక్షులగు డాక్టరు మురారిలాలుగారు ఇతర కాంగ్రెసు నిర్వాహకులును జేరిరి. అధ్యక్షురాలు నకు పుష్పమాలలు వైచి అత్యుత్సాహముతో స్వాగతమొసంగిరి. గాంధీజీయు అనుభవా నంబులు చేలరేగను. అచటనింకను పండితమోతీలాలు నెహ్రూ మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదు, పండిత జవహర్ లాలు నెహ్రూ, మాలానా మోకతలీ, జే. యం. నేకగుప్త, రాఫీ అహమ్మదు, డాక్టరు యం. పి. అన్నాసాగర్, యా. బాబు హుసేను, యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, రాజకీయశీత మహాసభాధ్యక్షులగు స్వామి గోవిందానందగారును, పి. రంగస్వామి అయ్యంగారును, అభయంకరుగారు, లాలాహనురాజ్, సి. యస్. రంగయ్యగారు గలరు. సరోజినీదేవికి సన్మాన మొసంగగూడదని చేసిన ప్రచారములో కొంతవరకు పాల్గొనిన యిచటి హిందూసభ సభ్యులగు మహావీరసింగుగారుగూడ రైలువద్దకు వచ్చిరి. అంతట పెద్ద ఊరేగింపు జరిగెను. గాంధీ మహాత్ముని జూచుటకు పెద్ద గుంపు వచ్చెను. అందుచేత ఉరేగింపు సకాలమునకు ప్రారంభము గాకపోయెను. గాంధీ మహాత్ము డాక్టరు తాళజాలక ముందు గనే మహాకత్తోవను కాంగ్రెసుమకాము జేరెను. పరువాత ఉరేగింపుసాగెను. దాని కిరుప్రక్కలను స్వచ్ఛంద దళముత్తిర్చి యుండిన నాయకులను జనమరిలాలు నెహ్రూగారు ఆశ్చర్యోహులై వెంటనుండిరి. ఉరేగింపు మొస్తనుండే జేరనప్పటికి చీకటిపడెను. ఉరేగింపు త్వరత్వరగా బోవలసివచ్చెను. సరోజినీదేవి కాంగ్రెసు కాంపుప్రక్క నున్న నివాసమునకు జేరుసరికి రాత్రి యేడుగంట లయ్యెను.

కిలాఫతు అధ్యక్షుగమనము

కిలాఫతు మహాసభ అధ్యక్షులగు మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదుగారు పంజాబు మెయిలులో దిగిరి. మాలానాను హమ్మదలీగారును ఇతరులును సన్మాన మొసంగిరి. ఆయన గూడ ఉరేగింపునెంట జనెను.

సరోజినీదేవి యువన్యాసము

సరోజినీదేవి కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము బహుశ్చ ప్రముగ నుండుననియు దానికిదోడు అతువుగ దీక్షోపన్యాసము గావించెదరనియు తెలియుచున్నది.

ఇతరనాయకుల రాక

లాలా లజపత్రాయు, పండిత కె. సంతానంగారులను మరీ పంజాబు ప్రతినిధులు చాలామందియు నే డిచట జేరిరి. వారు రాగానే లాలా లజపత్రాయుగారిని బాతీయపతాకము ప్రేలాపగట్టగోరిరి. వారట్లుచేయునమయమున కాంగ్రెసు ప్రచారకులును స్వచ్ఛంద సైనికులు చాలమంది యుండిరి. అందరును పతాకమునకు సలామల జేసిరి. పతాక ప్రభావమునుగూర్చి లాలాచీ కొద్దిగ నుపన్యసించెను.

యె. సి. కేల్కర్ గారు మహారాష్ట్ర ప్రతినిధులను వెంటబెట్టుకొని యిచటికి రేవుదయము చేసెదరు. వారు రేవు ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభయందును, ఆ మరునాడు జరుగు స్వరాజ్యపక్షసాధారణసభయందును పాల్గొనెదరు.

బుద్ధగయ వివాదము

బుద్ధగయ దేవాలయ ధర్మకర్తృత్వమువిషయమై బెల్గాములో విషయనిర్ణయసభయందు తీర్మానించిన ప్రకారము క్రింద టిపేసంగినుండి విచారణలోనుండెను. ఇప్పుడు ఒకటిరెండుగో జాలలో సింహళమునుండి రానున్న కొందరు వాదులును యితర లును ఆవిషయమునుగూర్చి ముఖ్యముగ బోరాడెదరని గాన్పించుచున్నది. కమిటీయొకటి బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారి క్రింద నియమింపబడి మహాంతులను యితరులను బాగా విచారించి జాయింటుకమిటీయొకటి స్థాపింపవలెనని సలహాయుచ్చింపట జ్ఞాపకముండవచ్చును. అందు మహాంతును, ప్రభుత్వప్రతినిధియు ఆయనముఖ్యముగ అప్పటికున్న హిందూమంత్రియుగాక విరుగుట జాప్యమును సభ్యులుగనుండవలెనని కలరు. ఇంతేగాక మరొకొన్ని సలహాల్నిచ్చుచు కాంగ్రెసును హిందూమహాసభయను మహాంతును కావలసినకాసనముల జేసి పాలనాధికారమును కమిటీచేరులతోనుంచి వారినూచన లాచరణలో పెట్ట నటుల చేయవలెనని కోరెను. గయనుండి అప్పుడే కొందరు ప్రతినిధులు వచ్చి కాంగ్రెసునాయకులప్రోద్బలము గావలెనని ప్రచారము చేయుచున్నాడు.

దక్షిణాఫ్రికానిశ్చయము

(౧)

దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారు కృతనిశ్చయము లై యున్నట్లు, నే డందిన వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఆంధ్రాసుగారు ఇండియను డెయిలీ మెయిలుపత్రికకు తంతినంపుచు, స్మట్సునేనాని న యి త ము ఆసియాచట్టమును ఎదిరించు ప్రయత్నమును మానుకొనిరని తెలిపిరి. భారతీయుల కిందువలన గలిగెడినట్టి మింతింతయని చెప్ప వలనుపడదని ఆంధ్రాసుగారు హెచ్చరించు చున్నారు. తుదకు విమర్శనయైనను లేకుండ, క్రూరచట్ట మంగీకరింప బడుట నిశ్చయము. స్మట్సు-గాంధీ ఒడంబడిక కిది భంగకరమయినను, స్మట్సుగారు లెక్కించుటలేదు ప్రపంచశాంతిని గూర్చియు పునర్నిర్మాణము గూర్చియు ప్రగల్భముల బలికెడి స్మట్సునేనాని, వర్ణభేదనవస్థ వచ్చునప్పటికి మానముచాల్చుట, వారి సహజస్వభావమునకు నిదర్శనము. ఇతర ప్రజలగూర్చి హర్షిగాజు, స్మట్సుగార్లమధ్య ఎంత భేదమున్నను, భారతీయులను వేధించువిషయమున మాత్రము ఇరువురును చేతులగలుపుచున్నారు. స్మట్సుగారి నననేల? మెత్తనివానిని జూచిన మొట్ట బుద్ధి పుట్టె నను సామాన్యమున, సామ్యులగు భారతీయులపై దాడివెడలుట కన్నిపక్షములవారును ముందుకు వచ్చుచున్నారు. భారతీయులను సంరక్షింపగలవా రెవ్వరు? పరమేశ్వరుడు దప్ప వేరొకడిక్కు గనుపించదు.

దక్షిణాఫ్రికా తన యిచ్చవచ్చినచట్టమాను నిర్మించుకొనగలదనియు, వెలుపలివారు జోక్యము కలుగజేసికొనుచో దక్షిణాఫ్రికా సహింపదనియు రాజప్రతినిధిగారే బహిరంగముగ చాటుచుండ, ఇక ఆక ఏ ముందును? హిందూదేశపక్షము వహించి ధైర్యముతో ముచ్చటించగల రాజప్రతినిధి గారే వెనుదీసిరి. వీరి ప్రసంగము దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులలో మిక్కిలి ఆశాభంగము కలిగించె ననియు, తెల్లవారలకు మిగుల ప్రోత్సాహ మొనగె ననియు ఆంధ్రాసుగారు సూచించిరి. “రాండు మెయిలు” అను ప్రభుత్వపక్ష పత్రిక గర్వాతిశయము జూపుచున్నది. హిందూదేశము స్వయముగ జోక్యము కలుగజేసికొనజాల దనియు, నానా రాష్ట్రసంఘమువారు జోక్యము దీసికొనుట దుర్లభమనియు, యాపత్రిక నిర్భయముగ వ్రాయుచున్నది. హిందూదేశపు బలహీనమును దక్షిణాఫ్రికా చక్కగ గ్రహించెను. భారతీయులపక్షము వహించి పోరాడెడి పాలకులు లేరు. నానా రాష్ట్రసంఘము బలహీనజాతుల పక్షము వహింపదనుటయు విడితమి. ఇంగ్లండు జోక్యము దీసికొనదని దక్షిణాఫ్రికాకు దెలియును. సామ్రాజ్యము నుండి లేచిపోయెదమని హర్షిగాజుగారు బెడరింపగలరు గద.

ఏవిధమున జూచినను, భారతవర్షము ఇంట స్వాతంత్ర్యము బడసినగాని, వెలుపల భారతీయులను రక్షింపజాలదని వ్యక్తమగుచున్నది. భారతీయు లంతఃకలహములను మానుకొని స్వరాజ్య సంపాదనపై యావచ్చుకని కేంద్రీకరించుట ముఖ్యము. అవిషయ మటుండ భారతవర్షమునుండి ఏకగ్రీవమగు అసమ్మతి వెలువడవలెనని ఆంధ్రాసు గారు గామించిన హెచ్చరికను ఎల్లరును సఫలపరచుట యవసరము. కాంగ్రెసునందీ విషయమై అన్ని పక్షములవారును ముచ్చటించి అసందిగ్ధముగు మగు వాక్యములతో దక్షిణాఫ్రికా క్రొత్తమును నిరసింపవలయును. ప్రతిగ్రామమునుండియు అసమ్మతి వెలువడవలయును. హిందూదేశ మెంత బలహీనురాలై యున్నను అంతఃకలహములచే నెంత వీడింపబడుచున్నను, ప్రపంచమునం దెంత పరిహసింపబడు చున్నను అవసర మేర్పడినపుడు ఏకకంఠముతో తననిశ్చయమును దెలుపగలదని నాగరికప్రపంచము గ్రహించుగాక! ఇకనయినను ఇంగ్లండు వెంటనే మేల్కొని భారతీయులక్షేమమును కాపాడనిచో భావిసితి ఎటులుండునో దెలుప నక్కరలేదు. ఇదివరకే సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యాభిలాష హిందూదేశమున పెచ్చుపెరుగుచున్నది. ఈ విషయమును కాంగ్రెసు చేపట్టనట్లు ప్రోత్సహించుటకు ప్రముఖులు కొందరు ప్రయత్నించుచున్నారు. వీరిసంకల్పమునకు, దక్షిణాఫ్రికాకరిస్థితులు మరింత ప్రోత్సాహము గలిగించుట తథ్యము. ప్రతిక్షేత్రమును తుదకు శుభమునకే దారిజూపునను ప్రతితి నేడు సార్థకమగుచున్నది. భారతీయులలో ప్రబలిన మాంద్యమును కలహస్వభావమును పోగొట్టుటకోయన, దక్షిణాఫ్రికాప్రశ్నపైకి వచ్చినది. పై దుర్గుణములను పోగొట్టుటకు నూతన పరిస్థితులు తోడ్పడుచో, హర్షిగాజు, స్మట్సుగార్లకు భారతవర్షము కృతజ్ఞురాలై యుండవచ్చును. కాన్పూరు కాంగ్రెసు సభకు పూర్వ మీశ్రావణ తీవ్రరూపము చాల్చుటచే, కాంగ్రెసు ప్రముఖు లందరును ఏకాభిప్రాయమై మెలగుట కవకాశ మేర్పడును. దక్షిణాఫ్రికానిశ్చయమును భారతీయనిశ్చయ మెదుర్కొని విజయము గాంచు నని నమ్మెదము.

ధియసాఫికల్ జూబ్లీ సమావేశము

మొన్నటి సోమవారము ప్రారంభమయిన ధియసాఫికల్ జూబ్లీ సమావేశము ప్రపంచమునం దన్ని భాగముల నుండియు సత్యాన్వేషణపరుల నాకర్షించినది. ఈ సమావేశమువలన గలిగెడి ఇతరలాభము లటుండ, భ్రాతృభావము పెరుగుటకు మహదవకాశ మేర్పడుచున్నది. ధియసాఫికల్ సమాజపు ముఖ్యద్దేశము సత్యాన్వేషణము, భ్రాతృభావ ప్రవర్ధనము. మతావేశములు పెచ్చుపెరిగి, ఒకరినొకరు నిందించుకొనుచు మితిమీరిన అసహనమును జూపుచున్న సమయమున ధియసాఫికల్ సంఘము వారు వివిధ మతావలంబుల నేకవేదికపైజేర్చుట జూచిన మిక్కిలి సంతోషము గలుగకమానదు. హిందువులు హిందూమతమును, పార్సీలు జొరాస్టరు మతమును, క్రైస్తవులు క్రైస్తవసిద్ధాంతములను, బౌద్ధులు బుద్ధునిసత్యమును ఏకప్రదేశ

మున బోధించుచున్నపుడు, మానవునికి గలిగెడి ఆనందమునకు మేరయుండదు. దూర మాలోచించిన అన్ని మతములును అట్టయడుగున ఏకసత్యమునే దెలుపుచున్నవి. జీవుడు పరమాత్ముని జేరుమార్గమునే బోధించుచున్నది. దేశ కాల పరిస్థితుల ననువరించియు, సాధనాభేదముల ననుసరించియు, ప్రార్థనాదికములందు భిన్నమతములవారు భిన్నచిహ్నములను చాల్చినదాల్చుదురు గాక. వేషభాషలు వేరయిన వేరగు గాక. జీవాత్మ పరమాత్మును గలియుట కెప్పుడును పరితపించుచునే యుండును. తత్సంయోగమార్గమునే మతకర్తలు వివిధరీతుల బోధించిరి. అట్టిస్థితిలో ఒకరిసిద్ధాంతముల నింకొక రేల యాలకింప గూడదు? అందలి యాంతరంగిక సత్యము నేల గ్రహింపగూడదు? పైపై చిహ్నములకొరకు తగు వాడనేల? అప్రధానవిషయములనుండి ప్రధానవిషయములవంకకు దృష్టిని మరలించుటకు ధియసాఫికల్ సంఘ మింతకాలమునుండియు ప్రయత్నించుచున్నది. మానవ నిర్మితసంఘములన్నిటియందు గల లోపములే యిందును బ్రాకియుండవచ్చును. కాని ఆదర్శము తృప్తమయినది. వివిధమతైక్యముతోబాటు, వివిధజాతులకు జేందిన చిత్రకళలను, గ్రంథరాజములను తిలకించుట కవకాశ మొనగబడుట గొప్ప విశేషము. భారతవర్షపు ప్రాచీన ఆధునిక చిత్రకళయేగాక, జపాను జావా యూరపు చిత్రకళను గూడ గానవచ్చును. చిత్రకళయందును దేశవిభేద మున్నను, విశ్వభావ మొకటి అంతర్లీనమైయున్నదని గ్రహింపవచ్చును. సంకుచిత జాతీయభావప్రేరితమయిన ఆధునికప్రపంచమునందు విశాలవిశ్వభావము, మానవసోదరత్వము వ్యాపింపవలసిన యవసర మెంతేని గద్దు. అందునిమిత్తమై తమకైని భారబోయుచున్న ధియసాఫికల్ సంఘమువారిభివందనీయులు. ధియసాఫికల్ సంఘ మేమి ఇంకను భ్రాతృభావమును పెంపొందింప నెంచిన ఇతరసమాజము లేమి నలుపుచున్న కృషి ప్రపంచధోరణిని మాత్రము మార్చజాలకున్నది. స్వల్ప సంఖ్యాకు లగు క్రైస్తవముఖులు భారతీయులతో కలసిమెలసి తిరుగుచు వారి ఇతిహాసములను వాఙ్మయమును సందేశమును గ్రహించుటకు కుతూహలము జూపినను పలువుర దురభిమాన మింకను విడువలేదు. తెల్లవారు ప్రపంచమును పరిపాలించుటకును ఇతరులను నాగరికభంతుల జేయుటకును అవతరించినటుల భావించుచున్నారు. మితిమీరిన గర్వాతిరేకమును జూపుచున్నారు. ఇందుకు ప్రతిక్రియ ఏమి గలదని విచారించిన మతసత్యముల నవగాహన జేసికొనుటతో తృప్తిజేంది ప్రయోజనము లేదని సుబోధకమగును. క్రీస్తుసందేశమునుగాని ఉపనిషద్వాక్యములనుగాని కురాను సంబోధనలనుగాని కేవలము పఠించుట చేతను వినుట చేతను మానవహృదయము పరిపక్వము గానేరదు. తదనుగుణ్యముగ జీవితమును మార్చుకొనుట వలన గాని ప్రయోజన ముండదు. అనుష్ఠానమునకు రాని ఉపదేశములు అడవిని గాచిన వెన్నెలవలె సరిణమించుచున్నవి. గాంధీమహాత్ము డన్ని మతము సత్యమును గ్రహించుటకే గాక, దాని ననుష్ఠింపటకు అనుక్షణము సాధన గావించుచున్నాడు.

నత్యము అహింసలయం దన్ని మతముల సారమును ఇమిడియున్నది. ఆరెంటిని జీవితమునందంతర్భాగముగ జేసికొనుటచే మహాత్మునిపై అన్ని మతములవారికి లక్ష్య మేర్పడియున్నది. ఇటులనే సత్యాన్వేషణముతో తృప్తిజెందక సత్యానుష్ఠాపమును ప్రధానమని వివిధమతస్థులెంచుచో ప్రపంచము భూతలస్వర్గము గాకమానదు. యుద్ధములంతరించును. కలహములు మటుమాయమగును. మానవులను విడదీసేడి అడ్డగోడలు అదృశ్యములగును. నరునియం దుండెడి నారాయణస్వరూపము ప్రత్యక్షమగును. ధియసాఫిత సమావేశమై పరమాశయమును సఫలీకృతము గావించుటకు తోడ్పడుగాక!

చిరతానూరు దేవాలయ ప్రవేశపు కేసు
యతిరాజదాసుగారు రను పంచములు చిరతానూరు దేవాలయమున ప్రవేశించినందుకు వారిపై సబుమేజిస్ట్రేటుగారు విధించినశిక్షను రద్దుజేసి, సబుడివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారు న్యాయ మొనర్చినందుల తెలియు సంతసించెదము. ఇక్కాలమున దీనిని నేరముగ భావించి క్రిమినలుగ శిక్షించు తెలియు అనంబదమగును. హిందూమతమును నిందించుటకు గాక భక్త్యుత్సాహపూరితులై గుడిలోనికి వెడలి యతిరాజదాసుగారు దేవుని నేమిచి వెలుపలకు వచ్చిరి. సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు ముద్దయి పక్షమున నిజసందర్భములను చక్కగ వ్యక్తీకరించి న్యాయాధిపతి నొప్పించగలిగిరి. మతమును నిందించు నుద్దేశ్యము లేకున్న క్రిమినలు నేరముగాదనిరి. పూజగావించు నుద్దేశ్యము క్రిమినలు చట్టముక్రిందకు రానేరదు. చిరకాలమునుండియు మేలుకోట మున్నగు దేవాలయములలో కొన్ని సమయములందు పంచములుగూడ దేవుని పూజించుట కవకాశ మొనగబడుచున్నది. పంచములను హిందూసంఘమునుండి తరిమివైచి, ఏకైకస్థపులకో మహమ్మదీయులకో ఒప్పించుట వలన మితితేనినష్ట మిదివరకే గలిగెను. నేడు గాంధీమహాత్ముని ప్రబోధఫలితముగ దేశమునందు నూతనవికాస మేర్పడినది. దాని నవకాశముగ గైకొని పంచమునకు న్యాయ మొనగి హిందూసంఘమును బలపరచుట ముఖ్యము. ఈ విషయమున ఉన్నతజాతులవా రందరును చేతులగలిపి తమ సానుభూతిని గనుబటచుట వివేకము. పంచములను దూరముగ నుంచవలసిన యవసరము లేదని సుప్రసిద్ధపండితులు నిరూపించి యున్నారు. అహింసాధర్మ మిసత్యమును తేటపరచుచున్నది. హిందూమత సాంప్రదాయములు కడు విశాలమయినవి. వాని విశాలతను పోగొట్టి అసహనము జూపుట దూరదృష్టి గానేరదు. దక్షిణాఫ్రికాలో తమ సోదరులను ప్రత్యేకపు గూడెములకు తరిమివేయ నెంచినందులకు ప్రబలమగు అసమ్యతి జూప నెంచిన భారతీయులు, తమలో నొకభాగమై, హిందూమతము సధికముగ ప్రేమించెడి పంచములకు కనీస మానవస్వత్వముల నొనగజేయుట పాడియగునా?

జగదీశ చంద్రబోసుగారి సందేశము
హిందూ విశ్వవిద్యాలయపు కాన్వోకేషను సందర్భమున సుప్రసిద్ధ ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞులగు జగ

దీశ చంద్రబోసుగారి సందేశము, గంభీర భావనమువేత మై యొప్పుచున్నది. భారతీయ నాగరిక మతిప్రాచీనమై, నాశనరహితమై యొప్పుచున్నను నూతనపరిస్థితుల కనుగుణముగ మార్పు జెందుట ముఖ్యమని, బోసుగారు చేసిన హెచ్చరిక నెల్లరును గమనించుట ముఖ్యము. లేనియెడల, హిందూదేశము నానాటి కధోగతి జెందుట సహజము. ప్రాచీన హిందూదేశచారిత్రము గాంచిన, సంఘమునందెప్పటి కప్పుడు అనుకూల మగు మార్పులు గలుగుచుండెనని తేటపడును. సత్యాన్వేషణమే ఆర్యుల పరమాధర్మముగ నుండెను. నేడు సయితము అట్టి కుతూహములనే నాయకులు కొందరు జూపుచున్నారు. ఇట్టిదృష్టి సర్వసామాన్యముగ వ్యాపించినగాని సత్వరాభివృద్ధి గలుగదు. ఇండియన్ గ్రహము శిక్షణల యావశ్యకతను బోసుగారు చక్కగ నిరూపించిరి. స్వేచ్ఛను బడయుటకు నిగ్రహముతో బనిలేదనితలంచుట పొరబాటు. విద్యార్థులు తమను తాము వశపరచుకొనినగాని, దేశమాత నుద్ధరింపజాలరు. ఆత్మనిగ్రహమును ప్రాచీనులు ప్రధానమని ఎంచిరి. క్షేత్రములమధ్య విద్యార్థులశీలము బలపడవలయును. నాయకోత్తము లందరివలెనే, జగదీశ చంద్రులును కర్మయోగమును బోధించుచున్నారు. హిందూవిశ్వవిద్యాలయమువారు బోసుగారి హితోపదేశము ననుష్ఠించి తాము ఆభివృద్ధిజెందుటయగాక దేశము నుద్ధరించుట ముఖ్యము.

యాదవుగారి చర్య
బొంబాయి మంత్రియగు యాదవుగారు చెన్నపురిలో గావించిన ద్వేషపూరితమగు ప్రసంగము బొంబాయి లో గూడ నా గ్రహము గలుగజేసెను. బొంబాయి ప్రానికలు పత్రిక, వీరి ప్రసంగమును తీవ్రముగ నిరసించుచున్నది. బొంబాయి కార్పరేషనువారు నిర్బంధవిద్యను వ్యాపింపజేయుటకు, ప్రభుత్వమువారు సాయము జేసెదమని వాగ్దానము జేసెరట. విద్యామంత్రియగు యాదవుగారింతవరకు ఆసామ్మనిచ్చుటకు బూనుకొనలేదు. ఎన్నిమార్లడిగినను లాభము లేక బోయెను. తుట్టతండకు ప్రాణము విసిగినది. నిన్నటి దినము గూడిన బొంబాయి కార్పరేషను సమావేశమునందు, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారిపై దావాతెచ్చుటకు తీర్మానింపబడెను. జమ్నాదాసు మెహతాగా రీ తీర్మానముపై ముచ్చటించుచు, మంత్రియగు యాదవుగారు బొంబాయి లాభక్షేమములపట్ల నిర్లక్ష్యము వహించి, జాతిద్వేషమును పురికొల్పుటకు దేశపర్యటనము నలుపుచున్నారని ఖండించిరి. యాదవుగారిచర్య తెంత సరసముగ నున్నవో యిందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును.

నూతన రోమక సామ్రాజ్యము
మరల రోమక సామ్రాజ్యము నుద్ధరింపవలెనని ముసులోనీగారి తలపెట్టినటుల, నకడై టైముస్ పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. ఇందు వింత ఏమియు గనుపించదు. ప్రజలహక్కులను తొలగించి, పార్లమెంటు సభాధికారమును నామమాత్రము గావించిన ముసులోనీగారు, నూతన సామ్రాజ్యమును నిర్మింపవలయునని తలచుట సహజమే. పాశ్చాత్య

జాతు లవలంబించుచున్న ఇంపీరియలిస్టు మార్గమునే, ముసులోనీగారు రవలంబింపదలచుచున్నారు. దీనినిగాంచి బ్రిటీషుపత్రికలు ముక్కుమీద చెయివైచుకొన నక్కరలేదు. ఇటలీ సామ్రాజ్యమనిన, పెరుగుట కవకాశమును పొందుటయగాని, దండయాత్రలు గావని, ముసులోనీగారు సూచించిరి. కాని పెరుగుటకు ప్రయత్నించుకొలదియు దండయాత్ర లవసర మగునని చెప్ప నక్కరలేదు. పార్లమెంటరీ విధానము ఇటలీలో విఫలమయ్యెననియు, అందుచే తాము నిరంకుశ విధానము నవలంబించితిమనియు ముసులోనీగారు స్పష్టపరచిరి. ఇట్టి సందర్భములలో ప్రపంచ శాంతిని కాపాడుట కెటుల ఏలుగలదో తెలియదు.

గూడెముల చట్టమువలని యుపద్రవము
కాంగ్రెసువిధ్యుక్తము
(ప్రీప్రెస్)

బొంబాయి, డిశం 23:—సి. యస్. ఆంధ్రాసుగారు జోహన్నబుర్గునుండి 22వ తేదీ నిట్లు కేటెలు బంపెను:—
పృట్టు నేనానిక్రింద దక్షిణాఫ్రికాపక్షము యీసారి కాసనపథయందు ఏషియాటికుబిల్లును ప్రతిఘటించుట లేదని తీర్మానించెను. ఇందువలన భారతీయులకు పెద్దపెట్టు తగిలి తీరును. నిరాలంకముగ రెండవసారి బిల్లుచదువుట పూర్తియగును. కాని యిదిమాత్రము ముఖ్యముగ గమనింపవలయును. పెల్లెక్షుమిటిలో యేదో అతుకులు బొతుకులున్నను అసలు మారదు. ఇప్పుడంతయు భారతదేశముమీదనే యున్నది. భారతదేశము గట్టిగ అసమ్యతి చెల్లినయెడల దానినియొటరు పూర్తిగ పంపునెవల కొంతవరకు అపవన్నును. లేకున్న పీలుగాదు. వచ్చే కాంగ్రెసులో అన్ని పక్షములవారును లిబరలు నాయకులును అసమ్యతిని దెలుపవలెను. ఈబిల్లు కాసనమైనయెడల గల్లుబంధనములను స్పష్టముగ వివరించుచు రాజప్రతినిధికిని, భారతమంత్రికిని పీఠైనయెడల యూనియను ప్రభుత్వమునకును సరాసరి అసమ్యతి తంతివార్తలను సామ్రాజ్య పౌరసంఘమును యితర సంఘములును బంపవలెను.

కొవ్వూరు వేదశాస్త్ర పరిషత్తు
భీష్మకాదశికి మార్చబడెను
కొన్నియని వార్యకారణములచేత వైకుంఠకాదశికి జరుగనున్న కొవ్వూరు వేదశాస్త్రపరిషత్తును భీష్మకాదశి నాటికి మార్చబడెనని ఆంధ్రగోర్ఖా వివాహిత కార్యదర్శి 23వ తేదీన తివార్త బంపిరి.

తాడిపత్రి హత్రాలు
ఇంకను ముగియలేదు
ఒకవలేఖరి తాడిపత్రినుండి 23వ తేదీనట్లు తంతివార్త బంపెను:—

ఇంకను దుకాణములు మూసియేయున్నవి. గింజలేమి యు దొరకుటలేదు. వర్తకులు దుకాణములు దెరువలేదు. ప్రభుత్వమువారు బీదలవిషయమై జాగ్రత్తదీసికొనుటలేదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలవిషయమై జాగ్రత్త దీసికొననియెడల బీదలచాల కష్టపడుదురు.

ఆంధ్రనాగజితుడు విద్యాశాఖోద్యోగులు
రెండవ వార్షికసభ
ఈసభ దెజవాడ మునిసిపలు హైస్కూలులో 29వ తేదీ ఉదయం 8 గ జరుగును.

ఒకనవరణ:—నిన్నటిపత్రికలో ఇండియన్ కలెక్టివ్ మానవ అనుశీక క్రింద డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావు గారిపేరుమెంటు అనికొన్నికలెక్టివ్ విషయములు తెలుపబడినవి. రామచంద్రరావుగారు కలకత్తా విద్యాలయములో అధ్యాపకమందుయూనివర్సిటీ ప్రొఫెసరులనియు వారిపేరు బి. రామచంద్రరావుగారుకాని డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావుగారు కారనియు పాఠకులు తెలిసికొన ప్రార్థితులు.

శాస్త్రవాదము

చిరతానూరు దేవాలయ ప్రవేశపు కేసు

శాస్త్రవాదము గణపతి శాస్త్రులవారు

17-11-1925 ఆంధ్రపత్రికలో మహామహాపా

ధ్యాయుల కష్టలం దేశికాచార్యులవారి సాక్ష్యము ప్రయోగం బడెను. శ్రీయుత శాస్త్రవాద గణపతి శాస్త్రులవారు దానిని విమర్శించుచు నిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

ఈశ్వరసంహిత గ్రంథములోనుండి ఉదహరింపబడిన శ్లోకములలో చండాలుడు స్వామిని ముట్టుకొనినపుడును గర్భ మందీరమును ప్రవేశించినపుడును ఆయమును ప్రవేశించినపు డును సంప్రాక్షణాదికమును విధించియుండుటచే చండాలుడు అట్టిపనులను చేయుట అపరాధమగుచున్నది యనియు,

“చండాలు ప్లవమాతంగ దవాక్రి జనంగమాః॥ నిషాద శ్వపచా వం లేవాసి చండాలు పుల్లసాః॥” అను అమరనిఘంటు ప్రకారము చండాలు డనగా మాలవాడు గనుక ప్రకృతికేసులో మాలవాడు దేవాలయములో ప్రవేశించుట అపరాధ మయ్యె ననియు ప్రతిపక్షులవాదమై యున్నది.

ఈవాదము సరియైనదిగాదు. చండాలుకేబ్రమునకు రెండర్థ ము లున్నవి. ఒకటి వైదికులుప్రకారము మాలవాడు. ఇంకొ టిని నిషిక్తమైన ప్రతిలోమవిధముగా శూద్రునకు బ్రాహ్మణ స్త్రీయందు పుట్టినవాడు హిందూధర్మశాస్త్రములలో ప్రతి లోమవివాహములు నిషిద్ధములు గనుక బ్రాహ్మణస్త్రీ శూద్ర పురుషసంయోగము వివాహము కానేరదు. దానికి అవధ్యం నునిపేరు. ఇల్లిగల్ కనక్ష అని తాత్పర్యము. అట్టి సంబంధ ములన పుట్టినవారిని చండాలురని స్వభావము చెప్పుచున్నది.

ఈవిషయములో అమరనిఘంటువులోని శూద్రవర్ణంలోని నాల్గవ శ్లోకముయొక్క శాస్త్రార్థమును చూడుడు.

“స్వాచ్ఛండాలు జనితో బ్రాహ్మణ్యాం వృష తేనయః” శూద్రునిచే బ్రాహ్మణస్త్రీయందు ఎవడుపుట్టెనో వాడు చండాలు డని చెప్పబడెను అని నిఘంటువుయొక్క అర్థము.

ఈ శ్లోకమునకు పేర్కొనబడిన చాల శ్లోకములు దాటి “చం డాలు ప్లవమాతంగ” అను శ్లోకమున్నది. ఈ ఉభయచండాలు యొక్క రెండు పక్షమున “స్వాచ్ఛండాలు జనితో బ్రాహ్మ ణ్యాం వృష తేనయః.” అను ప్లవమునందే ప్లవమాతంగాది కేబ్రముల నన్నింటిని చండాలు పర్యాయములుగా అమరుడు పరిచియుం డును. వేర్వేరుగా పరిమలుటబట్టి ఇద్దఱు వేర్వేరు చండాలు స్వప్రపడుచున్నది. ఒక్కని పేర్కొన రెండువొట్ల విడిదీసి పరిం డుట నిఘంటువైతిగాదు.

రెండేసి అర్థములు గల సంకీర్ణల పేరులను కొన్నింటిని దృష్టాంతార్థములుగా చూపెదను.

1. మూఢావస్థిక్తః—ఒక యర్థము బ్రాహ్మణునకు క్ష త్రియ స్త్రీయందు పుట్టినవాడు. రెండవయర్థము - పట్టాభి షిక్తుడు.
2. నూతః—ఒక యర్థ ము బ్రాహ్మణస్త్రీయందు క్ష త్రియనకు పుట్టినవాడు రెండవ యర్థము. సారథి (ఏజాతి వాడైనను)
3. సై దేహకః—ఒక యర్థము బ్రాహ్మణస్త్రీయందు వైశ్యునకు పుట్టినవాడు. రెండవయర్థము విదేహరాజవంశస్థుడు, లేక, మిశ్రబాడేశీయుడు.
4. ఉగ్ర, ఒక అర్థము- క్షత్రియనకు శూద్రస్త్రీయం దు పుట్టినవాడు. రెండవ అర్థము- భయంకరుడు. మూడవ అర్థ ము-శివుడు.
5. మాగధ, మొదటి అర్థము- వైశ్యునకు క్షత్రియ స్త్రీయందు పుట్టినవాడు. రెండవ అర్థము- మగధదేశీయుడు.
6. క్షత్ర, ఒక అర్థము. క్షత్రియస్త్రీయందు శూద్రు నకు పుట్టినవాడు. (ఇతనికి పుల్లనుడని నామాంతరము) రెండ వ అర్థము- రాజపరిచారకుడు.
7. పుల్లన, ఒక అర్థము- పూర్వమువలె క్షత్రియస్త్రీ యందు శూద్రునకు పుట్టినవాడు. రెండవ అర్థము- మాలవాడు.
8. నిషాద, ఒక అర్థము- బ్రాహ్మణునకు శూద్రస్త్రీ యందు పుట్టినవాడు. రెండవ అర్థము- మాలవాడు.
9. చండాలు, ఒక అర్థము- బ్రాహ్మణస్త్రీయందు శూ ద్రునకు పుట్టినవాడు. రెండవఅర్థము- మాలవాడు.

ఇట్లు పుల్లన నిషాద చండాలు కేబ్రముల మాలవానిపేర్లు గా నున్నను వేర్వేలు సంకీర్ణల పేరులుగా గూడ నున్నవి. కనుక ఈశ్వర సంహితా శ్లోకములోని “చండాలై న్యూతికోదక్యా మ్నేచ్చైర్వా పుల్లసాదిభిః.” అనుచోట చం

డాలుకేబ్రమునకు మాలవాడే అర్థమే బ్రాహ్మణస్త్రీయందు శూద్రునకు ఇల్లిగల్ కనక్ష కొవలన పుట్టి జోకొకాస్తు చేయ బడినవాడే అర్థమే సందేహము గలుగుచున్నది. ప్రాసిక్యూషక్ తరపున అశ్లోకములోని చండాలు కేబ్రములన మాలవాడు అనే అర్థమునప్పుడుగాని రెండవ అర్థ మురానియు క్షిప్రావ్యకముగా ఋజువుచేయబడలేదు.

నూత్నవృత్తితో విచారించినయెడల తొలినవనము లోని చండాలుకేబ్రము బ్రాహ్మణస్త్రీ శూద్రపుగవజాతి సంకీర్ణని చెప్పనేగాని మాలవాని చెప్పదు. తంకొకారునకు సం కీర్ణులను లక్షీకరింపక మాలవానినే లక్షీకరింపుటయందు ఉద్దేశ మున్నయెడల అతడు చండాలుకేబ్రముతోనే తృప్తిపొందును. “పుల్లసాదిభిః” అని పుల్లనకేబ్రమును వేరుగా ప్రయోగిం పడు సంకీర్ణపదార్థమును విడిచినపుడు చండాలు పుల్లన కేబ్ర ములు రెండు గూడ ఒక్క మాలవానినే గదా చెప్పవలె! అది పునరుక్తిదోషము. చండాలుపదమునకు మాత్రము పంచము డని అర్థము చెప్పి పుల్లన సపదమునకు శూద్రున కు క్షత్రియస్త్రీయందు పుట్టినవాడు అని అర్థముచెప్పెద మంటి రేని అది సందర్భవిరుద్ధము. ఒకనిషిద్ధసంకీర్ణునకు మాత్రము దేవాలయ ప్రవేశాధికార చండాన విధించి అంతకంటె నిషిద్ధు డగు నుచ్యుంక సంకీర్ణని జాబిడిచుట సందర్భవిరుద్ధము గాదా?

యతిరాజదాసుగారు (పంచములు) చిరతానూరు దేవాలయ ప్రవేశపు కేసులో వీరిపై క్రిందికోర్టువారు విధించినశిక్షను సబ్ డివిజనలు మేజిస్ట్రేట్లుగారు అప్పీలులో రద్దుజేసిరి.

ఈ చండాలు పుల్లన కేబ్రములను రెంటిని గూడ సంద ర్భవాస్తే ప్రయోగించిన మతేయకస్థులు గలరు. బృహదారణ్యకోపనిషత్తు శతతమ అధ్యాయము మూడవ బ్రాహ్మణము 22 వ కండికలో అత్రస్తేనః అస్తేనీభవతి, భ్రూణహా అభ్రూణహా చండాలుః అచండాలుః పాల్మసః అపాల్మసః ఇది నిద్రావర్ణనపుట్టును శతతమములో అణు అధ్యాయము. ఉపనిష త్రమములో నాల్గవ అధ్యాయము. ఈనిద్రలో దొంగ దొంగ కాడు. భ్రూణఘ్నుడు భ్రూణఘ్నుడుకాడు. చండాలుడు చం డాలుడు కాడు. పుల్లనుడు పుల్లనుడు కాడు. నిద్రలో అందఱు తమతమగుణజన్మదోషములు లేనివారై యుండురని తాత్పర్యము. చండాలుపాల్మసకేబ్రములకు భగవాన్ శంకరాచార్యుల వారు వ్రాసిన భావ్యము నీకింద ఉదాహరించుచున్నాను. “తథా చండాలుః న కేవలం ప్రత్యుత్పన్నే వైవర్కణా కినిర్ముక్తః కింతర్హి సహజే” నాపి అత్యంత నికృష్టజాతి ప్రాప కేజాపి కి నిర్ముక్త ఏవాయం చండాలో నామశూద్రేణ బ్రా హ్మణ్యముత్పన్నః. చండాలు ఏవ చండాలుః సజాతి నిమిత్తేన కర్మణా అసంబధ్యత్వాత్ అచండాలో భవతి పాల్మసః పు ల్లన ఏవ పాల్మసః శూద్రేజైవ క్షత్రియాయా ముత్పన్నః సోఽపి అపుల్లసోభవతి.” నిద్రలో చండాలుడు తనకర్మదోషముచే విముక్తుడగు టయే కాక తనజన్మదోషముగూడ విముక్తుడగును, శూద్రునిచే

బ్రాహ్మణీయందు కలిగినవాడు చండాలుడనబడును. చండా లుడే చండాలుడు (స్వార్థమునం దగ్ర్యత్యయము) అతడునిద లో తనపుట్టుకకు నిమి త్తమైనకర్మచే అసంస్పృష్టుడై యున్నం డున అచండాలుడు అగును. పుల్లనుడే పాల్మనుడు(ఇచ్చు టకూడ స్వార్థమునం దగ్ర్యత్యయము) శూద్రునిచే క్షత్రియ స్త్రీయందు పుట్టినవాడు. అతడుకూడ నిద్రలో అపుల్లను డగును. ఇది పైన ఉదాహరించిన శంకరభాష్యముయొక్క అర్థము.

చండాలు పుల్లన కేబ్రములు శూద్రునివలన బ్రాహ్మణ క్షత్రియ స్త్రీలయందు కలిగినవారియందుకూడ ఉపయోగింప బడుచున్నట్లు పైన ఉదాహరింపబడిన శంకరభాష్యమువలన తేలినది.

ఈశ్వరసంహితావచనములోకూడ చండాలుపుల్లన కేబ్ర ములకు వైయర్థము లేచెప్పబట్టినామము.మాలవాడు అని అర్థము చెప్పట సరిగాదు. అట్లుచెప్పినయెడల రెండుపదములను ఒకని నిషేధించుటకొరకు ఉపయోగించుట అనర్థకమగును. దీనివలన Exhibit A. లో 158 వ శ్లోకములో “చండాలై న్యూతికో దక్యా మ్నేచ్చైర్వా పుల్లసాదిభిః” అను ముక్కలోని చండా ల పుల్లనకేబ్రములకు ప్రాసిక్యూషక్ తరపున సాక్షి చెప్పిన అర్థ ము సరిగాదని తేలినది.

చండాలుకేబ్రమునకు చండాలుడనిన్ని పుల్లనకేబ్రమునకు పుల్లన అనేచండాలుజాతితో చేరినవాడు అనిన్ని అతడు అర్థ ము చెప్పుచున్నాడు. ఆసాక్షి ఉదాహరించిన Exhibit B. నిఘంటుశ్లోకమును దానియర్థమును అతనికి చాలా ప్రతి కూలముగా ఉన్నవి. ఆరెంటిని యీక్రింద సాంధ్యవరచు చున్నాను.

Exhibit B. “చండాలు ప్లవ మాతంగ దవాక్రి జనంగ మాః॥ నిషాదశ్వపచావం లేవాసి చండాలు పుల్లసాః॥ చండాలు, ప్లవ, మాతంగ, దివాక్రి, జనంగమాః, నిషాద, శ్వపచ, అంతే వాసి, చండాలు, పుల్లసాః అని ఈ 10 పేర్లున్న మాలవానికి పేర్లు. అని స్పష్టముగా నున్నందున చండాలు అనేకేబ్రార్థము మాలవాడు అనేఅర్థము వ్యక్తముగానున్నది.”

దీనిలో చండాలుకేబ్రము పుల్లనకేబ్రము రెండుగూడ తు ల్యముగా మాలవానిపేర్లయ్యుండగా వీరు పుల్లనులను చం డాలునికంటె వేరుగా Exhibit A.లో ఎట్లుచెప్పగలుగుదురు? ప్లవచండాలులు, మాతంగచండాలులు, దివాక్రిచండాలులు, జనంగమచండాలులు, నిషాదచండాలులు, శ్వపచచండాలులు, అంతేవాసిచండాలులు, చండాలుచండాలులు, పుల్లనచండా లులు, అని వేర్వేరుచండాలులనుగా విభజించినపుడుగాని వీరి యర్థము సరిపడదు. వీరుదాహరించిన Exhibit B. నిఘంటు శ్లోకము పదపేర్లనున్న సామాన్యముగా ఒక పంచమునకే చెప్పుచున్నది. కనుక వీరివాదము పూర్వాపరవిరుద్ధమైయున్నది.

పైన చూచినకారణములవలన Exhibit A. లోని చం డాలుకేబ్రమునకు మాలవాడు, పుల్లనకేబ్రమునకు పుల్లన అనే చండాలుజాతివాడు అనుఅర్థము సరిగాదు. ఆ రెండుకేబ్రములకు బ్రాహ్మణస్త్రీయందు శూద్రునకు పుట్టినవాడు మొదటి చండాలు కేబ్రమునకున్ను, క్షత్రియస్త్రీయందు శూద్రునకు పుట్టినవాడు కొనపుల్లనకేబ్రమునకున్ను, అర్థము అని చెప్పటయే న్యాయ ము. నిషిద్ధవివాహసంబంధములన పుట్టుటబట్టి బహిష్కృతు లైనందున దేవాలయప్రవేశములందు వారు నిషేధింపబడు చున్నారు.

గౌతమధర్మసూత్రములలో సంకీర్ణలపుట్టుమునందు రెం డుసూత్రములు గలవు.

“శూద్రాత్పూర్వాను పతికృత్తయః” “అంత్యపాక్షిన్ః” శూద్రునకు వైశ్య క్షత్రియ బ్రాహ్మణ స్త్రీలయందు పుట్టినవారు పతికృత్తు లగుచున్నారు. అనగా పతితులవలె సంచరింపదగినవారని యర్థము.

అంత్యుడు అనగా కొనప్రతిలోమసంకీర్ణుడు అనగా బ్రాహ్మణస్త్రీయందు శూద్రునకు పుట్టినవాడు పాపిష్టుడు. అ నగా గొప్ప పతితునివంటివాడు అని రెండవ సూత్రముయొక్క అర్థము.

ఈసూత్రమువలన ఆయోగవ (శూద్రునకు వైశ్యస్త్రీ యందు పుట్టినవాడు) పుల్లనచండాలులు అనే సంకీర్ణులు పతి తులంబివారని తేలినది.

ఈశ్వరసంహితావచనములో (Exhibit A లో) ‘మహా పాతకిభిర్మరై, అని కూడ చెప్పబడియున్నది. మహాపాతక వంతులే పతితులు. చండాలు, పుల్లన అనే సంకీర్ణులుగూడ పతితులలో తుల్యులుగనుక వారిని నిషేధించుటయే సాధగును. పుల్లన సారాంశముగా తేలినది యేమనగా? Exhibit A లోని చండాలుకేబ్రము మాలవానిని చెప్పదు. బ్రాహ్మణస్త్రీయందు

తిరుచానూరు దేవాలయపు కేసు

పంచముని అప్పీలు

ముద్దాయి తరపున సి. రాజగోపాలాచారిగారి వాదన

చిత్తూరు, డిసెంబరు 22:— తిరుచానూరు దేవాలయములో ప్రవేశించి పంచముని శిర్ష విధింపబడిన కేసులో నేను చిత్తూరు సబుడివిజనల్ మేజిస్ట్రేటు వి. రామస్వామి అయ్యరు యం.పి. గారి యెదుట దేవారాధనకై ఒక పంచమును దేవాలయమునకు వెల్లినప్పుడు పీసలుకోడ్లలోని మతదూషణ బిల్ల ప్రకారముల నపవిత్ర మొనర్చుట మొనలను సెన్సలను వానికి ప్రతిపక్షమునమునా యును విషయము అప్పీలుగా విచారింపబడెను.

తిరుపతి సబుమేజిస్ట్రేటు తిరుపతికి మూడు మైళ్ల దూరమున నున్న తిరుచానూరు అయ్యన్ దేవాలయమును అపవిత్ర మొనర్చిన నేరమునకై ఎతిరాజు దేశాయి లేక మురుగేశ్వర్ అను మాలవానికి ఇండియన్ పీసలుకోడ్లు 295 సెక్షను క్రింద రు 75 జరిమానాయును లేదన్న 1 సెల్ కఠినశిక్షయు విధించెను. అప్పీలు విచారణ జరిగెనరకు జరిమానా వసూలు చేయకుండ నిలిపివేయబడెను.

అప్పీలు విచారణ ప్రారంభ మగునప్పుడు కోర్టు హాటం తము వక్తలతో నిండియుండెను. ముద్దాయి తరపున యం. యల్. సి. యును హైకోర్టు వక్తలును ఆరు వి. మునిస్వామినా యుగారు నిలువబడిరి. కొందరు స్నేహితుల కోరిక మీద సేలము నుండి వచ్చిన సి. రాజగోపాలాచారిగారిని కేసును వాదించుచును ఆడుగ గా, తనను ప్రయత్నము మనస్సుగా ఎంచినట్లయిన వాడించుట కభ్యంతరము లేదని చెప్పిరి. సబుడివిజనల్ మేజిస్ట్రేటు నడిగి మునిస్వామినాయుడుగారు అనుజ్ఞ లేక రాజగోపాలాచారిగారు వాదించిరి. అసహాయమున నలంబించిన విద్యుత్తులను వాదించుటకు ప్రారంభింపగా కొంత కాలము పుట్టిన వక్తలు రుస్తులలో గాక ఆయన ఖద్దరు వద్దలోనే వాదించిరి.

రాజగోపాలాచారిగారి వాదన

క్రిందికోర్టులో విచారణ మిగుల అక్రమంగా జరిగినదని రాజగోపాలాచారిగారు కేసును ప్రారంభించిరి. ముద్దాయిని

కూర్చునివలన ఇల్లిగల్ కన్వెక్షనలన పుట్టినవానినే చెప్పెను (ప్రతిలోనుసంక్షిప్తములను పతిస్వస్థులని చెప్పబడెన పతిశులకు వలె వారికికూడ ప్రాయశ్చిత్తములన కుద్ది యేర్పడును. ఆది యిప్పుడు అప్రకృతియు గనుక చర్చింపము.)

చండాలశబ్దమునకు మాలవాడు, బ్రాహ్మణస్త్రీయందు కూర్చునకు పుట్టినవాడు అని రెండోను లున్నవియని నిఘంటు ప్రకారం నిరూపించితిమి. Exhibit A లోని చండాలశబ్దము కొనస పుల్లనశబ్ద మున్నందువలన మాలవాడు అనే అర్థము నీయవలక ప్రతిలోనుసంక్షిప్తనే చెప్ప నని యుక్తిని చూపితిమి. అప్పటికికూడ రెండోనులుగల చండాలశబ్దముయొక్క అర్థము యేదియని కోర్టుకు సందేహముగలినయెడల ఆసందేహ ముయొక్క ఫలితమును ముద్దాయి కీయవలెను.

“నిఘంటులో చెప్పిన కూర్చునకు బ్రాహ్మణస్త్రీయందు పుట్టిన సంక్షిప్తచండాలని వంశమువారే ప్రకృతపంచములను వాదము మఱిత అంధకారబంధురము. ప్రతిపక్షలోను ప్రతిపక్షులములలోను ప్రతిపక్షమునందుగూడ ఉండువారును శరీరస్వభావ విషయములలో బ్రాహ్మణకూర్చుకంటె ఎంతయో వ్యత్యాస పడువారను సంక్షిప్తలో బ్రాహ్మణులకంటె ఏడుమడుగుల అధిక లగువారును అనుపంపములు బ్రాహ్మణస్త్రీల వ్యభిచార మువలన ఏర్పడినజాతియని చెప్పబు అత్యంతనింద్యము. చరిత్ర విరుద్ధము. మనమాలకలు బ్రాహ్మణస్త్రీలు అను ప్రసిద్ధి పంచములలో గాని మన పూర్వులైన స్త్రీలు చెడినందున ఏర్పడిన జాతిపంచములు అను ప్రసిద్ధి బ్రాహ్మణులలో గాని లేనందున ఈవాదము మఱిత నిరాధారమై యున్నది.

చండాలపదసావ్యముచే ప్రకృతపంచములు అట్టిసంక్షిప్త వంశమువారని చెప్పబు పాడిగాదు. మఱియొకడు పుల్లనపద సావ్యముచే ప్రకృతపంచములు త్రిమిత్రీయూదజాతసంక్షిప్త లని చెప్పవచ్చును. మఱియొకడు నిసాదపదసావ్యముచే బ్రాహ్మణులను కూర్చునకు పుట్టినసంక్షిప్తలే చండాలు రని చెప్పవచ్చును. మఱియొకడు దివాకీ రిపదసావ్యముచే మాలవాండు మంగలివారని చెప్పవచ్చును. సంస్కృతములో ఒకశబ్దమున కనేక అర్థము లుండును గనుక యీవాదములు క్లిష్టము.

కావ్యకంఠ గణపతిశాస్త్రి

సాక్షులను తేల్చుకొననీయకపోవుట కేవల వక్రమును. పండిత గణపతిశాస్త్రి, స్వామి శ్రద్ధానంద, మహాత్మాగాంధీ మొదలగు మహానీయులను సాక్షులనుగా తేల్చింతు నని చెప్పుట విచారణ జరుగనీయకుండుటకే నని చెప్పి మేజిస్ట్రేటుగారు దరఖాస్తులను త్రోసివేయించిరి. మహానీయులైన సాక్షులను వెంటనే రప్పించుటకు పిలువబడును. ప్రాసిక్యూటరు తరపున గొప్ప సాక్షులను రావించినప్పుడు ముద్దాయికిగూడ అట్టిపాక్ష్యము నీయవలదా? దేవాలయములో పంచమును కనబడుటచే మతవిరుద్ధ నుని చెప్పబు తీర్పు చెప్పబుకు పూర్వమే వానిని శిక్షింపవలె నని సబ్ మేజిస్ట్రేటు నిశ్చయించుకొన్నట్లు కనబడుచున్నది.

సబుడివిజనల్ మేజిస్ట్రేటు:— మహాత్మా గాంధీగారు కన్యకా కుమారి దేవాలయములో ప్రవేశించుటకు తన హక్కును ప్రయోగించిరా?

ఆచార్యగారు:— ఆ విషయము తరువాత మనకు చెప్పదను. ఈలోగా ముద్దాయిచే ప్రాసిక్యూటర్ సాక్షులను తిరిగి క్రాసుపరీక్ష చేయవలయుటకు తన సాక్షులను రానీయక పోవుటయు అక్రమ మని చెప్పుచున్నాను. కావున యీనేరా రోపణ అన్యాయము. నిలువదగినది కాదు.

సబు డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారు:— నేంరోపణ లేవని నిశ్చయించి న యెడల పునర్విచారణ అనవసరము. ఇందులో ఎవరికైనను అన్యాయము జరిగినదని తోచినయెడల అట్టివారు తిరిగి ముద్దాయిపై అభియోగమును కేవలము.

కోర్టువాక్:— ఆ నేరస్థాపనను తొలగించినట్లయిన ఆంధ్రప్రదేశ్ సరియే. ఆ నేరమునకై ఎవ్వరును తిరిగివానిపై అభియోగమును లేవాలరు.

ఆచార్యగారు:— పంచములు దేవాలయమును ప్రవేశించు విషయము నింతటితో లేదనిట్లుగా తలంపుటకు పిలువేడు గావున పునర్విచారణను జరిపింపకుండుటకులన పోవునది ఏమియు లేదు.

కోర్టువారిండుల కంగీకరించి నిలువహక్కులు సరియైన విధమున స్థాపింపబడవలెనని చెప్పిరి.

ద్రోహబుద్ధి యేమైన కలదా?

ముద్దాయి మిక్కిలి క్రోధాభివ్యక్తితో దేవాలయములో ప్రవేశించి పూజసన్నియున్నాడు. గావున వానికి ద్రోహబుద్ధి యేమియులేదని ఆచార్యగారు చెప్పిరి.

కోర్టు:— ధర్మక్షిత్తనను కొన్ని హద్దులు గలవు.

ఆచార్యగారు:— అది కేవల మనముంజనము. ధర్మక్షిత్త హద్దు లేమిటి? ప్రాసిక్యూటర్ సాక్షి చెప్పినట్లుగా మొట్టమొదట ముద్దాయి దేవాలయమునుబడుటనే యుండెను. లోపల ప్రవేశింపవలెనను ఉద్దేశ్యముతోనికి అప్పుడు లేనేలేదు. కాని యాత్రికులందరును గోవిందా గోవిందాయన కేకలువేయుటతోడనే వానికి ఆ వేళ మున చచ్చి పడెడు లెలి యకుండ గర్భగుడి వద్దకు పోయెను. వాని వైఖరిలో దురుద్దేశ్యమున్నట్లు కనబడెను. వానియారముగూడ మిగుల పవిత్రముగా నుండెను. శ్రీవైష్ణవుని విల్ల శిఖువక్రములను ద్వాదశశామములను ధరించియుండెను. అతడు లోపల ప్రవేశించి గంధగోళ మేమియు చేయలేదు. ఎవ్వరును అతనిని జూచి సారబడలేదు. అతడు బయటికి వచ్చి నెమ్మదిగా పోవుచున్నప్పుడు వాని నరెక్క చేసిరి. 295 సెక్షను భావము: వానికి వర్తింపవలయునప్పు డివిషయముల నన్నింటిని గుర్తించుకొనవలెను.

వర్ణము, మతము

పిమ్మట ఆచార్యగారు వత్సమునుగురించి చెప్పిరి. వర్ణములకు మతమునకు ఎంతసంబంధ మున్నను 295 సెక్షను వర్ణ నిబంధనలను పరిపాలించుట కుద్దేశింపబడలేదని ప్రారంభించిరి.

కోర్టువారు:— వర్ణముకూడ ఒక విధమైన మతము.

ఆచార్యగారు:— అక్కడే భేదమున్నదని నేను చెప్పదలచుకొన్నాను. పీసలుకోడ్లలో వర్ణము మతము అను పేరుతో ప్రారంభింపబడిన అధ్యాయములో తరువాత వర్ణమువిషయము వదలవేయబడినది. ఇచ్చట వర్ణభావములకు కొంత అపకారము జరిగినది. వర్ణ భావములకు అపకారము జరిగినట్లయిన సాంఘికశిక్షలు విధింపవలెను గాని ఖైదు విధింపగూడదు.

మతమునకు హాని జరుగలేదు

పిమ్మట రాజగోపాలాచారిగారు ముత్తుస్వామి అయ్యరుగారి తీర్పులోనుండి కొన్ని విషయములను డెల్చుచు 295 సెక్షను బుద్ధిపూర్వకమైన అపకారములకు సంబంధించినదిగాని సదుద్దేశ్యముతో పూజలు సల్పుటకు వచ్చినవారికి సంబంధింపదని చెప్పిరి. ఇచ్చట పూజలు సంపూర్ణధర్మక్షిత్తావస్థలలో నలుపబడి

నవి గావున అసెక్షను వర్తింపదు. సంప్రాక్షణ జరిగినంత మాత్రమున దేవాలయము అపవిత్రమై మొనరింపబడినదని చెప్పబుటకు పిలువలేదు. మైనూరులోని మేయకోట్ దేవాలయము క్రిరామానుజాచార్యచే నిర్మింపబడినప్పుడు విగ్రహమును రక్షించుటలో పంచమును సాయపడినందున కొన్ని దినములలో పంచములు ఆదేవాలయములో ప్రవేశించుకట్లు హక్కు లీయబడినవి.

కోర్టు:— మహారాగుడి రిఫ్ థిస్సముందుగూడ అట్టి అలవాట్లు కొన్ని కలవు.

ఆచార్యగారు:— కావుననే అట్టి చర్యలవలన సుతమునకు అపకారము దరిగినదని చెప్పజాలము.

295 సెక్షనుక్రింద నింద మోపుటకు యందు అపవిత్ర మొనర్చుటయు దానివలన అపకారము జరుగుటయు రుజువు చేయబడవలెనని మేజిస్ట్రేటు రాజగోపాలాచారిగారి తో నంగీకరించెను.

ఆచార్యగారు:— మరి యిక్కడ అట్టిసాక్ష్యము లేదు. పీసలు కోడ్లు:— అస్పృశ్యత

క్రిమినలు కోడ్లుక్రింద ద్రోహచర్య లని చెప్పబడు వాటి కన్నిటికిని ద్రోహబుద్ధి యుండవలెను. ఒకవర్ణములో పుట్టినంత మాత్రమునగాని భగవంతు నున్నంత మాత్రమునగాని మన మొకనిని క్రిమినలు లాక్రింద శిక్షింపలేము. కావున క్రిమినలు కోడ్లు అస్పృశ్యతా నూత్రములను స్థాపించుట కుద్దయోగింపబడగూడదు. సంఘమువారందరంగీకరించినవానిని ఇతరవిధముల శిక్షింపవలెనని ఆచార్యగారు చెప్పిరి.

న్యాయమైన హక్కు

ఒకవేళ వాడు తనహక్కును నిలువల్పెట్టుకొనుటకే అచ్చటికివెళ్లినను 295 సెక్షనువానికి వర్తింపచేయుటకు పిలువలేదు. తన దైనివత్తువు నొకడు తీసుకొనిపోగా వానిని దొంగతనముక్రింద శిక్షింపజాలము గదా.

మేజిస్ట్రేటు:— ప్రతిహక్కు న్యాయమైనదేనా?

ఆచార్యగారు:— నేను పంచముడయే మీరు శిక్షింపదలచుకొంటిరా?

మేజిస్ట్రేటు:— నీకు న్యాయమైనహక్కు గలదని నీవు దేవాలయములోనికి వెళ్లగలవా? అచ్చట పోతీలను మాత్రమే రానిచ్చుచున్నారు.

ఆచార్యగారు:— నే నేమైన దొర్లస్వము చేసినయెడల శిక్షింపనగునుగాని మరియొకవిధముగా కాదు.

మేజిస్ట్రేటు:— ఏవిధముగా ప్రవేశించినను నీకు హక్కు న్నదని చెప్పగలవా?

ఆచార్యగారు:— అస్పృశ్యతా నివారణమును గూర్చి ఏమియు జరుగకపోయియున్నయెడల హక్కు న్యాయమైనది కాదని చెప్పవచ్చును. కాని జాతి మేల్కొన్నది. ఇప్పుడు న్యాయమైన హక్కు గలదు.

మేజిస్ట్రేటు:— జాతి మేల్కొన్ననో శాసనభలు శ్రద్ధవహించి పనిచేయవలెను. ఇచ్చట నెవరైన శాసనభలున్నట్లయిన వారికి చెప్పవచ్చును.

ఆచార్య:— శాసనభలు లట్లు లేలందుటలేదు. ఇప్పుడు న్యాయమైన సత్వమైన హక్కు గలదని నేను చెప్పగలను.

మేజిస్ట్రేటు:— అది నివిలు కోర్టులో వాదించి నిలుపుకొనవలసిన విషయము.

ఆచార్యగారు:— మీరయూర్భక్త యని తలంపకపోయిన గట్టిగా చెప్పవచ్చును. 1925 లో పంచములు హిందువులను చెప్పకొన్నప్పుడు వారిహక్కును న్యాయమైన దానినిగా తలంపవలెను. అగౌరవముని తలంపరాదు. ఒడలు తెలియని భక్తి అవేశించినప్పుడు తా నావనిని తేలినని ముద్దాయి చెప్పవచ్చును. అసత్యవాది యని వానిని గూర్చి మీరు చెప్పరాదు. వాని విడుదల చేయుటయే గాక వాని కథ నంగీకరింపవలెనని కోరుచున్నాను. వాడు పంచముడు తాను హిందువుడనయిన దేవాలయములో ప్రవేశించుటకు తనకు హక్కుగలదనియు తలంచుచున్నాడు. వానిని లోపలకు రానీయక పోవచ్చును. లోపల ప్రవేశించినట్లయిన నష్టపరిహార మడుగవచ్చును. కాని మతిమునకు అపకారము చేసినా డను నేరము మోపరాదు.

పంచముల హక్కులనుగూర్చి గాంధీమహాత్ముడును కాంగ్రెసువారను గావించుచున్న ప్రచారమునల్లును జాతిలో కలిగిన ప్రబోధమునల్లును దేవాలయములలో పంచముల అరాధనను మతభావములకు హానికరమనియు మతిమునకు అపమానమనియు త్రోసివేయక న్యాయమైనహక్కుగ రెండవలెనని కోరుచున్నాను.

మేజిస్ట్రేటు:— గ్రాంటు చేయబడినదని చెప్పబు పేరును గ్రాంటు చేయుమని అడుగుట తేరును అని చెప్పవచ్చును.

ఆచార్యగారు:— గ్రాంటు చేయబడనయెడల చిక్కెనే

దు. కాని ఏయున్నప్పుడునైనను ఐ.పి.సి 295, 297 సెక్షన్ల క్రింద శిక్షించరా?

ప్రాసిక్యూషనువాదన

అవాద్యులు మార్పును పదవ ప్రాసిక్యూటింగు పోలీసు యిన్స్పెక్టరు పి. యం. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యంగారు సేవస్థాపన చేసి వారిచేరి. అప్పుడు మరణములను మరణమునకును అనుమాన మగుచున్నందున సాక్షులునుగూర్చి వారివారికి నిట్లు సంభాషణజరిగెను.

మేజస్ట్రేటు—పంచముడు ప్రవేశించుటవలన అవవిక్రమనర్పణజేయుటగా సాక్షులున్నది గాని మరణముల కగౌరవము అనుమానము జరిగినట్లు సాక్షులులేదు.

ఇన్స్పెక్టరు—సంప్రాక్షణ చేయవలసినచుట్టుచోటాలను, అవమాన మనునది కంటికిగపవనిది కావున దానిని రుజువు చేయుటకు వీలులేదు.

మేజస్ట్రేటు—రుజువు చేయుటకు వీలున్నది. ముద్దాయికి తెలియునది కొంతమంది తెలియకీను వచ్చును.

ఇన్స్పెక్టరు—సంప్రాక్షణము జరుగుటవల్లనే ప్రజల కిష్టము లేని పని యొకటి జరిగినదనికనబడుచున్నది. ముద్దాయి అంగీకరించి నట్లుగానే యితర సమయములందు తానుబయటనేయుండి యిప్పుడుమాత్రములోన ప్రవేశించుటలో తన ప్రవేశమువలన మరణములను ఆగారము జరుగుచున్నదని తెలిసియున్నదని తేలుచున్నది.

మేజస్ట్రేటు—కాని వాని కాజ్ఞానము కలదని సాక్షులు మువలన రుజువు చేయబడవలసియున్నది. ముద్దాయి నోరువిప్పవలసిన పనిలేదు. నూలవాడు దేవాలయములో ప్రవేశించుటకు వీలులేదనుదానికిని, ప్రవేశించినట్లయిన మరణముల కగౌరవము జరిగినదని చెప్పుదానికిని ఎంతయో వ్యత్యాసము కలదు.

చివరకు మీ కట్టిసందేశము కలిగినట్లయిన అప్పీలు అధికారిగా తాను ఆసేరమును 297 సెక్షన్ కిందకి మార్పుగాని లేక పునర్విచారణ చేయించుటగాని చేయగలనని ప్రాసిక్యూటరు చెప్పెను.

రాజగోపాలాచారిగారి జవాబు

పునర్విచారణకు ఆధారమే లేదనియు ఒకవేళ జరిగినను ప్రాసిక్యూషను రివివరకు పదవిజేసినవిషయములను మాత్రము చెప్పుకొన గలుగుదురనియు 297 సెక్షన్ ఎంతమాత్రము దీనికి వర్తింపదనియు ఆచార్యగారు క్లుప్తముగాచెప్పిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

ఆంధ్రఆయుర్వేద విద్యాపీఠము-గవర్నరుపేట బె జ వా డ

ఓషధి ప్రస్థాపనము

ఈనెల 27, 28, 29 (ఆది, సోమ, మంగళవారములు) తేదీలందు ఓషధి ప్రస్థాపనము జరుపుటకు నిశ్చయించినాము. వ్యయప్రయాసలకు వెనుదీయక వైద్యులను గురువులను శిష్యులను ఆయుర్వేదాభివృద్ధియందు దుష్కారము కలవారందరును దయచేయ ప్రార్థితులు. అక్కడకు వచ్చువారలకు భోజన వసతులు, తగు ఏర్పాట్లు చేసినాము. కొండపల్లి గ్రామకరణము గారును గ్రామమునసబుగారును తగు ఏర్పాట్లుచేయుచున్నారు. ఇదియే ఆహ్వానముగ నెంచి అందరును దయజేసి ఈ యత్నము సఫలము చేయ జేచుచున్నాను.

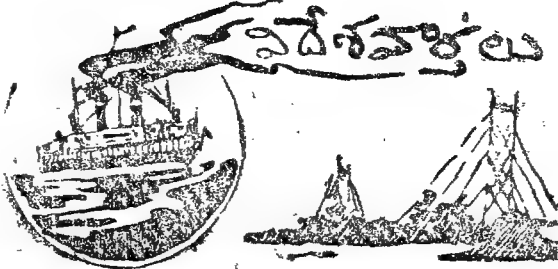
శ్రీమాన్ ప్రతివాది భయంకర కృష్ణమాచార్యులు ఆం. ఆ. వి. పి. మంత్రి.

గవర్నరు సర్ హార్కోట్ బట్లరుగారు పొగానులో పె గోదానిధికి రు 800/- విరాళము నిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

లాహోరు, డిసెంబరు 28:— సోషియల్స్ గా హుటు, ధర్మశాల, జంగులలో సాపింపబోవు ఇంటరు మీడి టెటు కళాశాలలను పంజాబు యూనివర్సిటీ క్రిందికిచేర్చుకొన వలసినదని ప్రంజాబు ప్రభుత్వమువారు విశ్వవిద్యాలయమువాకి దరఖాస్తు చేసిరి. (అ. ప్రె.)

జె. సి. బోసుగారు

బనారసు, డిసెం 28:—డాక్టరు సర్. జె. సి. బోసు యస్. ఆర్. యస్. గారు హిందూవిశ్వవిద్యాలయములో మరి రెండ యుపన్యాసము లిచ్చిరి. అప్పుడుమాజీ లాంకెరుబొమ్మలు చూడబడెను. అగ్రత్రుత వహించిన వైకు ఘాన్సెలరు డాక్టరు గారి బద్ధిరేపమును కొనియాడి ప్రతిపదవర్సమును విశ్వవిద్యాలయమున కిటీ వహించుండవలెనని కోరిరి.

కప్టన్ గోర్డన్ క్యానింగు

అబ్దులుకరీంగారి సంధిరాయబారి

బ్రియండుగారు దర్శనము నీయకుండుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిశం 28:—అబ్దులుకరీంగారి సంధిరాయబారి కప్టన్ గోర్డన్ క్యానింగుగారికి బ్రియండుగారు దర్శనమునీయలేదు. ఆతడు రూటరులో తాను ప్యారిసు ఎట్టుజేరినదీ చెలిపెను. రెండునెలలుక్రిందట పెయిన్లు, మాస్టిగార్లను జూచితి ననియు జెప్పిరి. అబ్దులుకరీంగారు సంధిరాయబారిని తెలిసికొనుటకు రాయబారి నంపవలెనని ప్రెంచి పెయినుప్రభుత్వము వారు గోరిరి. కాని తనకుతెలిసినంతవరకు అసంగతి ఇంతవరకు అబ్దులుకరీంగారికి అధికారరీత్యా జేరనేలేదని క్యానింగుగారు చెప్పారు. స్వాతంత్ర్యపాలనము నంగీకరించుటకు అబ్దులుకరీం గారు సంసిద్ధులగునో యున్నారనియు కాని ఈవరకులకు లోబడియుండవలె ననుచున్నారనిరి.

1. మరాఠో సుల్తాను మతనాయకునిగ ఒప్పుకొనవలెను.
2. మరాఠో సుంకముల పాలనమును అంగీకరించవలెను.
3. విదేశీయులందు రిపురాయబారి యుండవలెను. (?)
4. వర్తకవిషయములందు అందరితోబాటు తమకు గూడ సమానావకాశము లుండవలెను. విరివిప్రీట్టులోనున్న ప్రకారమే రిపుసంఖ్యనుబట్టి నైసికబలము నేర్పాటుచేయుటకు అబ్దులుకరీంగారు రంగీకరించెదనని క్యానింగుగారు రిరి.

చీనావార్తలు

ష్యాంగు హే కాల్పుల విచారణ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

పీకింగ్, డిశంబరు 28:—ష్యాంగు హే కాల్పులనుగూర్చి సంపూర్ణ సాక్ష్యము దుర్లభమునున్నదని న్యాయాధికారులు తెలియజేసిరి. అందుచే ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించుటకు వీలు లేదట పోలీసు కమిషనరు తప్పజేసెనని కొంతవరకు ఆమెరికను న్యాయాధికారి జాకానోగారు నిందించుచున్నారు. కాని బ్రిటి షు జపాను న్యాయాధికారులు పోలీసుచారిని నింపించుటలేదు కాని పోలీసు నూపరిం బెండెంటును, ఇంకొక యధికారియు రాజీనామాలుచిచ్చిరి అల్లరుల సమయమున చనిపోయినవారి బం దుగులకు సహాయాత్ములు విరాళముల నిచ్చుటకు ష్యాంగు హే ము నిసిఫలు కవుస్సులువారు విదేశాంగమంత్రికి 75 వేల డోలరులకు చెక్కుపెట్టిరి.

తి వి కు ర పి దీ బే గారు అంగోరాకు బోవుట (ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిశం 28:—తిపికు రపిచుచేగారు అంగోరాకు బయలుదేరిరి.

మరాఠోనష్టము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిశం 28:—మరాఠోలో యుద్ధము ప్రారంభమైనది మొదలు 2640 మంది చనిపోయినదియు, 7552 మందిపా తేగొల్తులై రనియు 1220 మంది కన్పించుటలేదనియు ఇందు లో 920, 2052, 245 మంది ప్రెంచివారియు ప్రెంచిరా జ్యులకు సభలో యుద్ధమంత్రి యుద్ధ మందిపులను చచ్చించు నపుడు చచ్చియుజేసిరి.

చీనా కల్లోలము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

ష్యాంగు హే, డిశంబరు 28:—ముక్తనుండి జపాను వార్త లెట్లు జలపుచున్నవి:—నిన్నటిరాత్రికోసంస్థలు నేనాని చాంగ్స్సోనుగారిపై దాడినప్పిరి. అయ్యది వ్యర్థమయ్యెను. కోసం స్థి పక్షమువారు వెనుకకు నీన్చిరువూరై పుగ బోవుచున్నారు.

జపాను మంత్రివ్యము

మంచూరియా రిసితులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకము)

టోకియో, డిశం 28:—మంచూరియా పరిస్థితులను జపాను మంత్రివ్యమువారు చర్చించుచు చీనాలో జపానుకు ప్రతికూలభావము విస్తారముగ నున్నదనిరి. జపాను పూర్తిగ తటస్థముగనుండును. ముక్తనులో నిలకడగ ప్రభుత్వ మేర్పడిన వెంటనే, అనగా నెలకొల్పగలరమును అభయముజేసిన తక్షణము మరల పోరాటముగలుగు ప్రమాదములేదని లోచివెంటనే ముక్తనును వనలిపోవుదమనిరి. చాంగ్స్సోనుగారి నేనలు ముక్తను యుంపరి నిలిచినచో ఆరవమొలప్రదేశముదగ్గర నిరాయధులుగ జేయబడెదరు. దానికి వారు అభ్యంతరము జెప్పరనుచున్నారు.

క్రొత్త నాలుగు డెప్యూటీయరులను, నిర్బింనుటకు మనింపు వేసిరిని జపానుపార్లమెంటులో నాకాదళ నాయకుడు చెలిపెను.

అంతర్జాతీయ రైలును కాల్పుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

పీకింగ్, డిశంబరు 28:—పి.పి.సి.దగ్గర అంతర్జాతీయ రైలుమీద కాల్పుట తప్పని నీనియరు మంత్రి ఆక్షేపించెను. త్వరలోనే బంపనున్న ఇంకొక రైలును బోనీయదలెనను ఉత్తరువు నీయవలెననిరి. కాల్పున వెంటనే ఆరైలుబండి నిలిచి పోయెనట. కొంతనేపటికి ముందుకుసాగుటకు ప్రయత్నించెను. జపాను నేనానివల దన్నను దాని నాపుజేసిరి. కదలనీయలేదు. ట్యాన్కులకు తక్షణము మరలవలెనని ఉత్తరువుజేసిరి. కానిచో మరల కాల్పుదమనిరి. కాల్పులముఖ వచ్చెన. దగ్గరగ ఏర్పాటు జేసిరి. అందుచే రైలు వెనుకకు మరలునటులజేసిరి.

ఇంగ్లండులో శీతవాతము

అనేకముగ నొకలు ఆగిపోవుట

లీపెల్లు, డిశం 22:—25 సమత్వరముల లోపుగ ఇంరిటి శీతవాతము, మంచు పతనము స్కాట్లండులోగాని, ఉత్తర ఇంగ్లాండులోగాని ఎన్నడును లేదు. నేడు లండనులో విస్తారముగ మరియుచున్నది. లండను నగరమంతయు సగము చీకటిలో మునిగియున్నది. పీఠులన్నియు అంధకారముగనున్నవి. కాని దుకాణములు మాత్రము దీపములతో వెలుగుచున్నది. అలంకరించబడినవి. క్రీస్తుకు విక్రయములు విస్తారముగ ఇదట జరుగుచున్నవి. ముమ్మరముగ గొనుచున్నారు.

ఎక్కువూరువరకు ఒకటే మంచుగుట్ట. అచటనున్న అడవి జింకలన్నియు కొండలోయలను బట్టినవి. ఆగ్నేయభాగము మాత్రము ఈభాగలకు లోనుగాలేదు. శుభ్రముగనున్నది.

లండను వర్షముతో మునిగి తేలుచున్నది. మంచుప/సము నకు జేబులో గొట్టె లెన్నియో చనిపోయెను. కార్డిపులో పీఠులందు ట్రాములు నిలిచిపోయినవి. నాకాశములందు పనులన్నియు నిలిచిపోయినవి. ఒకపురుషుడు స్త్రీయు శీతవాతమునకు చనిపోయిరి. నాకలు పెక్కు ఆగిపోయినవి. ఎక్కడ నాలుల అక్కడ నిలిచిపోయినవి. సౌతుజేబులై త్వ మేటబడెను. గూడెము లన్నియుకొట్టుకొనిపోయి ఒకటిఒకటి చొప్పున ఆమూలన ఈమూలన నిలిచినవి. డెప్యూలో నక్కలపేట నాపుజేసిరి.

ఇంగ్లండులో 25, 26 తేదీలను ఇంగ్లీషు వార్తాపత్రికలు ప్రకటించబడవు.

సాయంకాలపు పత్రికలు

లండన్, డిశంబరు 28:—సాక్షియు పట్టములందు చాలవరకు 26 తేదీని సాయంకాలపుపత్రికలను ప్రకటించుటకు ఏర్పాటుజేసిరి.

విద్యార్థులకు ఉపకారములు

సైనికులు శిక్షలముచే చనిపోవుట

లండన్, డిశం 28:—యూరప్ ఖండమునందు తుపాను విడుదలయ్యెను. చాంపలగు దగ్గర సరిహద్దు స్థానము లో 18 రు మేనియూ సైనికులు చనిపోయిరి. వాకలన్నియు ఆగిపోయెను. బెల్జియంలో దీపసంభవము పనిచేయుట లేదు. నౌకలకు సముద్రముమీద దారిని జూపు దీపములు నిలిచిపోయినవి. పాడైపోయి. స్వీడను శివులన్నియు మంచుతో నిండిపోయెను.

మోటారు మైదలను వాడుటలో రబ్బరును మితవ్యము చేయవలె ననుచున్నారు.

పెరియార్ నల్లమందు విచారణ

సంఘము

జనీవా, డిశంబరు 28:—పెరియార్ డిలండు అను అమెరికన్ వ్యక్తి పెరియార్ నల్లమందు విచారణసంఘమునకు అధ్యక్షపదవిని ఆంగీకరించిన జాతిపనిని దేయజేసిరి. డిలండు గారు బ్రిటిషు ప్రభుత్వ సహాయంతో పెరియార్ నల్లమందును చూచుచున్నారని. జానమసమునకు విచారణను పూర్తి చేసి నివేదికను తయారుచేసి బంపెద రనుచున్నారు. పెరియార్ నల్లమందును తయారుచేయుట మానినచో తర్కి మనాపలని దీసికొని తానే నల్లమందును సప్లయచేయు దలండు నేమో కనుగొనవలెనని డిలండుగారితో జెప్పిరి.

క్యాంటన్మెంట్ను బ్రిటిషువారిని 'రెస్ట్రీక్చు' చేయుట

లండన్, డిశంబరు 28:—క్యాంటన్మెంట్ యూరప్ మందు ప్రదేశమున బ్రిటిషు ప్రజలు 80 మంది గలరు. వీరిని చీనా బోలెష్టులు చుట్టవేసి ఆరు నెలలనుండి ఇతరులతో సంబంధము లేకుండ చేయుచున్నారు.

వీరి ఆస్తి విలువ 1000000 పౌనులు. నదిలోనున్న బ్రిటిషు ఫిరంగులుండు నౌకలలో శరణుజొచ్చుటకు వీరు ఒప్పుకొనలేదు. తమ ఆస్తిని విప్లవకారులు దోచుకొందురను భయముచే గొట్టుకొనుచున్నారు.

కీ! శ్రీ! ప్రాంతము ముస్లిగారు

అమెరికా గ్రంథకర్తయగు ప్రాంతము ముస్లిగారు చనిపోయిరి.

రాంజేమగొనాల్గుగారు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, డిశం 28:—బ్రిటిషువారివారితో రాంజేమగొనాల్గుగారు విందారగించి మధ్యాహ్నము పెయిన్లీవుగారిని దర్శించిరి.

సాయంకాలము మార్షెయిల్స్కు బయలుదేరిరి. అచట నిల్వకు ఒక ఎక్స్-చేరు. మార్షెయిల్స్కు శయ్యపడుటకు ముందు మగ్గొనాల్గుగారు హెరియట్టుగారితో భుజించిరి. ర్యాడికలు సోషలిస్టుపక్షమువారుగూడ చాలమంది వచ్చిరి.

వెంటిపై విధించిన నిషేధమును జపాను ఆర్థిక మంత్రి తీసివేయుటకు తీర్మానించిరి.

ఆంగ్లో ఇండియన్ విషయమై నూతన భారతదేశ రాజపతినికో కర్నూలు గిడ్డిగారు మాట్లాడిరి.

శాసనసభ ఎన్నిక

డిల్లీ, డిశం 28:—నేటు గోవిందరావుగారు క్షేమకాన్ఫరెన్సు కొనబడియుండుటచే మధ్యరాష్ట్ర ధూన్యాల నియోజకవర్గమువారిచే పోస్టానబడిన యన్. డి. తల్లతుల్లిగారి కెన్నుకొనబడియున్న ప్రకటనపలికిరి. (అ. ప్రె.)

భూకంపము

సిన్ధు, డిశం 28:—నిన్న 30 గంటల 41 నిమిషములకు 1700 మైళ్లదూరమున కొద్దిపాటిభూకంపము కలిగినట్లు త్రొక్కుములో కనుపించినది. (అ. ప్రె.)

మరణపత్రములు

రాకపోకలు:—కర్నూల్ హోస్పిటల్, నేడుదయమునచ్చిరి. ఆర్. హెచ్. పి. వికాసుగారు, వ్యవసాయకాఖ డైరెక్టరు అన్నిశుగారు నిన్న రాత్రి పాదహూరు బోయిరి.

స్వీకారము:—నరసన్న పేట రేంజి ప్రాథమికోపాధ్యాయసంఘ ద్వితీయ వార్షిక సభవృత్తాంతమును శ్రీకామేశ్వర దివిజను లోకలబోర్డు ఎలిమెంటరీ స్కూల్లో జరుగు సమయమున వృత్తాంతముగల పుస్తకమును కృతజ్ఞతతో స్వీకరించిరి.

శ్రీ త్యాగబ్రహ్మసభ:—శ్రీ త్యాగబ్రహ్మ ఆరాధనమహాత్మ్యములు జనవరి 4-11 తేదీలందు జరుగును. ఆనందర్షమున ఆంధ్రవృద్ధి భజన గోష్ఠివారు ఏళ్లలో భజనలు జరుపుదురు.

సుగుణిలొన సభ:—ఈ సభవారు శేపు 25 వ తేదీ శుక్రవారము 8-30 గా రాత్రి 8. సంచంధం ముదల్యారు విరచితమును "హమ్మెటు" నాటకమును అవమున విజ్ఞాపన పబ్లికేషన్లలో జరిపెదరు. 26వ తేదీన రాత్రి 9-30 గా ప్రహ్వవనాటకమును ప్రదర్శింతురు.

భాగవత్కథా ప్రసంగసభ:—1925 వ సం. డిసంబరు 28 వ తేదీ శనివారము రాత్రి 9 గంటలకు "రామదాసు చరిత్రము" అను కాలక్షేపము తొండమండలము స్కూలు హాలులో బ్రహ్మశ్రీ మాయవరం సుందరేశ భాగవతుల వారిచే జరిపించబడును.

శ్రీ పాండురంగ భాగవత్కథా ప్రసంగసభ:—26 వ తేదీ శనివారం రాత్రి 9 గంటలకు సదరు సభవారివారు రామదాసు చరిత్ర కాలక్షేపము హిందూ తియూజికల్ హైస్కూల్ హాలులో బ్రహ్మశ్రీ చిదంబరం శ్రీరంగాచారి భాగవతులవారు జరుపబడును.

నెల్లూరు ఆంధ్రసభ

శ్రీ నెల్లూరు ఆంధ్రసభవారు ముగ్ధోత్సాహమునగా 28-12-25 తేదీ శనివారమునాడ నెల్లూరు పురమందిరమున "ప్రహ్వ" నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

హిరణ్యకశ్యపుడు—నెల్లూరు నాగరాజరావు.

నారదుడు—నేలమూల రామకృష్ణయ్య.

లిలావతి—కె. శ్రీనివాసాచార్యులు.

కుమారుని ఉరియందు గాంచుట:—నేడుదయము జార్జిటౌనులో నౌకల్లి తనకుమారుడు ఉరితాటికి వేలాడుచుండగా ఆకస్మికముగ జూచెడి దుర్దశ గల్గెను. నిన్న రాత్రి 28 వయస్సుగల యాకుమారుడు యిల్లువిడచిపోయెను. నేడుదయము తల్లి నూతికి బోవగా మెడను త్రాడు ఉరిబోసి నూతులో వేలాడుచున్న కుమారుని శవమును గాంచెను. పుస్తర బహు పోలీసువారు విచారించుచున్నారు (అ. ప్రె.)

వైకుంఠకాదశి—బ్రాహ్మబంధు:—26 వ తేదీన వైకుంఠ ఏకాదశియగుటచే పార్థసారథి దేవాలయమునందు ఉత్సవము జూడబోవునని సౌకర్యార్థము రాయపురం, పాతీసు కార్నూరు, బ్రాడ్వే, చాకలిపేట, నెల్లూరు, పెరియమేటల వద్ద ఉదయం 5 గ నుండి బ్రాహ్మలు బయలు దేరునని బ్రాహ్మకం పేసీవారు ప్రకటించుచున్నారు. బెన్సరోడునకు మోటారు బసులు 5-40 గ బయలుదేరును.

పెరియూరు డాము:—ప్రభుత్వము వారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—పెరియూరు డాము చెడిపోవుచున్నదని అసత్య ప్రకటన-లొకను పత్రికలలో బడుచున్నది. గవర్నరు మెంటు ఇంజనీరుగారు ఇట్లు చెప్పియుండిరి. ఈ డాములో బీటుడ్యారా నీరు ఎక్కువగా పోవుటలేదు. సాధునకు సగటున 1/8 కుజకులు రం గ్రనుడ్యారా పోవుచున్నది. ఇంతపెద్ద డామున కామాత్రము పోవుట గొప్పపట్టు కాదు. పత్రికలలో నీ డామును గూర్చి వ్రాయువాని కాధారములేవు. చేయవలసిన కొండవైపు మెత్తని రాయి చీలి నీరుపోవుట కవకాశ మిచ్చినది. ఇచ్చట గోడకట్టుటకై ప్రభుత్వమువారు 4 క్రలక్షలు ఖాయపరచిరి.

హిందూస్త్రీల లక్ష్మీవిలాస సభ:—ఈ సభ సభ్యురాండు నిన్న సాయంకాలము జార్జిటౌను బ్రాంచినుండిగ మనటి. పుల్లన్నగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమై మెయూరు నానారాణిగారును, వారితో గూడ కామ్రాన్సు బోవుచున్న సంఘాధ్యక్షురాలు ఎం. లక్ష్మమ్మగారిని ఆభినందించుచు తీర్మానించిరి. అసభ్యురాలు రామదాసుచరిత్ర కాలక్షేపమును జరిపిరి.

బుగ్గేద సంధ్యావందన భావ్యము:—వెంపటి కుటుంబయ్య శాస్త్రిగారిచే రచింపబడిన బుగ్గేదసంధ్యా వందన భావ్యము తొమ్మిది ఫారము లచ్చయినవి. చందా సంవత్సరమునకు రు 1-8-0 యనియు, అర్ధసంవత్సరము మూడుమాసముల చందాగూడ అంగీకరింప బడుననియు, నూచింపబడినది. సులభశైలితో రచింపబడిన, సుగ్రాహ్యముగ నున్న నీగ్రంథమును హిందూమతాభిమానులెల్లరు చెప్పించి, శాస్త్రిగారి సత్ప్రియత్నములకు తోడ్పడ ప్రార్థితులు.

బాలభటుల ప్రదర్శనము:—ఈ ప్రదర్శనమునకు యేర్పాటులన్నియు త్వరగ జరుగుచున్నవి. సుమారు 8100 దరఖాస్తులు రిజిస్టరు చేయబడినవి. ఫలము చాలవలెచే చాలదరఖాస్తులు నిరాకరింపబడినవి. జిమ్మానా గ్రాండ్స్పందం. జంబూరీ బసత్సరుపబడినవి. 8000 మంది బాలరకు సరిపోవునట్లుగ 200 డేరాలు, 12 భోజనశాలలు, 240 వైపులు, స్నానము గదులు, మున్నగు ఏర్పాటులన్నియు చేయబడినవి. బాలరకెట్టి యిబ్బందిలేకుండ యేర్పాటులు చేయబడును. ప్రదర్శనము లన్నియు అచ్చటనే చుట్టుప్రాకార మేర్పరచిన యావరణయందు జరుగును. 29వ తేదీ ప్రథమదినము 4 గాల్ గవర్నరుగారు తెరచెదరు. 8.15 గ. కాంపుసైరు, 30వ తేదీ 4.6 గ. ఆటలు, నృత్యము 8-15 గ. ఫాన్సీ డ్రెసు, 31 తేదీ స్కాటుసంగీతము. జనవరి 1 తేదీ గవర్నరుగారి అధ్యక్షతక్రింద వినోదములు, 2వ తేదీ కుస్తీపండు. టిక్కెట్లు గేటులవద్ద విక్రయించబడును. అనుదినము 4 గాల్ ప్రదర్శనములు ప్రారంభమగును.

ఆర్యవైశ్య యువజన మహాసభ

జనవరి 2, 3, 4, తేదీలలో జరుగును

ఆర్యవైశ్య యువజన మహాసభ నిమిత్తమై ఆర్యవైశ్య యువజనసభ ఆహ్వానసంఘమువారు తన యేర్పాటులను చేయుచున్నారు. ప్రతినిధుల వసతులకు శ్రీకన్యకా పరమేశ్వరి సత్రము (సౌందర్యమహాలు ప్రక్కన) ఏర్పాటు చేయబడినది. భోజనవసతులు ప్రతినిధులకు మాలేమే. ప్రతినిధుల టిక్కెట్లు వైశ్యాహ్వలు కార్యదర్శిగా, వైద్యసరిసౌందర్య మహాయుకు యెదురుగ నుండు ఆర్యవైశ్య యువజనసంఘ కార్యాలయమునందును వారకును. 1926 జనవరి 2, 3, 4 తేదీలలో గోకేటుహాలు వందు మహాసభ జరుపబడును.

సి. వాసుదేవను

కార్యదర్శి.

రంగూను, డిశం 28:—లెఫ్టెనెంట్లు జెనరలు సర్ జాన్ పియా, అడ్జు టెంటు జెనరలును, ప్రధానయంజనీరు మేజరు జెనరలు బి. యన్. హార్వేయును నేడు "ఎల్లోవా" స్టీమరులో కలకత్తానండి వచ్చి మోమ్యాకు వెళ్లిరి.

హిందీ - తెలుగు

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకము 0-6-0

హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ 1-0-0

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

విలాసము:—

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము,

హైదరాబాద్.

ప్రకటన

3 వ ఫారము

ఈదిగున నోటిఫికేషను రాజమండ్రి మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు నోటిఫికేషను బోర్డులో ది 16-12-1925 తారీఖున ప్రచురణ చేయబడినది.

నోటిఫికేషను, ఏ

రాజమండ్రి మ్యునిసిపల్ కమిషనరువారు ది 9-12-25 తేదీని జరిగిన సభలో ఆ. న. 1920 సంవత్సరము మదరాసు టవున్ ప్లానింగు ఆక్టు 9 వ శెక్షను (1) ప్రకారము క్రింద యాదిగవ తీర్మానమును చేసియున్నారని సదరు టవున్ ప్లానింగు ఆక్టుయొక్క 10 (1) శెక్షను క్రింద యిందు మూలముగా ప్రచురచరచడమైనది.

“మ్యునిసిపల్ సరిహద్దులలోని కొన్ని ప్రదేశములలో పేటల నిర్మాణములను కట్టుబాటులో నుంచుకొనుటకును, పట్టణపుహద్దులమధ్య కోరవగని నిర్మాణములను, అనారోగ్యములు, జనసమృద్ధిములునగు ప్రదేశముల వృద్ధినిన్ని ఆటంకపరచుటకును కమిషనరు వారికి అధికారము కలిగియుండుటకు గాను మదరాసు టవున్ ప్లానింగు ఆక్టుయొక్క 9 (1) శెక్షను క్రింద యాపట్టణముయొక్క టవున్ ప్లానింగు స్కీములో, టవున్ ప్లానింగు డైరెక్టుయొక్క యిన్ స్ట్రక్షన్ రిఫరెన్స్ లో చెప్పబడిన విషయములును తీసికొని గల 1, 2, 3, 4, 5 బ్లాకులును, యిందులో జతపరచిన ప్లానులో 6, 7 నెంబర్లుగా చూపబడిన తూర్పుగూడెం పల్లిగూడెములును చేర్చుటకు తమయభిప్రాయమును ప్రకటించుచున్నారు. మదరాసు టవున్ ప్లానింగు ఆక్టు ఆఫ్ 1920 యొక్క 10 (1) శెక్షను క్రింద అవసరమైన నోటిఫికేషను చెయిరుమన్ గారివలన త్వరలోనే ప్రచురింపబడును.

స్కీములయొక్క వివరములును తప్పిల్లును

1 వ స్కీము

సరిహద్దులు:-

ఉత్తరము:- మ్యునిసిపల్ సరిహద్దులు.

తూర్పు:- ఉత్తరపు సరిహద్దు లగాయతు పీనుగుల పుంత రోడ్డుతో, కలియువరకు కాతేరు రోడ్డు.

దక్షిణము:- గోదావరి బండువరకు గల పీనుగుల పుంత.

పడమర:- పీనుగుల పుంతరోడ్డు జంక్షను లగాయతు ఉత్తరముగా మ్యునిసిపల్ సరిహద్దు వరకును.

సర్వేనెంబర్లు:- పాత నాల్గవార్డు ప్రకారము 1 లగాయతు 6 వ బ్లాకువరకు, 1 లగాయతు 187 వరకు.

2 వ స్కీము

సరిహద్దులు:-

ఉత్తరము:- మ్యునిసిపల్ సరిహద్దులు.

తూర్పు:- తెయిత్ రోడ్డువరకు గల మ్యునిసిపల్ సరిహద్దులు.

దక్షిణము:- తూర్పుసరిహద్దు లగాయతు మెయిను రోడ్డుతో కలియువరకు ట్రంకురోడ్డు.

పడమర:- సీతమ్మచెరువు లగాయతు దక్షిణము గాల్పిరుపేట మెయినురోడ్డుతో కలియువరకు గల కాతేరు రోడ్డును తరువాత ట్రంకురోడ్డుతో కలియువరకును మెయిను రోడ్డును.

సర్వేనెంబర్లు (పాత నాల్గవార్డు ప్రకారము)

13 వ బ్లాకు:- 357 లగాయతు 518 వరకును
15 లగాయతు
18 వరకును } 542 712
గల బ్లాకులు

20 లగాయతు 26,736

939

30 లగాయతు 32,1165

1257

3 వ స్కీము

సరిహద్దులు:-

ఉత్తరము:- శవులనగరోడ్డు జంక్షను లగాయతు తూర్పుగా మ్యునిసిపల్ సరిహద్దువరకును.

తూర్పు:- ఉత్తరముగా తెయిరురోడ్డు లగాయతు దక్షిణముగా నాగులచెర్వు మోరంపూడి రోడ్డువరకు గల మ్యునిసిపల్ సరిహద్దు.

దక్షిణము:- రైల్వేలైనుతో జంక్షను లగాయతు తూర్పుమ్యునిసిపల్ సరిహద్దువరకు గల నాగులచెర్వు మోరంపూడిరోడ్డు.

పడమర:- నాగులచెర్వు రోడ్డు జంక్షను లగాయతు జాంక్షేట మార్కెట్టు రోడ్డు జంక్షనువరకు గల రైల్వేలైనును తరువాత ఫాల్గును రోడ్డును.

సర్వేనెంబర్లు:- పాత నాల్గవార్డు ప్రకారము 34 వ బ్లాకు 1874 లగాయతు 1474 వరకును 44,45 బ్లాకులు 1911 2140 వరకును.

పాత 5 వ వార్డు ప్రకారము

1 లగాయతు 12 వ బ్లాకువరకును, 1 లగాయతు 725 వరకును 25 లగాయతు 27 వరకును 1912 - 1942.

పాత 6 వ వార్డు ప్రకారము

12 వ బ్లాకు - 1048 లగాయతు 1075 వరకును

14 1172 1276

4 వ స్కీము

సరిహద్దులు:-

ఉత్తరము:- తిమ్మిరికెట్టి గంటురు దక్షిణముగా రైల్వేలైను లగాయతు గోదావరిబండువరకును గీయబడిగిత.

తూర్పు:- ఉత్తరపు హద్దుకు గీయబడిన గీత లగాయతు దక్షిణపు మ్యునిసిపల్ సరిహద్దువరకు గల రైల్వేలైను.

దక్షిణము:- మ్యునిసిపల్ సరిహద్దులు.

పడమర:- ఉత్తరపు హద్దుకు గీయబడిన గీత లగాయతు దక్షిణపు మ్యునిసిపల్ సరిహద్దువరకు గల గోదావరిబండు.

సర్వేనెంబర్లు:- పాత 1 వ వార్డు తాలూకు

10 వ బ్లాకు:- 243 లగాయతు 252 వరకును

12 వ బ్లాకు:- 259 ,, 439 ,,

15 లగాయతు. 32 వరకును 459, 997 ,,

5 వ స్కీము

సరిహద్దులు:-

ఉత్తరము:- శ్యామలాంబారోడ్డును బండాపంజా రోడ్డును కలియుమావలి.

తూర్పు:- శ్యామలాంబారోడ్డు జంక్షను లగాయతు నాగులచెర్వురోడ్డు తో కలియువరకుగల రైల్వేలైను.

దక్షిణము:- రాయపూడివారిరోడ్డును తరువాత నాగులచెర్వుకు ఉత్తరముగానున్న వరుపురోడ్డును.

పడమర:- రాయపూడివారిరోడ్డు జంక్షను లగాయతు, బండాపంజారోడ్డు జంక్షనువరకు గల శ్యామలాంబారోడ్డు.

సర్వేనెంబర్లు:- పాత 5 వ వార్డు ప్రకారము.

13 వ బ్లాకు:- 726 లగాయతు 892 వరకును

23 లగాయతు 24 వరకు 1821 ,, 1911 ,,

పాత 6 వ వార్డు ప్రకారము.

8, 9 బ్లాకులు:- 643 లగాయతు 918 వరకు

తూర్పుగూడెం (6) వ స్కీము

సరిహద్దులు:-

ఉత్తరము:- పుల్లితోట పిథి

తూర్పు:- అజ్జరపువారి రోడ్డు.

దక్షిణము:- బట్లంకివారి అండు కవుతావారి సందులు.

పడమర:- పుల్లితోటపిథితో కలియువరకు గల గోదావరి పాతబండురోడ్డు.

సర్వేనెంబర్లు:- (పాత 2 వ వార్డు ప్రకారం)

7 వ బ్లాకు:- 372 లగాయతు 520 వరకు.

పల్లిగూడెం 7 వ నెంబరు స్కీము

సరిహద్దులు:-

ఉత్తరము:- పుల్లితోటపిథి.

తూర్పు:- పుల్లితోటపిథితో కలియువరకు గల గోదావరి పాతబండురోడ్డు.

దక్షిణము:- ఏషియాటిక్ పెట్రోలియం కంపెనీ బిల్డింగులు.

పడమర:- గోదావరి ప్రాటెక్టివ్ బండు.

సర్వేనెంబర్లు:- (పాత 2 వ వార్డు ప్రకారము.)

5 వ బ్లాకు:- 325 లగాయతు 354 వరకు.

2. యాస్కీములో చేర్చబడిన ప్రదేశముల యొక్క ప్లాను (Map. A) తేదీ 17-12-1925 లగాయతు 60 రోజులవరకు మ్యునిసిపల్ ఆఫీసులో ఆఫీసుటయిములో పరిశీలించుటకుగాను తెరచి యుంచబడును.

3. యాస్కీమువల్ల యెవరికైనను హాని చేయుట కలుగునని అభిప్రాయపడువారు యాస్కీమునుగురించి సలహాలుగాని, ఆక్షేపణలుగాని 15-2-1926 తారీఖులోపుగా ఛైర్మన్ గారికి వ్రాతపూర్వకముగా తెలుపుకొనవచ్చును.

మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు } వి. గురుమూర్తి,
రాజమండ్రి } ఛైర్ మన్.
16-12-1925

బ్రోకర్లు కావలయును

మేరు శెనగ పప్పు, ఖరీదు చేయుటకు, కడప కర్నూలు, మదరాసులో బ్రోకర్లు కావలయును. వివరములకు వ్రాయుడు.

Post Box No. 212 c/o Andhra Patrika,
7 Thambu Chetty Street Madras

గుడివాడ శ్రీ జగన్మోహనహాలులో

శనివారము.....26-12-25

నాట్యనభ తెనాలి (అమెచ్యూర్స్).

ప్రతాపరుద్రీయము

యుగంధరుడు } అభినవయుగంధర డాక్టరు గోవిందరాజు
పిచ్చివాడు } వెంకటసుబ్బారావుగారు L. M. & S.
శ్లోకులు 8, 2, 1-8-0, 0-12-0, 0-6-0.

N. B. V. Sashachari B. A.

Conductor.

Dr. G. V. Subbarao. L. M. & S.

Secretary.

కమలాక్షి

(ఏ చిత్ర కథ)

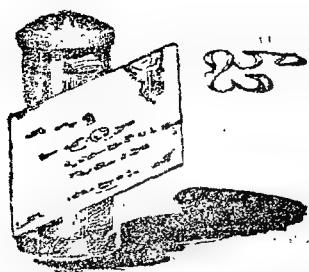
గ్రంథకర్త:- నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజాకాలేజీ ప్రధానాచార్యులు మ-రా-శ్రీ, రాయనం వెంకటశివుడుగారు ఎం. ఏ., ఎల్. టి.

సాంఘికనవల-ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంస్థలు, పిల్లల యాటపాటలు, ప్రతాపారవ్యవహారములు, గుణ శీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్షమగుచుండును.

120 పేజీలు, ఛైతన్యముకాగితము. మంచి అచ్చు. 0-8-0.

మేనేజరు.

* శంఖుచెట్టివీధి, నంద్యాల.

జాబులు

సుజానచంద్రిక

శ్రీ సీతారామ భక్త సంఘము తరఫున ప్రచురింపబడుచున్న భక్తిజ్ఞాన వైరాగ్య విషయక మాసపత్రిక నవంబరు, డిశంబరు మాసపత్రికలు సకాలమునకు ప్రచురింపబడుటకు నాణెంటిలో అనివార్యమైన ఇబ్బందులు గలగుటవల్ల చాలా ఆలస్యము అయినది. నవంబరు డిశంబరు రెండు సంచికలు జనవరి నెలలో చందాదారులకు అందజేసెదను. చందాదారు లెల్లరుకు వింపప్రార్థన. చేబోలు సంతోషరాయణం సంపాదకుడు.

"గ్రంథదానము"

శివరామపురం గ్రామవాసులు బ్రి. శ్రీ. యామిజాల లక్ష్మీనరసింహులు భుక్తగారు నవంబరు 30 తేదీన జరిగిన శ్రీ రామ పట్టాభిషేక మహోత్సవకాలమందు భాషాభిమానముతో శ్రీరామ గ్రంథాలయమునకు సంస్కృతభారతము (రు 22 లు) విలువగల గ్రంథము పురాణపకనాథము ఉచితముగ నొసంగిరి. సాలూరు వాస్తవ్యులైన బుద్ధిపు అప్పారావుగారు భాషాభిమానముతో నైదుగ్రంథముల నొసంగిరి.

యామిజాల రామనరసింహము,

మేనేజరు శ్రీరామగ్రంథనిలయము.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదమహాసభ

సామాన్యముగా ఏప్రిల్ మాసములో 1 తేదీ మొదలు మొదటివారములో జరుపుటకు తీర్మానించవలయు నని కార్యదర్శిగారికి సభ్యులందరు అభిప్రాయములు తెలుపుచున్నాడు. సామాన్యముగా ఈ సభ నెలపులు కలిసివచ్చును. ఉద్యోగియుల కెల్లరకును, అనుకూలముగాయుండును కడుశ్రీఘ్రములో తేదీనిర్ధారణ కాగలదు. కాలమా సమీపించుచున్నది. ఇప్పటికి స్థాయి సమితివారు ఇంకను సర్వసభ్యసమావేశపరచి అభ్యుత్థుని ఎన్నుకొనుట కాలేదు. త్వరలో చేయుదురుగాక.

ఆయుర్వేదాభిమానులెల్లరును కార్యమునకు తోడ్పడి జయప్రదముగావింతురని ప్రార్థన.

టి. రామభద్రయ్య,
ప్రధానకార్యదర్శి, నంద్యాల.

నెల్లూరుమండల ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాధ్యాయ మేనేజర్ కొక విజ్ఞప్తి

పై టీచరు మేనేజర్ల సంఘ ద్వితీయ సాంవత్సరికోత్సవము యీ నెల 29 వ తేదీ (29-12-25) మంగళవారము, కందుకూరు తాలూకా ఉలవపాడు గ్రామములో, నెల్లూరు మండల విద్యా సంఘసభ్యులగు మ-రా-రా-శ్రీ, బి. పెరుమాళ్లు నాయుడు, బి. ఏ. గారి అధ్యక్షతన జరుపబడును. కాన మండలములోని యావన్నుండి టీచరు మేనేజరులు తప్పక సదరు మహాసభకు దయచేయ ప్రార్థితులు. సభకు యేతెంచు మహాసభకు కందరకు బస, భోజనవసతు లుచితముగా ఆహ్వానసంఘమువారు ఏర్పాటుచేసియున్నారు. ఉపాధ్యాయ ప్రతినిధులు రు 0-8-0 లు రుసుమును చెల్లించవలయును. పై ప్రతినిధి రుసుముగాక టీచరు మేనేజరులు మాత్రము గత సంవత్సర సంఘభర్తల బాకీలదీర్చు నిమిత్తము రు 0-4-0 లు రుసుముగా చెల్లించవలసి యున్నారు. ఆహ్వానసంఘమువారి అభిప్రాయప్రకారము చిత్తుతీర్థానములు యీ నెల 25-వ తేదీ మొదలు 28 తేదీ లోపల మండల సంఘకార్యదర్శి నైన నానద్దకు దయతో చేర్చవలయునని ప్రార్థన. సంఘవిషయ మైన సంసేహములు, అక్షేపాలు మొదలగునవి యేవియైన వున్నయెడల పై తేదీలోగా వ్రాతములకముగా కార్యదర్శి గారికి తెలుపుకొనిన అందుకు సరియైన కార్డులు సిద్ధపరచుకొని జవాబు చెప్పటకు సిద్ధపడియున్నాను. మహాసభ మధ్య భాగములో ప్రవేశబెట్టు యెట్టి తీర్మానములున్నా చర్చకు దిసికొనబడవు. మహాసభలో వ్యాసములు చదువువారు ఉపన్యాసము లిచ్చువారు యెవరైనను వున్నయెడల వారి నామ జాబితా, ఉపన్యసించు విషయములు ముందుగా తెలుపవలయును. ఈ మహాసభలు ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తివిధికి తోడ్పాటు ఒసగుటకై యేర్పడుచున్నవగుటవల్ల పై విషయ

ములను గురించి టీచరు మేనేజరులను హెచ్చరిక చేయుచున్నాను. కార్యక్రమణికాది విషయములు మహాసభలో యెరుకపరుచబడును. కాన నా ప్రార్థన అంగీకరించి మండలములోని యావన్నుండి ఉపాధ్యాయ మేనేజరులు యేతెంత మహాసభకు దయచేయవలయు నని మిక్కిలిగా ప్రార్థించుచున్నాడను.

కనుప రి నారాయణయ్య,
కార్యదర్శి.

గుత్తి, తాడిపత్రి రేంజీల ఉపాధ్యాయుల సంఘ వార్షికోత్సవము

గుత్తి, తాడిపత్రి రేంజీల యుపాధ్యాయుల సంఘవార్షికోత్సవము గుత్తి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు మ||రా||శ్రీ. జి. లక్ష్మీరెడ్డిగారి అధ్యక్షతనైనది మన్రో సత్రమున ఈ నెల 12 వ తేదీ సాయంత్రము రి ఘంటలకు జరుపబడెను. ఉపాధ్యాయులందరును గలసి తమబలము మనయోగింప నూహజేసి యన్వేష్యప్రేమను పెంపొంది జేయవలెనని యొక మాసపత్రిక నిర్వహింప యత్నించునట్లు తెలియచున్నది. వారి యూహ కార్యరూపము దాల్చుగాక యని కోరుచున్నాను. కార్యదర్శి గారు స్వాగతోపన్యాసము నొసంగిరి.

తదుపరి ఈదిగువ తీర్మానములు గావింపబడినది. యోగ్యత గలవారికి ట్రైనింగువశ్యకము లేదనియు సెకండరీగ్రేడు యుపాధ్యాయులకు నెలకు రు 40-0-0 తక్కువకాని వేతనము నిప్పించవలయుననియు గ్రాంటును సెకండరీగ్రేడువారికి సంవత్సరమునకు రు 800-0-0 హైయర్ గ్రేడువారికి సంవత్సరమునకు రు 180, లోయర్ కు రు 120-0-0 రూపాయల నిచ్చిన ఉపాధ్యాయులకు గౌరవతీవనము జేయుట కనుకూల ముండుననియును తాలూకాబోర్డువారు వేసవికాలపు సెలవులును తదితర సెలవుల నిప్పించవలయుననియును,

ఇప్పటివలె కాక యుపాధ్యాయులకు ప్రతి నెలలో మొదటివారములోనే జీతములు తాలూకాబోర్డు వారిప్పించవలెననియు తీర్మానములు గావింపబడినవి. ఆనల లక్ష్మీపుల్లె యను గ్రామబాలరు లకుకళ యను నాటకములో ఒక యంకము చక్కగా ప్రదర్శించిరి. పిమ్మట అగ్రాపనాధిపతిగారు తమ యుపన్యాసమున ఉపాధ్యాయపదవి గౌరవ ప్రదమైనదనియు ఉపాధ్యాయుల లెల్లరును, తమచే శిక్ష నొందు బాలరకు సభివృద్ధికి లేవలయునని వారికి తగిన ప్రోత్సాహము నొసంగుటకు యత్నములు చేయబడుననియు చెప్పిరి. అగ్రాపనాధిపతిగారికి వందనము లర్పించుటతో సభ ముగింపబడినది.

(ఒక విలేఖరి)

ఆంధ్రనాయకులకు, మార్దంగికులకు హరిదాసులకు విజ్ఞప్తి

ఈ భీమవరం గ్రామమున ఆరు సంవత్సరములనుండి జగత్పూజ్యుడును, శ్రీ రామభక్తాగ్రేసరుడునుగు శ్రీ త్యాగరాజ స్వామివారి ఉత్సవములు భీమవరం తాలూకా ప్రజల సహాయమున మహావైభవముగా జరుగుచున్నవి. తిరిగి పువ్య బి||దశమినుండి అయిదురోజులు శ్రీస్వామివారి ఉత్సవములు జరుపబెట్టబల నిశ్చయించిరి. మాకు తెలిసియున్నంతమట్టుకు ఆంధ్రదేశ మంతటికి ఆహ్వానములు పంపుకొని యున్నాము. ఆహ్వానములు అందని మహాశయులు మన్నించి ఇదే ఆహ్వానముగా నెంచి తప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు. శ్రీ స్వామివారి ఉత్సవములు మొదటి రోజున దశమినాడు తృతీయ ఆంధ్ర సంగీత పరిషత్ సభ జరుపదలచితిమి. అధ్యక్షులుగా మండ ప్రార్థించుమ సుప్రసిద్ధ గాయకులగు తుమరాడి సంగమేశ్వరశాస్త్రిగారి అంగీకారము కోరితిమి. జవాబువచ్చినచెట్టనే పత్రికలో ముందు ప్రకటింతుము. శ్రీ స్వామివారి ఉత్సవములు అయిదురోజులలోను సంగీత కచేరీలు జరుపు గాయకులకు మార్దంగికులకు హరిదాసులకు రాకపోకల ఖర్చులు సమర్పింతుము. పరిషత్ సభకు గాయకులు అభిమానులు దయచేసి జయప్రదముగా జరుప ప్రార్థితులు. ఉన్నవముల అయిదురోజులు కార్యక్రమము అప్పువేయించి ప్రకటింపవలసియున్నది గాన రాదలచినవారు దయయుంచి ఈ సెలొఖరలోపలనే తెలుప వేడుచున్నాను. మార్గము:— మద్రాసు సదరను మహారాజారెవ్వ తాడిపత్రిగారికి ప్లేషులో దిగి భీమవరం రావచ్చును. అన్ని విధముల బండ్లు పడవలు ఎల్లపుడు సిద్ధముగా నుండును. ఉత్సవములకు భీమవరం తాలూకావాసులు అందరు వచ్చి జయప్రదముగా జరిపి అనందించుకోరుమన్నాము.

భమిడిపాటి సూర్యనారాయణ,

కార్యదర్శి, శ్రీత్యాగరాజ భక్తసభ-భీమవరం, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా.

సికింద్రాబాదు : టి. రాఘవాచారిగారి

ప్రదర్శనములు

బళ్లారివాస్తవ్యులైన మ-రా-రా-శ్రీ, టి. రాఘవాచారి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు సికింద్రాబాదునందున్న సరస్వతీ సభవారి ఆహ్వానమువలన యాపురమునకు శివవారము (19-12-25) నాడు విచ్చేసిరి. నిజాము కాలేజీలో ఆంగ్ల ప్రాఫెసరుగానున్న మ-రా-రా-శ్రీ, తిరిగి వీరభద్రుడుగారి ఆహ్వానమువలన రాఘవాచారిగారు 19 వ తారీఖు సాయంత్రము 5, 6 గంటల మధ్యమున నిజాంకాలేజీ హాలునందు షేక్స్పియరు హామలెట్, ఒకటో మర్చెంటు ఆఫ్ వెనిసు నందలి కొన్ని రంగములను మరి యితర హాస్యకరమైన రంగములను చదివిరి. నిజాంకాలేజీ ప్రాఫెసరులు, విద్యార్థులు మాత్రమే గాక మేజరు నాయుడు మున్నగు ప్రముఖులు నాటి సభ నలంకరించిరి. నిజాంకాలేజీ ప్రాఫెసరుగారియైన రాఘవాచారిగారిని సభ్యుల కుచితరీతిని నెరింగించిరి. వారి నటనా కళలము సభ్యులకందరకు నానందము కలుగజేసెను. సభా సంతరమున నిజాంకాలేజీ ఇంగ్లీషు ప్రాఫెసరుగారైన Speight దొరగారు రాఘవాచారిగారికి వందనము లర్పించుచు, Shakspear ను తమ నాట్యకళలమువలన రాఘవాచారిగారు పునర్జీవునిగా జేసెనని చెప్పిరి.

ఆనాటి (19-12-25) రాత్రి సికింద్రాబాదు రాజగోపాలు నాటకశాలయందు సరస్వతీ సభవారు రామరాజునాటకమును, మరునాడు ఆదివారం సాయంత్రం 5 1/2 మొదలు 9 1/2 వరకు రామదాసు నాటకములను ప్రదర్శించిరి. మొదటి నాటకముందు రాఘవాచారిగారు పతానపాత్రమును, రెండవదాని యందు రామదాసు పాత్రమును ధరించి తమ అత్యద్భుత నటనాశక్తిని కనబరచిరి. చలి అపరిమితముగా నున్నను హైదరాబాదు నుంచి అనేకులు నాటకముల చూచుటకై విచ్చేసిరి.

ఏప్రిల్ నెలకు ముందుగా ఒకసారివచ్చి 'ఒకటో' నాటకమును ప్రదర్శించెదనని క్రియుత ఆచార్యులుగారు చెప్పియున్నారు. (ఒక విలేఖరి)

గుంటూరు తాలూకాబోర్డువారి విరాళము.

ప్రభుత్వమువారి యసమృత్తి

ఈపట్టణమున గోరక్షణసంఘ మొకటి పురపాలక సంఘముతరపున స్థాపితముచేయబడి దినననాభివృద్ధియగుచున్న సంగతి అందరికి దెలిసిన విషయమే. ఈసంఘము పురపాలక సంఘపు సానుభూతినిబొందుటయేగాక పరిసర పురపాలకవర్గములయూదరమును గూడ బొందగల్గెను. ఈసంఘమునం దేమత్రమును రాజకీయముగాని ప్రభుత్వమువారికి ప్రతిఘటనముగాని లేవు. ఇది శేవలము సాంఘికము, ఆర్థికము.

ప్రతి వత్సరము లక్షలకొలది గోవులు కటికివాని హస్తముల పాలగుచున్నవి. హిందూదేశములో సగటున రెండ్రెడ్డులు దున్నవలసినది 4 యొకరములభూమి. అట్టిది యిప్పుడవి 16 యొకరములు దున్నవలసి వచ్చుచున్నది. అనగా తగినంత పశుగణము లేనట్లు నిశ్చయమగుచున్నది. గోగణము షీటింపుటచే చక్కనిపాలు లభ్యము గావు. అందుచే గోమతను రక్షించుట మన భారతవర్షమును రక్షించుటయే. ప్రతి భారతీయుడును గోగణమును రక్షించి తన విధ్యుక్తమును నెరవేర్చుకొనవలసినది. మాపట్టణమున ఈగోరక్షణ శాఖవారు క్లాసు పాత్రముకు సేవను జేయుచున్నారు. వారినిరంతరక్షిచే ముహూ 30 అవులు రక్షింపబడినవి. వీటికి మేతకు రక్షణకు చాలాద్రవ్యము గానఅసినది. మాతాలూకాబోర్డువారు దయతో ఈమధ్య 100 రూపాయలు విరాళ మొసంగునట్లు తీర్మానించిరి. ఆ తీరుననే బెజవాడపురపాలకవర్గమువారు 10-0-0ల నొసంగునట్లు తీర్మానించిరి. తీర్మానము కృష్ణాకల్వరగారికి పంపుటయు వారు దానినంగీకరింపగా, ప్రభుత్వమువారు వంగీకరించుటయు జరిగినది. మాగుంటూరుజిల్లా గతకల్వరగారు మాత్రము అసమృత్తి దెప్పినట్లును వారియసమృత్తిపైనే ప్రభుత్వము వారు గూడ వారిరాళ్ళము నొప్పకొలేదని దెలియుచున్నది. కృష్ణాజిల్లాలో 10-0-0 విరాళము నొప్పకొనబడుటయు నిచటనదిప్రభుత్వమువారి యిశుమతి బడయకపోవుటయు, పరస్పర విరుద్ధముగా నున్నది. మా గుంటూరు తాలూకాబోర్డువారు వెనుకంజ వేయ వునర్హివారకై ప్రభుత్వమువారికి బంపి గోమతయెడల గలభక్తిని వెల్లడింతురుగాక.

దక్షిణాఫ్రికా యందలి భారతీయులు

(విషవ్ ఫ్రెడరిక్ ఫిషరుగారు)

(భిషవ్ ఫ్రెడరిక్ ఫిషరుగారు దక్షిణాఫ్రికా యందు పర్యటనమునందు ఆచ్చట భారతీయులు అను భవించుచున్న కష్టములనుగురించి నేషనలు క్రిస్టియనుకాన్సిలు రివ్యూక్కు వ్రాసిన వ్యాసమును ఈదిగువ ప్రకటించుచున్నాము.)

దక్షిణాఫ్రికా యందు ప్రబలియున్న వర్ణవిభేదములకు ప్రపంచమునం దెచ్చటను సాటిలేదు. ఆఫ్రికావాసులగు నీగ్రోలు 15 కోట్లమంది యున్నారు. అల్పసంఖ్యాకులగు ఆంగ్లేయులు ఆచ్చట నివాసముల సేర్వీకముగా రాజకీయ వాణిజ్య సాంక్రామికవిషయములందు అధికారము వహించుచున్నారు. ఇక భారతీయులనువలె ఎంతటి ప్రముఖమునైనా వేరుగ వ్రాయబడనలయును. ఈ వర్ణవిభేదముల తీవ్రతవల్ల ప్రజాత్మత పరిపాలనాసాంప్రదాయములు వృద్ధిచెందుటకు అవకాశము లేకున్నది. రాజకీయవిషయములందుగాని వాణిజ్యవిషయములందుగాని ఏదోఒక జాతివారు నిరంకుశముగ ఇతరజాతులవారందరిని స్వాధీనముందుకుకొనుటకు నాగరికప్రపంచము దీర్ఘ కాలము సహించజాలదు. ఏజాతివారైనను అన్నివిధముల అభివృద్ధిచెందుటకు అవకాశ ముండవలెను. కావున దక్షిణాఫ్రికానువలె దక్షిణాఫ్రికాకుమాత్రమే సంబంధించినదికాదు. నాగరిక ప్రపంచమునకంతయు సంబంధించినది. దక్షిణాఫ్రికా భౌతికసంపద యంతయు తెల్లజాతివారి స్వాధీనమునందున్నది. శ్వేతేతరజాతులు కష్టపడి పనిచేయుటవల్లనే దక్షిణాఫ్రికా యందు పంటలుపండుచున్నవి. తమవల్లనే శ్వేతజాతులవారి కింతలాభము కలుగుచున్నదని కార్మికులు గుర్తెలుగుచున్నారు. తమకష్టములను ఇబ్బందులను ప్రకటించుటకుకూడ సాహసించుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా యందలి 15 లక్షల జనసంఖ్యగల శ్వేతజాతులవారికిను ఎంతకాలము భౌతికసంపదను తమ స్వాధీనమునం దుంచుకొనగలరనునదియే ముఖ్యమగు ప్రశ్న. ఈ సంపదకంతయు ముఖ్యమగు కారకులగు తెల్ల జాతులవారికి వ్యాయముకలగజేయక ఎంతకాలము జరిపెదో మాడవలసియున్నది.

దక్షిణాఫ్రికా యూనియనునందు వర్ణవిభేదముల ననుసరించి జనసంఖ్య క్రిందివిధమున నున్నది:—

శ్వేతజాతులు	15,19,000
భారతీయులు	1,61,000
నీగ్రోలు	50,00,000
సంకరజాతులు	7,00,000

నేటాలు 1,40,000 మంది ట్రాన్స్ వాల్ లో 12,000 మంది కేప్ ప్రావిన్సునందు 9000 మంది భారతీయులు యున్నారు. ఆరంభ స్థితినుండి భారతీయులు లండనుకూడదని నిశ్చయించుకొనవలసియున్నది. ఈ రాష్ట్రమువిషయమై పరిశీలించుట నవసరము. నేటాలునందున్న భారతీయులు వ్యవసాయవిషయములందు మాత్రమే నియోజనమునందున్నారు. అల్పసంఖ్యాకులు మిల్లలయందు పనివారుగను, కార్మికులయందును గుమాస్తాలుగను, ఇతరసభావ్యులయందును యున్నారు. కాని ప్రముఖులగు భారతీయులు వ్యాపారము చేయువారై యున్నారు. వీరిలో కొందరు బాగుగ ధనమువార్జించి, చక్కని భవనములలో సర్వసౌఖ్యముల ననుభవించుచున్నారు.

భారతీయుల వ్యాపారము

భారతీయులు చక్కగ వ్యాపారము చేసికొనుచుండుటయే ఈ ఆంధ్రేశ్వరకంతయు ప్రధానకారణమని చెప్పవలసియున్నది. ఆఫ్రికావారు భారతీయవర్తకునివద్దనే తమకుకావలసిన సరకులను కొనుచుందురు. ఏలయిన భారతీయవర్తకునివద్దనే రముసలిపి సరకులనుకొనుటకు అవకాశ ముండును. అప్పు యొక్క కుసు. ఈ కారణమువల్ల ఆంగ్లేయవర్తకులు భారతీయవర్తకులతో పోటీచేయజాలకపోయారు. వీరిలగు ఆంగ్లేయులకూడ భారతీయవర్తకులవద్దనే సరకులను కొనుచున్నారు. భారతీయవర్తకులు లేకున్నా తాముజీవిండుటయే కష్టమని పలువుర ఆంగ్లేయులు నాకు చెప్పియున్నారు. కాని రాజకీయాంధోళన సమయమున ఈ వర్ణవిభేదములనువలె ప్రధానముగనే అందరు పరిగణించుచున్నారు.

కావున ఈసమస్యకు ఆరికవిషయములే కారణము కావనియు, వర్ణవిభేదముకూడ కొంతవరకు కారణమనియు చెప్పకలేదు. భారతీయులకు ఖర్చులుతక్కువ గనుక తక్కువ ఖాతమునకు తనసరకుల నమ్మును. భారతీయుల జీవితపుఖర్చులు అతిస్వల్పమని ఆంగ్లేయులు తిరస్కారముగ చెప్పుచుండుదురు. కాని భారతీయులు ధనవంతులైనను మొదటితరగతి హోటలుల యందు దుండమాడుదు. నాటకములు, ఇతరవేడుకలకు పోహడదు. ఇట్టినిశ్చయము లుండుటచే ఆంగ్లేయులవలె ఎక్కువధనమును వ్యయపరుచుటకు ధనకులగు భారతీయులకుకూడ అవకాశములేదు. ఇక భారతీయులు తమసంపదకు అనుగుణ్యముగవిధమున నుఖము

లనుభవించుచున్న ఆంగ్లేయులు కండ్లద్రచేయుదురు కావుననే భారతీయులలో ధనకులు సంపదలనున్న సామాన్యులవలె జీవితమును గడపుచుందురు. సర్వసౌఖ్యముల ననుభవించుట ధనమున్న ఆంగ్లేయులు ఆగ్రహమునకు నెరచి లీచవారివలె జీవితములు గడపు భారతీయులు లెండన్లో చూచి యున్నారు.

భారతీయులు మద్యములను సేవించుట

మరియుక ముఖ్యవిషయము. దక్షిణాఫ్రికా యందలి భారతీయులు మద్యపానముచేయరు. ఆంగ్లేయులు త్రాగు బుద్ధసంఖ్యకు మితములేదు. ఇట్లు ఒడలెక్కత్రాగువా రెంతకాలము నిలచియుండురా యని సందేహింపక తప్పదు. ఇట్లు అధికముగ ఈ వ్యసనమునకు లోబడియుండుటచేతనే ఆంగ్లేయులు ఎక్కువ ధనమార్జించినను ధనముకూడతెల్లజాతులకున్నారు. గుట్టుపువంతములకు భారతీయులు పాక్షాదము. ఆంగ్లేయులు తన ధనమును పంచెయిండు అధికముగ కోల్పోవుచుందురు. ఆంగ్లేయులకు జీతములేకున్న. ఈ కారణములవల్ల ఆంగ్లేయులకు ఖర్చులేకున్న. భారతీయులకు ఖర్చులు తక్కువగనునని ఇంగ్లండునందుకూడ ఆంగ్లేయులు అనుభవించు సుఖములను దక్షిణాఫ్రికా యందలి ఆంగ్లేయులు అనుభవించ ఆపించుచున్నారు. భారతీయుల జీవితపుఖర్చులు తక్కువగనుండుట ఈ వర్ణవిభేదమున కొక ప్రధానకారణము. కాని తమఖర్చులు తక్కువగనుండుటకు భారతీయులు కారకులుకారు.

శ్వేతేతరజాతులను ప్రత్యేకించుట

ఫెటాపదతి ననుసరించి భారతీయులందరు ఒక ప్రదేశమునందే నివాసముల సేర్పరచుకొని యుండవలెను. సగరమునందలి ఆరోగ్యవంతులను చక్కని ప్రదేశములందు వారు నివాసముల సేర్పరచుకొనకూడదు. ఆచ్చట వారికి భూములుకూడ ఇవ్వవలెను. అప్రదేశములందున్న భూములను ఆంగ్లేయులు అనియాయముగ పురవాసులకు విక్రయించుకూడదను కాపనముకూడ యున్నది. కావున భారతీయులు ఏదో ఒకమూల నివాసము సేర్పరచుకొనియుండవలెను. జోన్సుబర్గ్ మున్నగు సగరములందు భారతీయులు సీతా పిత్తే సంపాదించుకొనకూడదని నిశ్చయించుకొనవలసియున్నది. అందుచే ధనమున్నను చక్కని శివసములను నిర్మించుకొనుటకు భారతీయుల కిష్టముండదు. అవకాశముకూడలేదు. బాడుగకు భూమిఇవ్వబడును. అక్కడ భారతీయులు నివాసము సేర్పరచుకొనవచ్చును. యజమానికి ఇవ్వమనవచ్చినపుడు ఆ నివాసములనుండి భారతీయుల సతిదు వెలుగొట్టుచున్నాను. ఈభూమి మనది ఈఇల్లుమనది అని చెప్పుకొనుటకు భారతీయులకు అవకాశములేదు. కావున సీతా పిత్తే సంపాదించుకొనుటకు గాని చక్కని భవనములను నిర్మించుకొని జీవితములను గడపుటకు గాని వారి కుత్సాహముండకుండుట సహజము. పూర్వము రషియా యందు యూదులు ఏవిధమున బాధలనుభవించిరో నేటి దినము భారతీయులు అట్టిబాధలనే అనుభవించుచున్నారు.

తక్కువజీతములు

పంట భూములయందు పని చేయు భారతీయులకు అత్యల్పముగ జీతము లివ్వబడుచున్నది. నెలకు 2½ పాములు జీతముదొరకిన అతని అదృష్టమని చెప్పవచ్చును. ఇంతితక్కువజీతము పొందువారికి ఖర్చులకూడ తక్కువగనుండుట సహజము. వీరు నివసించు ప్రదేశములు ఘోరముగ నుండును; వారుండు గుడిసెలు మట్టిగోడలతోను తగవుకొన్నంతయు యుండును. భారతదేశమున నిమ్మజాతులవారి నివాసములకన్న దక్షిణాఫ్రికా యందు కూలినవలెయు భారతీయులనివాసములు అధ్వాన్నముగ నున్నవి. ఈ కారణమువల్ల వారు సాంఘిక జీవితసౌఖ్య మించుకైనను లేక కుక్కలవలె నీచస్థితియందున్నారు. బాలురు చదువుకొనుటకు పాఠశాలలు తగినన్ని లేవు. బాలురు సోమరులై విద్యావిహీనులై తండ్రిలవలెనే తమజీవితములనుకూడ నీచముగ గడపుకొనవలసియుండును. సాంఘికముగ గాని నైతికముగ గాని విజ్ఞాన సంపాదనయందుగాని అభివృద్ధిచెందుటకే భారతీయుల కవకాశములేదు. భారతీయు లీవిధమున దక్షిణాఫ్రికా యందు అణగద్రొక్కబడియున్నారు. ఇట్టి దౌర్జన్యమునకును నిరంకుశమునకును ప్రపంచమునందు సాటిలేదని చెప్పకలేదు.

వర్తకముచేయు భారతీయులనువలె ఆంగ్లేయుల మనోవేదము కారణముగనున్నది. అనియాయముల నిశ్చయములు నైతికముగ సమర్థించుట కెంతమాత్రము వీరులేదని ఆంగ్లేయులే అంగీకరించుచున్నారు. కాని దక్షిణాఫ్రికా ఆంగ్లేయులు

లలో నూటిలో 99 మంది ఈవిల్లును ఆమోదించుచున్నారు. వ్యాయధర్మము ఎట్లున్నను వారికి చింతలేదు. వర్ణవిభేదము ప్రబలగ ఆస్పృశ్యతగల ప్రధానధర్మముగ భావించి ఆంగ్లేయులు ఈవిల్లును ఆమోదించుచున్నారు. రాజమార్గముగ భారతీయ వర్తకులతో పోటీచేయజాలవచ్చును నిర్బంధకాపనములను స్పష్టించుటయే సాధనమని వారివాదము.

భారతీయుల ఇక్కట్లులు

భారతీయులు లనుభవించుచున్న బాధలను సహించవలసిన పరాభవములను ఇంగ్లండుట అసాధ్యము. సాంఘికరాజకీయ ఆర్థిక మతివిషయములందు ప్రపంచమున సాటిలేనివిధమున భారతీయులు అణగద్రొక్కబడుచున్నారు. ట్రాంబండ్లలో కడపటి తెంచీలయందుమాత్రమే భారతీయులు మార్పుండి ప్రయాణము చేయవచ్చును. మొదటితరగతి హోటలులు, క్లబ్బులు, చర్చీలు, గ్రంథాలయములలోనికి భారతీయులు పోనూడదు. కూలీలు అనుపదము భారతీయులకు పర్యాయపదముగ ఉపయోగింపబడుచున్నది. ఆంగ్లేయవిద్యార్థులు చదువు భూగోళకాస్త్రపుస్తకమున ఒక తెంగలి పెద్దనిషి పకముక్రింద 'భారతదేశపుకూలీ' యని వ్రాయబడియున్నది. కేంబ్రిడ్జి ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయములందు పట్టభద్రులైన భారతీయులను అజ్ఞులగు ఆంగ్లేయులు 'కూలీలకు' వేలతోమాపుచుందురు. దక్షిణాఫ్రికా యందు విజ్ఞానమునకు గౌరవములేదు. తోలరంగే గౌరవాగౌరవములను కలుగజేయుచుండును.

వర్తకముచేయు భారతీయులందరు ప్రతిసంవత్సరము లై సెన్సు పుచ్చుకొనవలెను. లై సెన్సు ఇచ్చు ఆంగ్లేయాంగ్లేయి తన కిష్టమైనవారికి లై సెన్సు ఇచ్చును. ఇచ్చుమనేవారికి లై సెన్సు ఇచ్చును. ఒక రష్ట్రమునుండి మరియొక రష్ట్రమునకు భారతీయులు ప్రయాణముచేయవలసినప్పుడు ప్యాసుపార్టుపుచ్చుకొనవలెను. ప్యాసుపార్టునందు రెండు లేక మూడువారముల కాలము నిర్ణయింపబడును. ఈకాలములోగ అతడు తిరిగి రావలెను. నీగ్రోలందరు పన్ను చెల్లించి పేరును రిజిస్టరుచేసికొని టిక్కెటు పొంది ఆటిక్కెటును ఎల్లప్పుడు చగ్గరనుంచుకొనవలెను. ఈవిధమున శ్వేతేతరజాతులవారి రంధ్రు పరిధినిపండుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా నీగ్రోలదేశమైనను స్వదేశమున విచ్చలవిడిగనుండుటకు వారికి యోగ్యులేదు. ఆంగ్లేయులుతప్ప మిగిలినవారందరు నింద్యులుగ పరిగణింపబడుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా పరిపాలనమును నింద్యమగుజాతుల రషియాపరిపాలనను తో పోల్చవచ్చును. అభినవ నాగరికప్రపంచమున ఈ పరిపాలనమునకు సామ్యములేదు.

యంత్రతాలయములందు తెల్లవారికి 25 పి.లెంగుల జీతము నెలవారికి రెండుపి.లెంగుల జీతము ఇవ్వబడుచున్నది. మూడు నెలలు తెల్లవానికి నేవచెసి సర్టిఫికేటుపొందిన నీగ్రో చెల్లింపవలసినపన్నులో సగము రద్దుచేయబడును. ఇర్లాండ్ కిరై దురభిమానము దురహంకారము ఇంతకన్న అధికముగ మరెచ్చటైనను యుండునా?

నేటాలులో లక్షమంది ఆంగ్లేయులు 1½ లక్షమంది భారతీయులున్నారు. భారతీయులలో జనసంఖ్య అధికముగ నున్నది. ఆంగ్లేయులు భారతీయులను విదేశీయులుగ పరిగణించుచున్నారు. ఆఫ్రికానీగ్రోల స్వదేశ మగుటచే అచ్చటనుండి వారిని తిరుమొట్టుట అసాధ్యము. నీగ్రోల జనసంఖ్యకూడ అధికమగుటచే కేవలము అసాధ్యమని ఆంగ్లేయులు గుర్తెట్టి యున్నారు. కావున దక్షిణాఫ్రికానుండి భారతీయులను వెడలగొట్టిన తమ అధికృతకు అంతరాయముండదని ఆంగ్లేయుల అభిప్రాయము.

పూర్వచరిత్ర

కాని ఒక్కవిషయముమాత్రము ఆంగ్లేయులు మరుచుచున్నారు. నేటాలుభారతీయు లెట్లువచ్చిరి స్ఫురణకు తెచ్చుకొనవలెను. ప్రథమముగ బ్రిటిషువారు దక్షిణాఫ్రికాకు వచ్చి వచ్చుచు చెరుకుతోటలయందు పనిచేయువారు లేకపోయిరి. దక్షిణాఫ్రికావాసులకు వ్యవసాయమునందు అభిరుచి లేకుండెను. ఒక ప్రదేశమునందే పీఠముగ నుండువారుకాదు. సీతమగునివాసముల సేర్పరచుకొని సీతమగుసగరములను నిర్మించుకొని ఒక ప్రదేశమునందే పంటలుపండించుకొని జీవితముగడపు సాంప్రదాయములు వారికి లేకుండెను. ఏదోఒక ప్రదేశమున గుడిసెవేసికొని కొంత ప్రదేశమును చక్కజేసికొని పంటలుపండించుకొని రెండు మాడుసంవత్సరములు జీవితముగడపుట కష్టమని తోచగనే వేరొక ప్రదేశమునకు పోవుట నీగ్రోలకు సహజముగ నుండెను. ఒక ప్రదేశమున జీవితముంతయు గడపుట వారి కెంతమాత్రము నచ్చకపోయెను. వారి సాంఘికజీవితముంతయు ఈవిధమున సంపూర్ణ స్వేచ్ఛతో కూడియుండెను. ఇట్టివారితో పంటలుపండించుకొనుట అసాధ్యమని ఆంగ్లేయులు గుర్తెట్టిరి. భారతదేశము రైతులకు ప్రాధాన్యతగలిగియుండెను. భారతదేశమునుండి వ్యవసాయదారులను తెప్పించిన లాభముండునని ఆంగ్లేయులు తలచిరి. తమవీజుంటులనెరి అమాయకులగు భారతీయులకు బం గారుసంమలముచూపి భ్రమకులుగజేసి ఆఫ్రికాకు తీసికొనివచ్చిరి భారతీయులు శ్రద్ధతోను విశ్వాసముతోను ఆంగ్లేయ యజమా

మలక్రిం పనిచేయమండి. ప్రపంచమున భారతీయులకన్న ఎక్కువ ఓపికతోను నైపుణ్యముతోను పనిచేయుచు తులెడు. భారతదేశమునుండి వచ్చిన స్త్రీలు పురుషులు బాలురు ఆఫ్రికా భూములు సస్యవంతములగుటకు తమ జీవితములను ధారవోసిరి. కొంతకాలము పనిచేసినపిమ్మట భూములనుకొనుకొని స్వేచ్ఛగ నుండవచ్చునని ఆంగ్లేయులు మొదట మాటబిచ్చిరి. ఇదేవిధమున భారతీయులు కొంతకాలము పనిచేసి ధనమార్జించి భూములను కొనుకొని ఐశ్వర్యవంతులైరి. వ్యాపారముచేసి ధనమైరి. ఆపట్టినుండి చైతన్యములు ప్రారంభమయ్యెను. భారతీయులు చెమటయూడ్చి సంపాదించినభూములను అక్రమముగ స్వాధీన పరుచుకొన ప్రభుత్వమువారు రుద్దేశించుచున్నారు. జర్మనీవారు సంధిపత్రములను కాగితపు తునకలుగ పరిగణించిరిని యుద్ధసమయమున వాగరికప్రపంచమంతయు ఘోషపెట్టెను. ఇప్పుడు దక్షిణాఫ్రికాలో ఆంగ్లేయులు చేయవలసిన అధర్వకాత్యమును ఆక్షేపించువారు ప్రపంచమున లేరా?

దక్షిణాఫ్రికాలో భారతదేశమునుండి వచ్చిన రైతుల సంఖ్య అధికమయ్యెను. భారతీయుల కవసరముగు నెయ్యి బియ్యము, కూరలు, రంగుచీరలు, పంచలు అచ్చట దొరకకుండెను. అందులకు భారతదేశమునుండి ఈసరకులను అమ్ముటకు వర్తకులు కొందరువచ్చిరి. క్రమక్రమముగ వీరు భారతీయులకు కావలసిన సరకులేకాక ఆంగ్లేయులకు స్వీగోలకు కావలసినసరకులను తెప్పించి అమ్ముటకు మొదలిడిరి. ఈవిధమున వారివ్యాపారము అధికమయ్యెను. రెండుమాడు తరములనుండి ఆఫ్రికాయంజే యాన్న సంతకులవారున్నారు. వారినందరిని ఆఫ్రికానుండి భారతదేశమునకు పంపుటకు ప్రభుత్వమువారు రుద్దేశించుచున్నారు. అచ్చటనున్న భారతీయులలో వేలకొలదిమందికి భారతదేశము ఎట్లుండునో తెలియదు. ఆమెరికాయందున్నవారిని పూర్వము వారి స్వదేశముగనున్న ఇంగ్లండునకు పంపివేయవలయు నను ఆలోచన ఎంత విపరీతముగనుండునో ఈ ఆలోచనకూడ ఇంత విపరీతముగనున్నది. ఈవిధమున కొంతమంది భారతీయులు ఆఫ్రికానుండి భారతదేశమునకు పంపివేయబడిరి. ఇట్లు పంపబడినవారు రెండువిధములభ్రష్టులై త్రిశంకుస్వర్ణమునందున్నారు. భారతదేశపు సాంప్రదాయస్థానము వారు మరచినవారగుటచే భారతదేశమున నివాసముల నేర్పరుచుకొని జీవించుట వారికెంత తొకష్టముగ నున్నది.

ఈ సమస్యను పరిష్కరించుటకు ఒకటేమార్గమున్నది. ఆఫ్రికాయందున్న 161000 భారతీయులకు పౌరసత్వపు హక్కుల నొసగి అభివృద్ధిచెందుటకు వారి కన్ని అవకాశములు కలుగజేయుటయే అన్నివిధముల శ్రేష్టమైన మార్గము. 15 లక్షల మంది ఆంగ్లేయులు 1 1/2 లక్ష భారతీయులతో పోటీచేయుచుండునని చెప్పకొనుట సిగ్గులచేటు.

భారతీయులు ఎన్నికష్టములనైనను నోర్యగలరు. నిర్బంధములను అనుభవించుట వారికి సహజము. భారతీయుల ఓర్పుకాంతి నిరుపమానము. కావున దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ఎన్ని నిరోధకాసనములను సృష్టించినను వాటినిన్నిటిని ఛేదించి భారతీయులు తమ పనులను తమ నిర్వహించుకొనుచుండురనుమాట ముమ్మాటికి నిశ్చయము. ఆఫ్రికాయందు భారతీయులను పీడించి పలుబాధలు ననుభవించుచేసిన విపికి వారు తిరుగ భారతదేశమునకు వెళ్లగల రను ఉద్దేశముతో ప్రభుత్వమువారి కాసనములను సృష్టించుచున్నారని ప్రభుత్వస్వర్ణమునకు చేరినవామోకరు నాకు చెప్పిరి. ఇట్లెన్నిటికిని జరుగదు. పూర్వము ఈ జిప్తనందు ఇన్వేయిలు జారి వారు అన్నికష్టముల ననుభవించి కడుకు ఎట్లు విజయముగాంచిరో భారతీయులుకూడ అట్లే తమ ఓర్పువల్ల తుదకు విజయముగాంతు రూఢి.

నిర్బంధవిధానము నిష్ప్రయోజనము

నిరోధమువల్ల లాభములేదు. పాలకుల నిరోధవిధానము పాలకులే నాశనము కలుగజేయు నను సిద్ధాంతమును రుజువు చేయుప్రపంచచరిత్రయందు దెన్నియో నిదర్శనములున్నవి. కాని ఈకాలపు తెల్లజాతులవారు ప్రపంచచరిత్రను గమనిండుట లేదు. పూర్వానుభవములవల్ల లాభముపొందుటలేదు. భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికాను విడలిరారు. విచ్చి కనిర్ణమనవిధానమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారుగాని భారతీయులుగాని ఇంచుకైనను ఆమోదించుట లేదు. దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయులు కూడ ఈవిషయమై పట్టుదలతో నున్నారు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు చేరియున్న మాకు ఏమిలాభము యున్నదని దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు ప్రశ్నించుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున చేరియున్నది. అచ్చట అమెరికా పౌరులు, ఫ్రాన్సుపౌరులు, జపానుపౌరులు సర్వస్వరీతినియు. అనుభవించుచున్నారు. బ్రి

వాతావరణస్థితి

1925 నవంబరు 24-వ తేది గురువారము

మొత్తములు	గ్రా. 24 గంటలలో	గ్రా. 24 గంటలలో	గ్రా. 24 గంటలలో	గ్రా. 24 గంటలలో	గ్రా. 24 గంటలలో
	అత్యధికము	అత్యధికము	గరిష్ఠము	అత్యధికము	గరిష్ఠము
గోపాపులరిం	79.8	62.3	...	26.87	44.96
విశాఖపట్టణము	79.2	69.4	...	12.86	37.09
కాకినాడ	79.1	66.2	...	18.51	39.09
మచిలీపట్టణము	80.2	65.9	...	14.80	41.59
కర్నూలు	84.2	62.4	...	8.58	26.01
బళ్లారి	82.6	68.4	...	6.78	20.51
కడప	82.6	66.6	...	11.42	31.23
నెల్లూరు	80.4	67.5	0.71	39.24	37.98
మద్రాసు	88.1	69.3	...	46.41	50.74
కడపూరు	80.2	71.2	0.15	46.58	52.94
నీలము	82.5	66.0	...	8.00	39.39
కోయంబూరు	82.7	69.0	...	16.78	22.29
తిరుచనాపల్లి	88.8	71.3	...	15.06	38.18
నాగపట్టణము	80.5	72.7	0.22	47.28	54.98
మధుర	87.2	72.8	...	19.61	38.58
పొంబట్	82.0	76.2	...	42.05	37.00
తిరునల్వేలి	34.60	28.84
తిరువేంకటము	84.7	74.6	...	32.19	64.51
కొచ్చిన్	88.5	74.3	...	27.76	114.51
కాలికట్టు	92.3	73.5	...	25.15	117.16
మంగళూరు	90.9	70.2	...	13.15	125.68
బెంగళూరు	81.3	61.3	...	3.97	35.37
మెర్కాగ	71.4	58.5	...	16.99	125.46
కొడకాకల్	65.3	51.3	...	45.84	62.18

సర్కారులు:—ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. మచిలీపట్టణములో పగటివేడిమి 2½ డిగ్రీలు తక్కువ.
 డక్కన్:—మేఘములు పలచగనున్నవట. బళ్లారిలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి 2½ నుండి 4 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 2½ డిగ్రీలు ఎక్కువ.
 కర్నాటకము:—నెల్లూరులో 0.71" కడపూరులో 0.15 వర్షంవెను. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 2½ కడపూరులో 2½ డిగ్రీలు తక్కువ. ఎండ కాయును.
 యస్. ఆర్. హెచ్ సామ్రాజ్య
 వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహోత్సవము 2367 ప్రార్థన గీతావళి 1257

తెలుగుసత్యాగ్రహ సహితము 120 పేజీలుగలవు
 చక్కని సైజు. దైవభక్తిని, ధర్మచింతను పురికొల్పును
 ఉపనిషత్తులు ముకుందమాల భగవద్గీతలు మున్నగువాటి భాగము
 లిందుగలవు. యీరాబడి పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలో చాల్లన
 వైల్డెస్ట్రేషనువద్ద నెలకొల్పబడిన ఆనందనికేతనమును ఆశ్రమాభి
 ధికి వినియోగింపబడును. వెల 0-4-0 మాత్రమే. 0-5-0
 హస్తాభిగ్రంథములు పంపిన పంపబడును. యీ ఆశ్రమాభివృద్ధికి
 సాంఘిక, రాజకీయగ్రంథములు బహువిక్రయ వెలతో వెలువ
 రుచుండును. ఆశ్రమ నిబంధనలు కేటలాగు అర్థ జాబితాపంపి
 పంపబడును.
 చిరునామా: ఆనందనికేతనము, రాజమహేంద్రవరం

వసంతకుసుమాకరం
 క్షయలక్ష్మ, అతిమాత్రములక్ష్మ, శుక్లమేహములక్ష్మ ప్రసిద్ధి
 గాంచిన దివ్యవృక్షము. 20 మాత్రలు సీసా రూ 5-6-0 లు.
 శ్రేష్ఠాంతకము తులం 1-కి రూ 10.
 క్షయ, శ్వాసకాస మొదలగు అన్నిదగ్ధులకు పనిచేయును.
 గుణము లేదని రుజువుచేయువారికి సొమ్ము వాపసుచేయబడును.
 మావద్దగల పలు ఔషధముల కేటలాగు ఉచితము.
 చెన్నుభొట్ల సత్యనారాయణమూర్తి,
 (ఆయుర్వేద వైద్యులు), శ్రీ ఆంధ్రఆయుర్వేద నికేతనము,
 2455 పితాపురము, గోదావరిజిల్లా.

వృత్తాంతలేఖలు

వచ్చిమ గోదావరి జిల్లా

(స్వకీయవిలేఖరి)

భార్య వ్యాకరణము

ఈ జిల్లా భద్రాచలం అనేది నిడదవోలులో నున్నది. మొత్తము యాభైలలో 18 ఖాదీసంస్థలున్నవి. ఇవిగాక కొంతమంది వ్యక్తులు వేరేవిధమున ఉన్నవి. కాని వారిలో సంబంధములేమిదగనీ యీ 18 సంస్థలు యావత్తరము కొంతమంది తక్కువగా 70000 వరకును ఉన్నవని అంటున్నారు. కొన్ని మూలన దివాలా పెట్టబడినవి అట్లుగా గాని ఉన్నవి. భీమవరం, జరసాపురం, వీరూరు తాలూకాలోని పాతకాలం, రాజమండ్రి తాలూకాలోని అందు భీమవరం వద్ద బాగా పనిచేయుచు నీ ఖాదీ ప్రచారమునకు తోడ్పడుచున్నది.

ప్రారంభ గీతావళి

ఈ జిల్లాలో శాసించిన ఆనందవిశేషమును ఆశ్రయము వారిచే ప్రకటితము గావించబడిన గాంధీసహాయక సత్కారము ప్రాథమిక గీతావళి పుస్తకములను వీరూరు తాలూకాలోని అధ్యక్షులు వారి బోర్డులో ప్రతి ఉపాధ్యాయునకు ఒక్కొక్కటి సప్లయిచేసి నిత్యము ఉచిత సాయకాలముల యందు కొన్ని నిమిషములు దైవప్రార్థనలు మున్నగువాటిలో అందున్న వాటిని గావింపవలసినదిగ వీనిట్లుచేసిరి.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

స్వామివాదిసంఘము

డిసెంబరు 21— మల్ల రాం రాం పెద్దాడ సుందరరావు గారు 19-12-25 తారీఖున స్వామివాది సంఘసభ్యులను విడుదల చేసిరి గౌరవించిరి.

రాయసం వెంకట్రావుగారు

అందు సమాజముయొక్క ఆచరణక్రింద భారతీయ ఆధ్యాత్మికముగ సంఘ అధ్యక్షులగు ప్రాథమిక రాయసం వెంకట్రావుగారు 19-12-25 తారీఖున హిందూ సమాజహాలులో “మరణానంతర జీవితమును గూర్చియు, ఆధ్యాత్మికశక్తిని గూర్చియు” ఉపన్యసించిరి. వల్ల రాం రా స్వామివారి సుబ్బారావు పంతులుగారిసభకు అధ్యక్షత వహించిరి.

నాథి జగన్నాథ రావుగారు

శనివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు రాజమండ్రి ప్రధాన ప్రార్థన సమాజమువారి యాదరణక్రింద ప్రార్థనమందిరములో నొకసభ జరిగెను. బ్రాహ్మసర్వ ప్రచారకులను, ఆసక్తికరములను శ్రీయుత నాథి జగన్నాథరావు బి. ఏ. బి. యల్. గారు “భారతదేశముందలి ధర్మరక్షణమును” గూర్చి గంభీరస్వాసమును గావించిరి. ఈసభకు శ్రీయుత జయంతి గంగప్ప బి. ఏ. యల్. బి. గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి.

మనిసిపల్

ఈనెల 19 వ తేదీన శనివారము 5 గంటలకు రాజమండ్రి ప్రధాన ప్రార్థన సమాజము అత్యంత సభ్యులతో మూడవ ముహూర్తము యాక్రింది పాఠశాలగూర్చి చర్చించి తీర్మానించుటకు సమకూడెను. ద్వారకు పాఠశాలలో గురుమూర్తిగారు అధ్యక్షతవహించిరి. ఈక్రింది తీర్మానముచర్చించబడి అధిక సంఖ్యా మత ఆశ్రయించబడినది. తీర్మానము:— “పురపాలకసంఘము ద్వారా పాఠశాలకు యిండ్లు కట్టించి ప్రతిపాఠకులకు ఒకటి ఒకటి చొప్పున సభ్యులను కారు చేయుచున్న నేమనునదిని (సీ) వారికి ఫీరమగు నివాసములను (పోలీసు లైసెన్సుదారి) యేర్పాటుచేయుట యీసంఘమువారి విధానము కృత్యమని తలంచుచు జడ్జటు నిలవ సామ్యుల్, ఇదివరకు వీరియిండ్లకొరకై యేర్పాటుగావించబడిన 5 వేల రూపాయలుగాక మూల్యము చూడబడిన మిటింగుహుకొరకు గావించబడిన 10 వేల రూపాయలనుకూడ యీసంఘమువారి తీర్మానించుట మొత్తము 15 వేలతో యీయిండ్లు కట్టించి మ్యునిసిపల్ సార్వజనులకు సంఘసేవకు లగు పాఠశాల నిర్మించు సామిన్ అడ్డమిట్టి ప్రార్థనములకుగాను వెంటనే సమ్యక్తనియమని దొరతనముగాని కోరుటకును బ్రాడీ పేటలో యీయిండ్లు కట్టించుట ఆర్థికము పురపాలకసంఘమున కీ మువలసినదని దొరతనముగా కోరుటకును తీర్మానించడ మైనది.”

వాణిజ్య లేఖ

బొంబాయి (స్వకీయవిలేఖరి)

ఆర్థికసీతి

డిసెంబరు-20:— డబ్బు చాల నిక్కచ్చిగ నుండుటచే గవర్నమెంటువారు 8 కోట్ల రూపాయల నోట్లను చలామణిలో పెట్టిరి. అక్టోబరునెల మొదలు యంతవరకు మూడు 8 కోట్ల రూపాయలను విడుదలచేయవలసివచ్చినందున గవర్నమెంటు డిమాండ్లు తగ్గుటవలనను గవర్నమెంటువారు క్రొత్తనోట్లను యియ్యవలసివచ్చెను. మరల జనబలీ క్రీస్తువచ్చేవరకు కొన్ని నోట్లరూపాయలకోట్లను వాడవలసియుండెను. ఇంకీయతే త్యాంకుయొక్క నికరముడబ్బు 11 వ తేదీకి 168 లక్షలవరకు తగ్గియుండెను. దీనికికారణము గవర్నమెంటు డిమాండ్లు తగ్గుటయే. బ్యాంకు రేటు 6 0/0 చొప్పున యున్నది. ఇంగ్లండు బ్యాంకు రేటుకూడ 6 0/0 వరకు మెచ్చునని నవంబరు 15 ను. కాని అట్లు యీవారములో జరగకపోవచ్చును.

కరాచీపొర్టువారి డిలెవరు అమ్మనాటికి 6 0/0 చొప్పున జడ్జియియ్యబడెను వారు అడిగిన కోటిరూపాయలకంటే మెచ్చు అట్టికేమనులు వచ్చినవి. దీనికి కారణములు యింకనుగలవు. అపొర్టుయొక్క ప్రాముఖ్యతను అందరును గుర్తించియుండిరి. అదియునుగాక గవర్నమెంటువారు వాణిజ్యమునకు కొంతవరకు అప్పలనుకూడ నిచ్చుచున్నారు.

దూదిమాక్కులు కదలికలేక యున్నది. వెలు యెక్కువ ఆకర్షణ లేకపోవుటచే ఇతర పరగణాలనుండి సరుకుమెచ్చుగా వచ్చుటలేదు. మిల్లులవారు కొనుటకూడ తగ్గించిరి. ఓహూదాది జిల్లాలలో ఆకాలపుస్తములు కురియుటచే అనుకున్నంత దూది దొరకుట కష్టము. ఎనుమతిగూడ అంతమెచ్చుకలేదు.

ఎక్స్చేంజు పన్ను తీసివేయుటచే లంకాపైరుపర్యటలు కొంత కొంత గల్గెలు చేయుచున్నారు గాని హిందూ దేశమును కొంతవరకైన సంత్వేష పెట్టిన తదితరవిషయములలో లాభముండు నని ఆలోచించుచున్నారు. దివల్ పూల్ పట్టామునకు యిండియానుండి ఆర్డులుగా కొద్దిగా వెళ్లుచున్నవి. ఆకొద్దిగూడ ఆర్డుయిచ్చునపుడు సందేహించుచున్నారు. అమెరికన్ దూదిని ఆగవర్నమెంటువారు యిచ్చిన రిపోర్టులో యీపర్యాయము అచ్చట 15,298,000 పేలులు అనునది వ్రాసిరి. కాని వచ్చేడివారము రిపోర్టులో తేడా యుండు నని నమ్మకముకలదు.

మారకము విషయమై యేర్పరచిన కమిషనువారు యిచ్చట సాక్ష్యమును, నెలవలను పుచ్చుకొని క్రిందటి లక్ష్యవారము కలకత్తాకు వెళ్లియుండిరి. బొంబాయిపర్యటలను ప్రజలుకు కూడ మొదట తిరికి వ్యతిరేకముగానుండి గాని వారు యిచ్చట నున్నంతకాలము చాల నేపాభావముతో మెలిగిరి. బంగారపు నాణెమును చలామణిలో నుంచవలసినదనియు, టంకాల అందరకును తిలగునట్లు హిందేశములోనే తెరువవలయునని సాక్షులు కోరియుండిరి.

వైస్రాయిగారు కలకత్తా వాణిజ్యసంఘముల వార్షిక సభలలో ఆర్థికసీతినిగురించి ఉపన్యసించిరి. ప్రస్తుత ఆర్థికసీతి నిశ్చించి సంతోషమును జెల్పించిరి కాని మారకము ఫీరవడిన గాని లాభము లేదు. వీరు తిరిగి ఇంగ్లండునకు పోవులోల ఈ 5 సంలలో జరిగిన మారకములోని లోటుపాట్లను సర్ది వెడలిన చాలబాగుండును.

మారకములో కదలిక లేకయున్నది. బంగారమునకు కొంతవరకు డిమాండు తగ్గినది. వారమునకు మూడు పా 80,000 వండియున్నది, బంగారు పా 35,000 లున్నది, వెరు నును. (కాకులు) 10,000 లున్నది ఎక్కువ యిచ్చుచున్నది. ఇచ్చట నిలవ బంగారు 8 లక్షల రూపాయలు, దినమునకు ఖర్చు 80,000.

ఆయుర్వేద భూమణ

2134

నోరి రామశాస్త్రి ఎ. కే. పి. సి. వారి

క్షీరవర్ధకని

తెలుగులకు చనుబాలు వృద్ధిచేయుచు
ఆయుర్వేద నిలయము, బెజవాడ

చిత్తూరు జిల్లావార్తలు

(స్వకీయ విలేఖరినుండి)

నారాయణవనం తాలూకా-కోర్టు యోగంపాటలు

తిరుపతి, డిసెం 18:— మద్రాసులో నుండు సాహుకార్ లాడ్ గోవిందదాస్ గారు, కార్వేటివగరం రాజాగారిని పొందియుండిన డిక్రీని చిత్తూరుజిల్లాకోర్టులో అమలు జరిపించుచున్నారు. కార్వేటివగరం రాజాగారికి చేరినజమీన్ అను నారాయణవనం తాలూకాను 80-11-1925 తేదీ మొదలు, చిత్తూరుజిల్లా కోర్టులో, యలం పాడుచున్నది. సాహుకార్ల వారికి డిక్రీ మొత్తంవకాలు గుమారు రూ. “నలువది వక లక్ష” రూపాయలు అయియుండున్నదని యాలంపాడించుచున్నారు. సదరుతాలూకాలో గుమారు 290 గ్రామాలు ఉన్నవి. జిల్లాకోర్టువారు సదరుతాలూకా మదింపు 28 లక్షలరూపాయల నిర్ధారణచేసి యున్నారు.

యలంలో కోడుటకు జమీందార్లుగాని, భవనంతులుగాని రాకపోవుటచే, 15-12-25 తేదీవరకు ప్రతిరోజు యలం పాడవలసినదిగా కోరి భత్తాకట్టిరి.

15-12-25 తేదీనకూడ ఎవరును కోరలేదు. 5-1-1926 తేదీవరకు యలంపాడుటకు భత్తాకట్టినారు. ఇప్పుడు ప్రతిరోజును యలం పాడుచున్నారు. 5-1-1926 తేదీన ఎట్లు జరుగునో చూడవలసియున్నది.

భీమునిపట్టణము

(ఒక విలేఖరి)

బాలభట్ల సంఘపు వార్షిక కోర్తవములు

డిసెంబరు 19:—

ఈ పురమండలి యున్నత పాతకాలలోని బాలభట్ల సంఘపువార్షిక కోర్తవములు 18 వ తేదీన మిగుల వైభవముగా జరుపబడెను. అందులకు మామంశలద్వారాభాగికారు లగు మ. రా. శ్రీ. నోమిని రత్నకృష్ణమృగాదు చమతో సభ్యక్షత వహించిరి. సభాభవనమును పురపాలక సంఘ కార్యాలయమునందు ప్రేక్షకులతో క్రిందినియుండినది. అధ్యక్షులగుగర్బూర మాలాంకృతులను కావించుటతోడను గరతాళధ్వనులతోడను సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను. అధ్యక్షుల గుటించి స్వాగతవద్యములు చదువబడినది. బాలభట్ల సంఘ కార్యదర్శి జి. వెంకట లక్ష్మణరావు సంవత్సరాంత నివేదికను జరివెను. సభాధ్యక్షులు బాలభట్లసంఘ వచ్చిపర్తి ఫిలిలో నున్నదనియు, సంఘ మొనర్చిన కార్యములు తాము దర్శించితిమనియు, మిగల చక్కగానున్నవనియు, నా సంఘమున కన్ని విధముల భవనంతులను పొరులు తోడ్పడవలయుననియు, వారు గావించిన ప్రచర్యనములు ప్రశంసనీయులుగా జరుపబడినవియు, జెప్పి సంఘమును ప్రోత్సహించిరి.

సభాంతమున బాలభట్లలును వారిలో జన్మతరగతి బాలురును కేటువేటుగా నాంగ్లమున గొన్ని నాటకరంగములను ప్రదర్శించి సభ్యుల కృతజ్ఞతకు బాట్రులయిరి. ఉపాధ్యాయులును తాము భ్యసించిన “హేమలత్” నాటకములోని కొన్ని రంగములను నాంగ్ల భాషను, “శ్రీకృష్ణలీల” నాటకము తోని కొన్ని రంగములను తెనుగునను బ్రవర్తించిరి. పాత్రము లన్నియు మనోరంజకముగా నున్నను నందు విశేషించి కంసపాత్రను భరించిన యున్నతపాతకాలాప్రధానోపాధ్యాయులగు మ. రా. శ్రీ వద్దూరి కోంండరాజుదీక్షితులుగారును దేవకీపాత్రను భరించి మల్లారాశ్రీ వ్యాయలి క్రివికాసరావు పంతులుగారును మిగుల చాకచక్యముగ దమ విధిని నిర్వర్తించి రనుటలో సంది యియులేదు.

నాటకాంతమున మల్లారాశ్రీ కంఠమునంతి శరణింహము పట్నాయకులుగారు బాలభట్లసంఘము తత్వమున సభాధ్యక్షులకును సభ్యులకును గృతజ్ఞతాభివందనముల వర్తించిరి. ఇట్లు పొరులకు నాటకముల మూలమున నూతనోత్సాహమును గల్పించిన బాలభట్ల సంఘమును ఉపాధ్యాయవర్గమువారును సంతోషించి ప్రశంసనీయులు.

వైస్ యింకు

ఫోన్ టెక్నోసాలు చిరకాలము చక్కగా ప్రాయగల్గుటకు వైస్ యింకును వాడుదు. ప్రతివోటును దొరకును. వివరముల కిట్లు ప్రాయుదు. 2478
వైస్ యింకువర్కుని, లిమిటెడ్, బెబెనాడ్.

కవిత్వ తత్వము

శ్రీయుత పానగంటి నరసింహారావుగారి

ఉపన్యాసము

(2-12-25) తేదీని చక్షుర హైదరాబాదునందో, బాలసరస్వతీ నిలయము వత్తుమన జరిగిన యుపన్యాసము) సోదరీవణులారా! సోదరులారా!

అల్పభాషకైన నన్ను గూర్చి మీరభ్యుదయముగా, హనుమం తరావుగాను పోకైన వాక్యములన్నియు దయాపూర్వకములే. నాయం జట్టిగము లెవ్వయులేవు. త్రికరణగుణి, యథార్థముగ ఈదియు నాకత్వంతో నడిచును. ఒక విద్వాంసుని దర్శనమే సుదీనముగా భావించునపుడు ఇందరు విద్వాంసులు ఇందరు పండితుల దర్శనము గలుగటం, అందరను భాషానేమకు లయ్యుండ ఎంత సుదీనమో మీరే యూహింపుడు. అదిగాక నాయనలారా! పెద్దవాడను. అరుణి సంవత్సరములు దాటినది. నిజముగా భాషయే నన్ను చుట్టి రప్పించినది. భాషాబంధ ప్రాబల్యముచేతనే నే నెచటికి వచ్చియున్నాను. అందులన ధన్యుడను. భాషాబంధ మన్ని బంధములకంటె బలముగ బంధము. రక్షబంధముకంటె ప్రబలతరబంధము. ఎన్నికొట్టజనుల కైనను ఆదిబంధము. బర్మాలోని ఆంధ్రునితో, సింహాంధ్రునితో, కరాచీ యాంధ్రునితో, సాభాగ్య నగరాంధ్రునితో కలుపుబంధము భాషాబంధము. సోదరీవణులారా! సోదరులారా! దేహబంధముకంటె ప్రబలతరబంధము భాషాబంధము.

మనలో పెదర మైన పరదేశీయునకు వర్తకనిమిత్తమో, ఆరోగ్యమునకో మరి యేకారణమునకో పోవుట సంభవించిన యెడల ఆచచ్చట ఏదైన ఆపదగలిగినచో రామయ్య తండ్రియని దైవమును మాతృభాషయందే స్మరించెదము. తల్లిగర్భమునుండి జారినపుడు "అమ్మా" యనుకబ్బముతోడనే పడుచున్నాము. దేశభాష లోనే పలుకుచున్నాముకదా!

ఇంత భాషాభిమానము గలిగినవారిని నేను జూడలేదు. మీభాషాభిమానము జూడ నా కాశ్చర్యము గలుగుచున్నది. రెండు నెలలక్రిందటనో నెలక్రిందటనో నాకేశ్వరరావుగారు నచ్చి ఉపదేశించినట్లు వినియుంటిని. ఈభయందు వారిఅమూల్యవాక్యములు ప్రతిధ్వనించుచుండగనే మరెయ్యకరిని బడిపించి భాషానేమన జరుగబూను మిమ్ముల జూచి నాకు మిక్కిలి ఆశ్చర్యము గలుగుచున్నది. ఇంతభాషానేమోక్కంతో, ఇంతతీవ్ర భాషాభిమానముగల మీదేశీయునకు కోరకుండగనే రావలసియుండగ, కోరనిదెడల వచ్చుట యొకరెక్కలోనిదా! నాయనలారా! (దగ్గు)మీరు నాతప్పులను ఎటుల తమింతురో నాదగ్గునుగూడ అట్లే తమించవలెను.

దగ్గునామ్రము దాట్లరు రమణయ్యగారి బొవధమువలన కేమిందునేమో గాని నాతప్పుల నివారించ ఎరికిరము?

కవిత్వ తత్వమునుగూర్చి నేను నేర్చుకొనిన, తమవంటి కెద్దలవల వినిన నాలుగుమాటలు చెప్పబోవుచున్నాను. సోదర సోదరీవణులారా!

అన్ని వింతలలో వింతయే, అనిర్వచనీయమే, అన్యంతో విడిచిపెట్టె యొప్పునది సృష్టి. ఇంతకంటె చిత్రమైన వింత, మనస్సుడు. తెలిసి తెలియకట్లుగనుండి, మహాత్ములకు గూడ తత్వమేమో బోధపడనిది ప్రకృతి-ట! పర్యయాల ఆసముపంక జూచుచున్నవి. పచ్చికయెట్లు కోభారమణియతను చెబజల్లు చున్నవి. ఎచ్చట జూచినను ఆనందమే. ఎచ్చట జూచినను వెళ వెళ, ఏమీమహిమ! ఎంతకాలము జూచారించినను లోతు పాతు తెలియదుకదా!

సోదరులారా! అభిప్రాయప్రకటనమే జీవులకు ప్రధానమైనది. లోని అభిప్రాయమును పైకి వెలిబుచ్చుటయే అభిప్రాయప్రకటనము. లోనియభిప్రాయమును పైకి వెల్లడించిన గాని శాంతిగలుగదు. అన్నికాలములయందు, అన్నిప్రదేశములయందు అభిప్రాయప్రకటన గలదు. నీటికట్టునుండి కమలము అట్టె ముటుకరించి కోభతో నెటుల ప్రకాశించునో మేఘముల నుండి అట్టె పొడమాపు ఇంద్రునిస్సు ఎట్టులో చిత్రలేఖనపు బొమ్మలెట్టికో అగ్నిపర్వతములోని ఛోభ ఎట్టిదో మనసులో నుండి వెలికి ఉడికిన జ్వరము అభిప్రాయప్రకటనము. అభిప్రాయ ప్రకటన మన్నిటిలో ముఖ్యమైనది. ఋషులు నే నెండను, ప్రవృత్తిని నాకును ఏలాటి సంబంధము, నేను జేయుచున్నపని ఏమి? అని తనతన ప్రశ్న వేసికొని దేవుడాడని భావించి సంవత్సరముల కొలది తపస్సుచేసి సమాధ్యంతరంగాన ఓ- అత్యంతోచేకముతో ప్రపంచతత్వమునుగూర్చి కలిగిన అభిప్రాయములే మన ప్రకటనవిత్వము. ఇదియే వైదికవిత్వము. ఆలోచించి, ఆలోచించి, చెబి, చెబి, ప్రాపులమీద ప్రాపుల

దిద్దికట్టి కవిత్వముగాక భగవద్భావానంతరము, యుంట్లూమారుతమువోలె ప్రవాహమునలె కలిగిన అభిప్రాయమే వైదికవిత్వము. అట్టికవిత్వమునకున్న ప్రవాహశక్తి మనకులేదు. జాతిక జాతిత్వమిచ్చుటకు, జాతిపరిభుధత్వమును స్థిరపరచుటకు, ఇట్టి కవిత్వమే ముఖ్యము. అందులననే మనదేశీయున కెందరు దండెత్తివచ్చినను, ఈవైదికవిత్వమే మనలను నిలువదెట్టెను. వైదిక కవిత్వమునుగరించి చర్చించుటకు మనకధికారములేదు. ఇక లాకికవిత్వమునుగరించి ముచ్చటించెదను.

తండ్రి కొడుకును ప్రేమించుచున్నాడు. సోదరుడు సోదరిని ప్రేమించుచున్నాడు. భర్త భార్యను ప్రేమించుచున్నాడు. మాను అల్లుని ప్రేమించుచున్నాడు. అత్త కోడలిని ప్రేమించుచున్నదో లేదో తెలియదు. (కరతాళస్వరము). ఎచ్చట జూచినను ఇట్టి ప్రేమపాశబంధము ప్రతిచోట కట్టిచేయుచున్నది. ఇన్ని అనుబంధాలకన్న పురుషునకు స్త్రీపై నన్ను ఆనుబంధము సర్వోత్కృష్టమై సంపూర్ణబలవత్తరమై యున్నది. అందుతో సుగుణవంతుడై పరపతిదూరుడై నిష్కల-పటియైయున్న పురుషునకు సాంసర్జ్య-తియై కుంజురాలై పతివ్రత యైనస్త్రీపై గలయనురాగము ఎవ్వరికి దెలియకు! ఆనుభోక్తలకే దెలియును. ఎవరికి దెలిసినను దెలియక పోయినను కవికీమాత్రము దెలియును. ఎంతకాంతాకాముకు దేనను ఎంతమాహాబద్ధుడైనను కవి ప్రవృత్తిని వలచినవలపుతో స్త్రీని నలచునా? ఓహో! ఏమి విచిత్రము! మేఘమే కిరణబంధముగాక, నూర్యచంద్రులే నేత్రములుగాక, నక్షత్రములే కొవ్వన దురిమినపువ్వులుగాక, గంగా యను నానదులే కంకళారములుగాక, ప్రాణికోటియే తనకు సంతానముగాక, ఇట్టిప్రవృత్తిని కవి గాఢానురాగముతో గాంచును. ఎన్నికొట్ట సంవత్సరములనుండి యున్నదోగాని ఈ ప్రవృత్తికాంత ఎల్లప్పుడు పడుచుననుమతోడనే గాన్పించును గాని మనలేతన మెచ్చడైన గలదా?

ఒకప్పుడు ప్రవృత్తికాంత నటివలె నాట్యముచుచున్నట్లు కవి గాంచును. ఒప్పు దావపచ్చ చీరకట్టుకొననట్లుగవి ప్రవృత్తిగోచర మగును. అప్పుడు కవి చెప్పరాని అమరాగము అను భవించుటకు సాధ్యము గాని అమరాగముతో సృష్టి భగవంతుని నటనయ కాబోలనను సందేహమును వీడి తన్నుయై తనయభిప్రాయమును నూచించును. ఒకప్పుడు ప్రకృతి మనికాంతనలె టూనీమాలికాకలితమై బ్రహ్మజ్ఞానప్రకాశకపోలము గలదై ప్రకాశించుచుండ కవి దానికి నకుడై బద్ధానురాగియై సర్వసంగ పరిత్యాగము చేసి దానియందు లీనమై యుండును.

పశ్చిమకంటెను చల్లని మంచపాసముతో చిత్రవిచిత్ర రులగు చిలకపలుకులతో కోయిల పీఠాస్థురముతో అంతకంటె ఆమోదరమగు పలుకులు జకి జకి, దుడిదుడి చూపులతో మాదిరింపుతో ఓ ఆహుసంబు ఆరసరస ఆది గూడ కవికి ఆనందజనకమే. నేత్రములయందలి అగ్నికణములచే భయపెట్టినను ఆనందమే. నాయనలారా! నుండరి ఏమిచేసిన బాగుండదు. తిట్టినా బాగే, కొట్టినా బాగే, ఏమిచేసిన బాగుండదు.

చలి విరిగిన నొక్క యొప్పు నలవీసిన నేటోక యొప్పు జిక్కు వాటొర సిన నొక్క యొప్పు నది యూడిచ్చిన నేటోక యొప్పు నేటి భావచన నొక్క యొప్పునుడిచిన నేటోక యొప్పు కొప్పుగా బరగిన నొక్క యొప్పు) గనుపట్టుక మానదు నీకచంబులకొ (పింగళి నూరనార్యుడు).

వెండ్రుకలు విరబోసికొనిన శృంగారము గాని అరవీడుట ఎట్లొ తెలియదు. కవి చెప్పినాడు గనుక నమ్ములెను. వెండ్రుకలు సాందర్యమైనవి గావున ఏగితియందున్న యొప్పే. ఈ బాహ్యప్రకృతి ఎంతవిపులమో, ఎంతవికాలమో, ఎంతవికలామో, అంతకంటె మించినది అంతరప్రకృతి బాహ్యప్రకృతియందు పసిగితు మహాసముద్రము, అట్లాంటిక్ మహాసముద్రము మున్నగునవి గలవు. వీనియందలి యొప్పిన రెండు మాడుకో జాలవరకు మాత్రమే ఉండును. అంతరప్రకృతియందు గల వహాసముద్రముల లెక్కయే లేదు. ఈమహాసంరంభము తానూక్షికోరసము మనసులోని యొప్పైన యొన్నదే అట్లేయుండును. ఎల్ల కాల మట్లే యుండును.

పైన బాహ్యప్రకృతియందు వర్షాకాలమున ఇంద్రుడగు మును జూచి ఆనందించుమే. పైమాపులవలననే ఇంత ఆనందము గలుగుచుండ అంతర్వృష్టియందును ఎన్నిదివ్యగమస్సులను గాంచగలమో, నాయనలారా! బాహ్యప్రకృతియందు స్వస్థ సాభాగ్యవంతములని మీరుసంతోషపడెడి కోహిన్మూలకంటె పిట్టుడైనుండకంటె చిత్రములైనవి మీ మనసునందు గలవు. రామరావాయుధము మహాగోపగియని మనము భావించుచుంటిమి. ఇప్పుడు మొన్నటివర్షానియుధము అంతకంటె

గొప్పది యని తెలిసికొనగలిగితిమి. కాని వీని యన్నిటిని మించిన మహాయుధము మరియొకటి గలదు. అది మనసులయందు జరుగు అరవడ్యర్థములయధము. దీనిమందరి అవియన్నియు దిగదుడుపులే. అట్టి బాహ్యప్రకృతి అంతరప్రకృతి రెంటియందుగల భేదమును గ్రహించి వానివాని అంగములయందుగల భేదమరసి లోకవిడంబనార్థము తా ననుభవించి మనకు బోధించునాడే కవి. అనేకస్వభావములను భిన్నభిన్నప్రకృతులను గమనించి లోన ఒక శక్తి కలదని ఉత్సాహముతో ఉండే కమునో కనిపెట్టువాడు కవి. వస్తువులు భిన్నముగా గానవచ్చినను యథార్థముగ గానవచ్చు భేదము విశ్వయను సత్యమును బరీక్షించి పైకి ఏకత్వమును బోధించువాడు కవి. సత్యమును సత్యముకొరకు బోధించువాడు కావున కవికి వేదాంతికి సామ్యము గలదు. అరిష్టాటలు అనునాటడు "Poetry is the gheshit philosophy" అని నుడివియున్నాడు. కాక్రిండిగ్గిపోచనుండి పైన కాశ్యతముగా ప్రకాశించు చుక్కవరకు సమస్తవస్తువులకు గల పరస్పరసంబంధమును గనికెట్టి వానినుండి నీతులను ధర్మమును బోధించువాడు కవి-ఒకప్పుడు పీఠానాదముతో, నేరొకప్పుడు యుం యూ మారు తముతో, సింహగర్జనలతో, ప్రియురాలి వృందా క్తులతో, పిల్లవాని నుడులతో పలుకువాడు కవి. ఎదుట లేని వస్తువులను, మనకందరికిని కనబడని-వస్తువులను చూచినను, చూడకున్నను, వానిరూపమును, రంగును, వాని లక్షణమును, తేటతెల్లముగా చూపి, యెదుటకు ఈడ్చి తెచ్చిపెట్టి మీ కట్టి వస్తువును గరించి సమానానుభవము కలుగజేసినవాడు కవి.

ఇది గాక ప్రాణికోటుల కుఖదుఃఖములలో దూరి వారి వారి మనస్సులలో జొరబడి సానుభూతిని వహించి, వారి సౌఖ్యములలో ఆనందించి, ఆనందింపజేయుచు, వారి దుఃఖములలో పాల్గొని, ఏడ్చుచు, ఏడ్పించువాడు కవి.

సోదర సోదరీవణులారా! బాహ్యప్రకృతిలోని వస్తువులను తానిదివరకు చూచినచో తా నెటుల చెబుచుగలదు. మనసులో గల భక్తి అనురాగము ఆశ్చర్యము వివాద మెటుల వెల్లడింపగలదు? ఎటుల బోధించగలదు? దీనికొకటే సాధనము గలదు. అది ఉపమానము. దానివలననే సుసాధ్యము. ఉపమాన మెంత స్వభావసిద్ధముగ యెంత సమీచివముగ నుండునో అంత సులభముగా బోధపడును. ఈ యుపమానములచేతనే మనస్సృష్టి కగోచర మయినట్టియు, మన కతీత మయినట్టియు, విచలపడ నట్టియు, విషయములను గూడ కవి వర్ణించగలడు.

కేసుంజలయందు- దువ్యంతుడు పోవునపుడు మనస్సు వెనుకకును కరీరము ముందుకును పోవుచున్నట్లుండుట యెంతస్వభావసిద్ధముగ ఉపమానముతో గాలికెదురుగా తీసికొనిపోవు జండావలె నని చెప్పుట ఆతనిని మనము ప్రత్యక్షముగా గాంచి నట్లు బోధపడును. షేక్స్పియరు కార్మిలియాను గరించి చెప్పునపుడు (ఇచ్చట ఆంగ్లేయభాషలో ఉదాహరణముల స్వరూపింబిరి) ఎంత స్వభావసిద్ధముగ తండ్రి జీవించియున్నాడని విన గ దుఃఖసంతోషపమ్మేళన మెంత వంది ఉపమానముతో మన ముందర చిత్రించెనో.

వాల్మీకి నేతువు కట్టునపుడు వర్ణించినవర్ణన (అల్ల గంభీరము-తుంపరల పతనము) ఎంత స్వభావసిద్ధముగ నుండెనో భాయాపటము అంతరిక్షములో నున్నట్లు నక్షత్రములను వర్ణించి యున్నాడు. ప్రమాదమునాత్ర మొకటి యున్నది. ఉపమానము (abstract) కొకట (concrete) చెప్పిన సామాన్యముగ బోధపడును. చీకటిని వెలుతురుతో పోగొట్టినట్లు నుండును. కాని (concrete) వద్దామునకు (abstract) ఉపమానము చెప్పినయెడల బోధపడ నేరదు. (ఇచ్చట పాశ్చాత్యకవులలో టైరను మున్నగువారు వ్రాసిన పద్యములను జదివిరి. క్యాటరాక్షువర్ణనాదులు) ఇట్లే వాల్మీకి రామాయణము నందు వీతాదేవి జంధింపబడిన సంవర్షమున ఆధూతాపవాదము చేత భూపతికి కీర్తివలె నున్నదని వర్ణించెను. వహాసభావుతే ఇట్టిప్రమాదములను లోపైరి.

కవిత్వము కీకొకటా, నాకొరకా, నీకు తెలియనీ, తెలియకపోనీ, చదున రానీ, రాకపోనీ, మనస్సునందున్న ఉండేకము వెలిబుచ్చుటయే కవిపని. స్వభావసిద్ధముగా కోకిల వలె పలుకువాడే కవి!

వైద్యుడు వివిధమాలికలను సమ్మిలితముచేసి, ఆరోగ్యప్రపముగు బొవధమును స్థిరముచేసినట్లు ప్రకృతిలోని వివిధవస్తుజాలములను సమ్మిలితము చేసి క్రొత్తవద్దార్థమును సృష్టించి ఫలనిర్దేశముచేసి, నామమిడువాడే కవి! ప్రకృతినిజూచిన కవికిపిచ్చిగొత్తును, ఎట్టిపిచ్చి అన్నిటికంటె ఆనందకరమైనదో ఎట్టిపిచ్చిగొత్తులోకము నుద్ధరించునో-ప్రపంచములోని అన్నివిచ్చిలకంటె యే

చివ్వు మందితో సత్వమును పరిశీలించుటకు మార్గ మేదియో అట్టి
చివ్వులేని పిచ్చి కలవాడు- తాను భవ్యుడై లోకమును భవ్యత
చేయువాడు కవి- బ్రతికి- అభ్యుదయించినను, చచ్చిపోయిన తరు
వాత స్తుతి చేయుచున్నవాడు కవి- బ్రతికి యోగి అయినను స్వర్గ
మునం దున్నప్పుడే పానము చేయువాడు కవి- ఇది మనవారి కవిత్వతత్వ
నిర్ణయము. ఇది కేవలము నాయావాతో చెప్పినదికాదు.

కవిత్వతత్వమునుగూర్చి పాశ్చాత్యుల అభిప్రాయ మేమో
దెలిపెద. ఆరిస్టాటలు అనునాతడు (Poetry is the imitation
of the facts of life) అనియు (Plato) అనునతడు (Poetry
is the imitation of the dreams of life) అనియు నుడిచి
నాడు. కాని (dreams) బట్టి (facts), (facts) బట్టి
(dream) పాశ్చాత్యకవులను మూడువిధములుగా విభజింప
వచ్చును.

(1) మొదటితరగతివారికి తమ ప్రకృతిమాత్రమే తమకు
దెలియును. ఇతరుల ప్రకృతి తెలియదు. తమ ఆశయములను
తమ ఆచర్యములను మాత్రమే నెఱపించువారు. ఇతరుల తత్వ
మును గ్రహించ వీరికి శక్తిలేదు. వీరియన్నీ వీరికి రాజు. శతక
ములు వ్రాయుటకు భావకవిత్వము చెప్పుటకు పాశ్చాత్యుల అన
సరము లేనిదాట వీ రాజకీయము.

(2) రెండవ తరగతివారికిని పైవారికిని అంతగా భేదము
లేదు. వీరిలోని యింకొక విశేష మేమన వీరు (Humanity) జన
సామాన్య ప్రకృతినిమాత్రమే బాగుగా తెలిసినవారు. సామన్యప్రకృ
తిని ప్రవేశపెట్టెదరు. తమకుదాము సృజించుటయేగాక బాహ్య
ప్రకృతిలోని వానినిగూడ చిత్రించుచుందురు. కాని యధార్థము
గు తత్వమును గ్రహించలేక జనసామాన్యమును చిత్రించుటచే వీ
రవజయమును పొందుచున్నారు. సేను నాటకరంగమున ఉద్యో
గుని ప్రవేశపెట్టెద ననుకొనుదు. తలపాగాను ధరించి, మీసము
లను వడివేయుచు, టేబిలుపమిపమున వ్యవహారమును జూచు
కొనుచు కూర్చునియున్నాడని తలంపుడు. అట్టి సమయమున
యోగినిని ప్రవేశపెట్టెనునపుడు- కానామాంబరములను ధరిం
చి, యద్రాక్షుమాలలను వేసికొని, ఉపదేశముద్రతో ప్రకాశించ
బడును. ఉద్యోగి తలపాక దీనినదో- యోగిని, వస్తునిసర్వన
జననదో- ఆకాషింగ బడులుబడును. నేనే మీకగవడును.
నన్నునేనే సృష్టియకొని యుంటినిగాని ఇతరులను సృష్టించితి
నను శ్రీమహాత్మాత్రము పడియుంటిని. ఇట్టివారే రెండవతరగతి
యందు చేరుదురు. శృంగారాది కావ్యములు వ్రాయువారు

(3) మూడవ తరగతివారు సర్వోత్కృష్టులు. తమ ప్ర
కృతులను దెలిసికొని, ప్రపంచము దన్నిప్రకృతుల-అన్ని తత్వ
ముల దెలిసికొని దివ్యజ్ఞానము గలవారు ప్రపంచములో గల
వస్తువులయందు గల నూత్నభేదము గూడ వీరు తెలిసికొందురు.
భోజ్యోగ్రావునలె ఉన్నది ఉన్నదానినలె తెలుపువారు పకృ
తిని చిత్రింపగల వారు. వీరు తమ కవులని చెప్పవచ్చును.

ఇద్దరు సమానమైన పురుషులు-ఒక పేరంగు-ఒక పేరుపు
లానొకటే - వాడువీడా! వీడువాడా యను సందేహము గలు
గును. కాన పరిశీలించి చూచినయెడల మనకు వారిలో భేదము
పొడకట్టక మానము. కంటిదగ్గరనో, గడ్డముక్తిందనో, నొకటి
యెదుర్కొనలయందో నూత్నమైన భేద ముండి తీరును. వీరాపు
రములో నొక సంపన్న గృహమునం దిరువురు సోదరులు గలరు.
ఇద్దరు గూడ ఒకేరీతిగ నుండురు. జాతీయందలి భేదము కని
పెట్టుట చాల కష్టము. కాకినాడ నుండి వచ్చి ఒకపట్టణ మీరు
మీరా, మీరన్న గారా అని అడిగిరి. రెండు భిన్న స్వరూపము
లున్నవని మాత్రము తెలిసికొన గలిగెను. కాని భిన్నత్వమును
నిర్ణయించలేకపోయెను. ఆర ఆంగుళముల పరిమితిగల ముఖము
దలమునందున్న అనయవములన్నియు సందరకు సమానమేగదా?
అందరకు నోట్లన్నవి. అందరకు కన్నులున్నవి. అందరకు చెవు
లున్నవి. అందరకు ముక్కులున్నవి. అయితే నాది యేనుగంత
నీది ఆర్మిర్ అంతయుకొక్క. సమానాకారము గలిగియున్నను
రవంతభేదము గలదు. ఒక్కొక్క యవయవము ఒక్కొక్క
అచ్చుతకార్యమును నెరవేర్చుచుండును. ఇంద్రియములలో కెల్ల
నయినమే ప్రధానముగ మనము భావించుచున్నాముగదా.
ఇది సమస్తంబాలమును జూచి మన కెరింగింపుము. కాని శ్రో
త్రేంద్రియము చూడని వస్తువులను గూడ మన కెరింగించగలము.
మనవింటిలో నున్నపుడు ఒకానొక స్నేహితుడు వీధిలోనుండి
మనలను విడిచి ననుకొనుడు. మన మాకంతస్వరము నాలకించి
వచ్చిన వారు భూవావాడని తెలిసికొందుము. ననునెంద్రి
యము చేయలాలి పని శ్రోత్రేంద్రియము చేయగలిగెను.

సంగీతమునందు వివిధములను "స్థాయిభేదములచే" నొ
ట్టాడెందుడు సరిగములు గలవు. సాను కొంచెము తగ్గించిన 'సా,
'స్థానమునకు రాదా? 'స్థానమునకు 'గ' రాదా? 'సా'ను డికి
వీధులభేదము గానుపించును. ఈ సస్వరములు అవాంతరముతె

అనావాదావంతరణలచేత వ్యత్యజులచేత భేదము లైనవే. భూ
పాలరాగమునందును భైరవిరాగమునందును ఎంతభేదము గలదో
విచారించుడు. సత్వరజస్తమానా సమ్యేతనముననేనే మన
స్సు నిర్మలంబునది. సత్వము ఒకపాలు, రజస్సు రెండుపాలు,
తమస్సు రెండుపాలు. ముగ్ధాక్షులకు మధువుదా! మైకి లెక్కకు
మధువుదా! తేను.

ప్రకృతిలోని చిత్రచిత్రవృత్తియొక్క విశేషములను
దివ్యజ్ఞానముచే గ్రహించి, సృష్టిలో నెట్లున్నదో అట్లు ప్రద
ర్శింప గలవాడు కవి.

ఇట్టి భేదములను దెలిసికొని 20 మంది భిన్నప్రకృతులను
సృష్టించిన జాలును. లేక ఒక్క దానిని సృష్టించినను సరే. అట్టి
వాడే ప్రపంచమున ఘనుడు. అట్టివారిని లోకమున చేతిచేళ్ల
పై లెక్కింపవచ్చును. ఇట్టి సృష్టి నే నాటకములయందు కవి
చేయవలయును. ఇదియే మిగుల కష్టసాధ్యమైన పని. నాటక
ములు వ్రాయుట దుష్టమైన కార్యమని యెఱుంగక తనను
గూర్చి గాని ప్రకృతిని గూర్చి గాని అవగాహన చేసికొనజాలని
వారు పెక్కుండు బాలకవులు, అరబాలకవులు ఇప్పుడు బళ
ులదేరుచున్నారు. ఇది భాషాదేవి దురదృష్టము. తన్ను తాను
దెలిసికొనలేనివా డేరప్రకృతుల నెట్లు సృష్టించజాలనయ్యు?
నాటకరచన దుష్టమని చెప్పినంతమాత్రమున శ్రేష్ఠప్రబంధ
రచన సులభమని చెప్పుటగాదు. పాత్రపోషణ సకమముగా
తేజోబవినది నాటకమైనను, ప్రబంధమైనను పాటయైనను గీత
మైనను, సరే.

సోదరులారా! రామాయణమును బఠింపుడు మీకప్పుడు
గాని కవిత్వతత్వము బోధపడదు. వీడి, మనము వ్రాయు గ్రంథ
ము లెంతకాల ముండగలవు? మనము సృష్టించినపాత్ర బయటికి
రాడే. ఓహో! యేమి ఆవాల్సీకరచనాశక్తి! ఆపాత్రపోషణము
ప్రపంచమెన్నాట్లుండునో రామాయణ మన్నాట్లుండును! ప్రపం
చము లేకున్నను సృష్టించుటలే నైనను రామాయణముండును. ఇ
ప్పుడు వ్రాయు గ్రంథములు 20 సంవత్సరములవరకైన నిలిచి
యుండువా! ఓహో! ఎన్నిపాత్రల సృష్టించినాడు! తండ్రినద్ద
కొడుకు ఏరీతిగ ప్రవర్తించవలె? భార్యభర్తలప్రవర్తనెట్లులాం
డవలె? సోదరసోదరులెట్లుల మండవలయును? రాజభృత్యులెట్లు
ల ఆచరించవలయున? ఇట్టి వన్నియు వాల్మీకి రామాయణమునం
దు జతించియున్నాడు. అట్టి పాత్రలు సృష్టించబడినవో గను
నింపుడు. రాముడు ధీరుడు. సుస్వభావము గలవాడు. వీరుడు.
రావణుడు దుష్టుడు, క్రూరుడు, భయంకరాకారుడు, దుశ్శిలుడు.
ఈ యిరువురియందు ల భేదము మనము సులభముగా గ్రహించ
వచ్చును. సృష్టించుటయు సులభము. కాని రావణాచార్యకన్యల
యందలి భేదము తెలుపుట కష్టము గాదా? ఇద్దరు సమానులే
సమానరూపగుణసమగ్నులులే. కాని వాల్మీకి వీరియందలి భేదము
మనకు బోధపడునట్లు సృష్టించినాడు. రామలక్ష్మణులయందలి
భేదమును శీఘ్రముగా దెలిసికొనగలగుదుము. రాముడు శాంత
మూర్తి. లక్ష్మణుడు తొందరపాలు గలవాడు. కాని రాముని
భరతునియందలి భేదము దెలిసికొనుట స్పష్టముగాదా? వాల్మీకి
తెలిపియున్నాడు గనుక పాదుకాపట్టాభిషేక మని అది అని
ఇది అని మేముందరము వ్రాయగలిగితిమి. నాటకములు వ్రాసి
ననే కవి గాడు. శ్రేష్ఠప్రబంధములు వ్రాసినను కవియే. కావ్యము
వ్రాసినను కవియే. కావ్యము వ్రాసినను కవి గాకపోవచ్చును.
నాటకము వ్రాసినను కవి గాకపోవచ్చున?

ప్రపంచ మొకదర్పణము వంటిది. దర్పణమునందు
స్వరూపము ప్రతిబింబించునట్లు కవియైనవాడు ప్రబంధము
నందల్లు చిత్రింపవలయును. అద్వయంలోని ప్రతిబింబమువలె భిన్న
ప్రకృతులను వర్ణించువాడేకవి. రామాయణము శ్రేష్ఠప్రబంధమో?
నాటకమో? అన్నిటికంటే ఉత్తమమైనది. వాల్మీకి ఆచర్యము
లగు పాత్రలను సృజించియున్నాడు. నీతా రామలయం దచ్చుత
శక్తిని గవబూచియున్నాడు. ఆరేతు హిమాచలపర్వతంతరము
నీతా రామల దలపని వా రెవరు గలరు? చెట్టుయందు గలదు.
గట్టలయందుగలదు. నీలోగలదు. నాలోగలదు. ఆతడు లేనినో
లేది. రామునిమాహాత్మ్య మొకరి నడుగవలయునా? అందరకు
దెలియును. రాయి నడుగు, కప్ప నడుగు, గడ్డనడుగు, కోతినడుగు
కొండెంగనడుగు. ప్రపంచములో సృష్టింపబడినపాత్రలన్నిటిలో
రాముడై కేవలము. ముష్టివాని తంబురధ్వనియం దతడు గలడు.
పండితుని వదనగర్వాదున గలడు. ముష్టివాడు తంబురము ధరిం
చి నామమును తెట్టుకొని,

ఎక్కడ జాతును రా జానకి

ఎన్నడు జాతును రా! అని పాదుసరికి మనకుండెలలో
రాయిపడినదే. అయ్యుయ్యో తన్నెన్నున్నావ్వికాకు పాడినా
డను జ్ఞానము పోయి ఆనందభ్రాంత్యము, ఆపంపాసరోవరము,
ఆభరణాల, ఆనీతాపహరణము మనకు స్మరణకుచ్చునే. లంకలో
నున్న నీకోరిక రాముడు చెడుచున్న పరిస్థితి మనకున్నులకు
గట్టికట్టరదునే. ఎక్కడ జాతును రా జానకి! యని రాముడు

విలపించినట్లే మీకు గానబడును. అదిగో శబరి, రామచంద్రుని
గాంచి బాష్పబిందువులచే ఆరని పాదకులను గడిసి, పూజించి
చలగపండు బాగుగానున్నదో శబరీయని కొఱికి అర్పించి జాన
కిబాధ చెప్పుచున్నదే. వీధిలో బిచ్చగాడు పాకుచున్నాడన్న
సంగతిని మరచి తన్మయులమై కన్నీరు వినుకుమే. ఆహా! ఏమి
రామ నామమాహాత్మ్యము సాక్షిగుండుమునందో జంఘాలతాస్త్రీ
(కరతాశధ్వనులు) దీనినిగురించి ఏమి చెప్పినాడో చూడును.
వీధిపురాణంపు వేదికపైన నీవు.

(అను పద్యమును జదివిరి.)

అందువలననే కవిత్వతత్వమును గురించి మీరు తెలిసికొన
వలయునన్న రామాయణమునే సఠింపుడు. తప్పుకడంపుడు. ఆ
కవిరామాధుర్యమును గ్రోలుడు. తండ్రి, కొడుకు, రాజు, సోద
రులు, సఖులు అవియన్నియు అనిర్వచ్యమైన శక్తితో వెలువడి
నవి. అవియన్నియు కవిత్వతత్వమునకు ప్రధానములు. ఇట్టి
హాత్యము గలదిగనుకనే శ్రీమద్రామాయణమునకు బ్రహ్మసాన
మీయవలెను. సోదరులారా! సోదరీమణులారా! ఇంతటితో
నెలపు కైకొనెదను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

చెన్న పురి బజారుఫరలు

1925-వసం దినంబరు 23-వ తేది బుధవారము

1. భావ్యములు

దనియాలు	చా 1-కి	రు 45 0 0	మొదలు	56 0 0	వరకు
బియ్యముబస్తాలు			మొదలు		వరకు
మనుమ తెనాలిని	,,	వ 48 గలవి	రు 14 0 0		15 0 0
నెల్లూరిని	,,	డిటా	,,	15 8 0	16 0 0
డిల్లి	,,	డిటా	,,	16 0 0	17 0 0
రాగులు	చా. 164	బస్తా 1-కి	,,	8 12 0	9 0 0
మత్తెలు	,,		,,	20 0 0	24 0 0

2. భావ్యము వస్తువులు

కందులు	బస్తా 1-కి	రు 205	,,	18 8 0	18 8 0
నెనగలు	,,	డిటా	,,	18 0 0	14 0 0
పెనలు	,,	డిటా	,,	18 8 0	14 8 0
బినుములు	,,	డిటా	,,	15 8 0	17 0 0
ఉలవలు	,,	రు 164	,,	8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె	చా 1-కి	,,	150 0 0	152 0 0
నెయ్యి	చా 1-కి	,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంకేరు నెనగపప్పుచా 1-కి	,,	58 0 0		58 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	54 0 0		58 0 0
నేరు నెనగనూనెగానగ చా 1-కి	రు 112	మొ.కా.నూనె	110 0 0	
ఆమ్మదము	చా 1-కి	,,	104 0 0	106 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు	చా 1-కి	,,	90 0 0	95 0 0
కురవసుపు	,,	,,	55 0 0	60 0 0
విరవకాయలు(గుంటూరు)చా 1-కి	,,	140 0 0		145 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి	రు 45,			50
కాళహస్తీపాయకట్టు	,,	,,	50,55	
బెల్లము	చా 1-కి	రు 40 0 0		60 0 0
చింతపండు	చా 1-కి	,,	60 0 0	80 0 0

5. ఇనుము

వట్టారకం	చా 1-కి	,,	81 0 0	86 0 0
చదరం	,,	,,	88 0 0	42 0 0
రత్నండు	,,	,,	84 0 0	55 0 0

6. లోహములు

చండి 100 రులకింకు	,,	72 0 0	73 12 0
జంగారము, తులము 1-కి	,,	21 4 0	21 8 0
నవరము 1-కి	,,		18 6 0
ఇత్తడి చా 1-కి	,,	252 0 0	260 0 0
రాగి డిటా	,,	278 0 0	279 0 0
అస్కాచక్కెర 226 పాక గలవి	,,	30 0 0	30 4 0

7. దూది

బోండాచెన్నుబారం 1-కి	రు 300		0 0
పల్నాడు దూది	,,	,,	215 0 0

8. నూలు

మధుర నెం 12½ పెట్టె	1-కి	,,	5 8
పుట్టూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	,,	,,	7 4 0
మూలలేనుగ నెం 20	,,	,,	8 14 0
నెం 20-తెన్ని సింహం యూరె	,,	,,	9 4 0
నెం 22	,,	,,	9 12 7
నెం 12½ తెన్ని పర్కె	,,	,,	7 30 6
నెం 14½	,,	,,	7 14 6
నెం 12½ అల్లెన్ను	,,	,,	7 2 6
నెం 14½ రాధాస్వత్తు	,,	,,	7 4 6

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బీతో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్ర తియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

లంకామయహరకస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

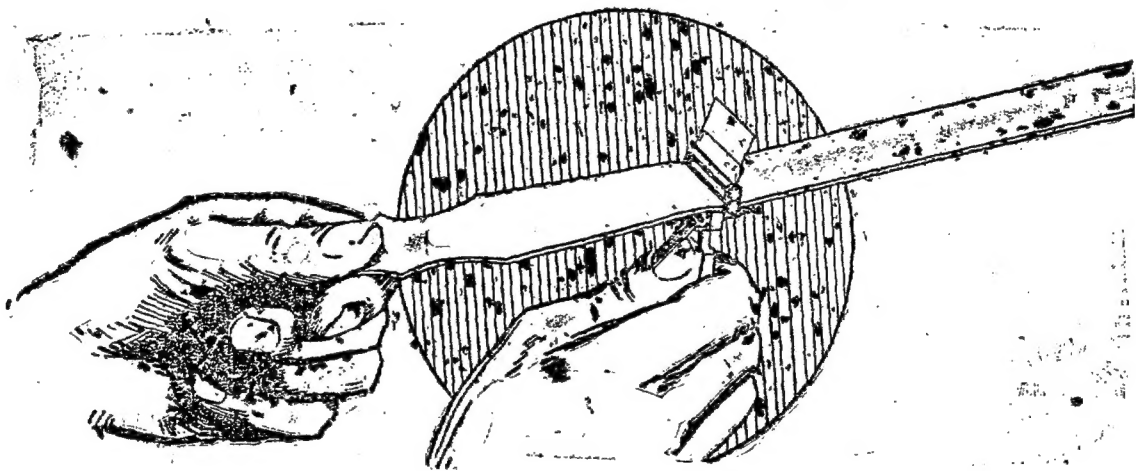
మహాత్మాగా 25 సం॥ల నుండి నేను లాంకామయహరకస్తూరిమాత్రలను తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో యివ్వించుచున్నా. ఇండియా-పాకిస్తాన్ ప్రాంతాల్లో బర్మా, సిలీక్, మలయాల్, ఫిజియాండు, ఇండోనేషియా, పాకిస్తాన్, బాంగ్లాదేశ్, నేపాల, శ్రీలంకా, మొదలగు ప్రాంతములలో నన్ను ఆదరించుచున్నారని నమాయించుచున్నా. సాధారణముగా వైద్యులందరూను నన్ను ఆదరించుచున్నారని నమాయించుచున్నా. నాకేర (లాంకామయహర కస్తూరిమాత్ర) వంటివిల్లులు, కాంకెలు, కడయ, వాయి, ముసలివారు, వారు తిరననెల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారని. సమస్త కుటుంబములు, పకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయ్యాడు, అకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన శ్లేమలు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు, శ్వాసకాశము, వల్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకట్రాయెంజా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపాదపత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను. నలా దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రములు వేనకువేలు గలవు. ఒకదాని నాతో నేను చేసిన వారు మరెవ్వరు నన్ను మరవరు.

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టభర్త్య కరు. 6 బుడ్డ వెల పోస్టభర్త్యతో ర్పు. 1-8 0. 12 బుడ్డు ర్పు 2-18-0. 25 బుడ్డు ర్పు. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ డిగువలిసానునకు వ్రాయుదు. ఆయుర్వేదవైద్య పాఠ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల మొనూరు.

The Madras Races 1925-26.

చెన్న పురి పందెములు Notice.

విశేషపు వాశలవలన వందల తారీఖులకు ఈదిగు తెలువ వబడిన ప్రకారం స్థావర్థులుగారు మార్చిరి. మద్రాసు మీటింగు మొదటిదినము 2452 26-12-25 తేది శనివారము మొదటి పందెము మధ్యాహ్నము 1 గం-15 నిమిషములకు

దానియొక్క కత్తులను అదేస్వయముగా పదును పెట్టుకొను సేస్టిరేజరు యిది యొక్కటియే

పదును పెట్టుటకు ప త్యేకతోలు, లేక శుభ్రముచేయుటకు యేమియు అవసరములేదు. 2497

"VALET"
Auto Stop
Safety Razor

మంగలకత్తి పదునుపెట్టుటకుతోలు,
జేడు (కత్తులు) మొదలగునవి
పూర్తిగాగల నెం 99 రు పెట్టును
మివాడుక దుకాణదారుని
అనుగుడు.

ధర ర్పు 2-12-0

